SCENA POLITICĂ ROMÂNEASCĂ ÎNTRE SCANDAL ŞI AMATORISM

*** Astăzi se văd urmările adoptării unui sistem politic ineficient şi greoi**

Andrei BĂDIN

La aproape nouă luni dela alegerile parlamentare şi prezidenţiale scena politică românească nu este nici mai stabilă şi nici mai curată. Scandalurile ţin aproape zilnic coperţile ziarelor în timp ce ţara se află sub cele mai grave inundaţii din ultimele decenii. Principalele forţe politice, PSD şi Alianţa D.A, sunt şi ele cutremurate de scandaluri. În timp ce în Alianţa D.A. preşedintele Băsescu vrea să ia *"partea leului"* pentru Partidul Democrat şi îi ţine pe liberali în focuri, partidul lui Geoană, Năstase şi Mitrea o ţine din scandal în scandal, ultimul fiind al celebrelor stenograme care incrimina modul în care PSD a guvernat. În rest, Partidul Conservator, fost Umanist al lui Dan Voiculescu, se agită să obţină câteva roade din guvernare, iar PRM-ul lui Vadim a renunţat la *"creştin-democraţie"* deoarece a pierdut din electorat. Într'un cuvânt o scenă politică confuză în care Ion Ilici Iliescu şi Petre Roman au anunţat crearea unui pol social democrat iar fostul lider al minerilor, Miron Cozma, a unui partid laburist-liberal.

Calcule pe termen scurt

Pe termen scurt este evident că Alianţa D.A. va mai pierde teren. Evaluată la circa 45 la sută din intenţiile de vot, liberalii şi democraţii au pierdut peste 15 procente în câteva luni. Punctul de cotitură îl va constitui iarna, care în România ridică şi coboară politicieni. Anunţatele scumpiri ale utilităţilor vor avea, fără îndoială, şi un efect politic. De altfel, aceste scumpiri au fost stabilite de fostul guvern al PSD cu Banca Mondială şi fac parte dintr'un şir firesc pe care trebue să îl urmeze economia românească. În acelaşi timp, mai trebue să crească şi taxele, inclusiv la produsele alimentare. Partea proastă este că procesul de modernizare şi cel de aliniere a preţurilor cu Uniunea Europeană nu merge în aceiaşi timpi ceea ce provoacă scăderea nivelului de trai şi aşa precar în România. Acest fenomen a putut fi observat şi în celelalte ţări Est-europene care au aderat la Uniunea Europeană. Pentru România, aderarea va însemna însă mult mai multă bătaie de cap deoarece economia se află la un nivel şi mai scăzut decât cele din Ungaria şi Cehia. Deja, analiştii anunţă falimente masive în anumite domenii economice. Ca atare, viitorul apropiat nu este unul roz şi, din păcate, clasa politică pare mult mai atentă în a-şi realiza proiectele politice şi mult mai puţin pe cele sociale şi economice.

Neîncredere sporită

Concomitent, se poate observa în sondajele de opinie un trend de scădere a încrederii în clasa politică şi în mod special în Parlament, care devine din ce în ce mai funcţional. Cu o schemă mărită de aproape 400 de parlamentari, acesta s'a transformat într'o sinecură pentru *"prietenii"* politici ai tuturor partidelor. Cauza în mod evident stă în amatorismul clasei politice, în scandalurile pe care le provoacă şi nu în ultimul rând în lipsa de interes faţă de problemele oamenilor. Această stare de fapt poate duce la pericolul creşterii unei forţe populiste care pe fondul scăderii nivelului de trai să reuşească să strângă voturile nemulţumiţilor. Este, de fapt, un proces care a avut loc şi în fostele ţări comuniste care au aderat deja la Uniunea Europeană. În România, însă, şi politicienii parcă fac cu tot înadinsul tot ce trebue ca să compromită şi mai mult clasa politică.

Tactica lui Băsescu

Fără îndoială, preşedintele Traian Băsescu, a dovedit-o. Un politician care se hrăneşte şi

Continuare în pag. 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 50 EURO

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 31 Nr. 337 AUGUST-SEPTEMBRIE 2005 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDA

MIRCEA ELIADE

Cuvânt la dezvelirea bustului filosofului din Rotonda Scriitorilor din Exil dela Câmpul Românesc

Prof. Doru MUNTEAN

A vorbi despre Mircea Eliade este ca şi cum ai încerca să atingi cu o aripă cerul, pentrucă monumentalitatea statuii sale spirituale depăşeşte firescul şi înaltul.

"Mircea Eliade reprezintă prototipul savantului ideal. Un savant sensibil la vocile misticului e tot ce-şi poate dori mai mult o ştiinţă, după cum un scriitor hrănit din profunzimile cunoaşterii e tot ce-şi poate dori mai mult o literatură" (se nota în prefaţa la volumul *"Aspecte ale mitului"*, Ed. Univers, Bucureşti, 1978) şi aceste cuvinte sunt o chintesenţă a personalităţii ştiinţifice şi literare a lui Eliade.

Filosoful şi istoricul religiilor, romancierul şi eseistul adăpat la izvoarele misticului, publicistul neîntrecut, care a născut şcoală în urma sa, îşi găseşte azi, aici la Hamilton, încă un gest pentru nemurire, prin osârdia, graţia, generozitatea şi puterea lucrătoare a Asociaţiei Culturale Române şi a sculptorului Nicăpetre.

Poate niciunde în lume Mircea Eliade nu s'ar fi simţit mai bine decât în rotonda scriitorilor români din apropierea Centrului Cultural *"Nae Ionescu"* şi a bustului celui care i-a fost mentor şi profesor.

Despre Mircea Eliade au vorbit mulţi, i s'au consacrat sesiuni speciale în Franţa, Germania sau Statele Unite, dar mi se pare mai important să amintim ce spunea Eugen Ionesco despre el.

"Era ceea ce se numea pe atunci <şeful unei generaţii>. Mă intimida. Mai târziu, a devenit unul dintre cei mai importanţi mentori ai tinerilor intelectuali din Occident, mai ales americani dar şi francezi."

Continuare în pag. 3

REZOLUŢIE

Adoptată la "Săptămâna Românilor", reuniune a emigraţiei româneşti dela "Câmpul Românesc", Hamilton, Canada, 21-28 August 2005

1. Semnatarii acestei Rezoluţii adoptată cu prilejul *"Săptămânii Românilor"*, o reuniune a emigraţiei româneşti care a avut loc la *"Câmpul Românesc"* din Hamilton în perioada 21-28 August 2005, solicită autorităţilor statului român să recunoască faptul că Românii exilaţi sunt victime ale regimului comunist, precum şi consecinţele acestei stări de fapt. Solicităm autorităţilor dela Bucureşti să denunţe public caracterul criminal al regimului comunist din România. Cerem în acest sens deschiderea integrală a arhivelor fostei Securităţi şi ale Partidului Comunist.

2. De asemenea, solicităm autorităţilor să recunoască cetăţenia română tuturor acelora cărora le-a fost retrasă de fostul regim comunist sau ca urmare a înstrăinării teritoriilor fostului Regat al României. Cerem ca în toate aceste cazuri să fie recunoscut dreptul de restituire necondiţionată a cetăţeniei pentru supravieţuitori şi pentru urmaşii dovediţi ai acestora, iar acest lucru să se facă printr'o simplă înştiinţare personală.

3. Solicităm, de asemenea, desconspirarea informatorilor, colaboratorilor şi membrilor fostei Securităţi care au locuit sau acţionat în străinătate. Cerem, totodată, declasificarea dosarelor Serviciului de Informaţii Externe care se referă la acţiunile împotriva emigraţiei şi dezvăluirea persoanelor care au coordonat sau pus în practică aceste acţiuni.

4. Cerem autorităţilor statului român să stabilească o politică coerentă faţă de Emigraţie şi pentru cei din teritoriile din jurul ţării astfel încât cetăţenii originari din România cu domiciliul în străinătate să beneficieze de aceleaşi drepturi ca şi conaţionalii lor din ţară.

5. Solicităm obţinerea în colaborare cu statele de adopţie a unor drepturi colective pentru comunităţile româneşti.

6. Cerem elaborarea în colaborare cu organizaţiile româneşti de pretutindeni a unei strategii naţionale pentru Românii din emigraţie.

7. Solicităm înfiinţarea unei structuri apolitice care să gestioneze toate problemele legate de emigraţie şi Românii din jurul graniţelor. Rolul acestei structuri va fi acela de a definitiva o strategie pe termen mediu şi lung pentru Românii din străinătate şi de rezolvare a problemelor curente. Solicităm ca această structură să fie coordonată de către organizaţiile româneşti din străinătate. Deoarece problemele Românilor din afara graniţelor sunt diferite, propunem ca Departamentul pentru Românii de Pretutindeni să fie parte integrantă a acestei structuri şi să-şi concentreze activitatea exclusiv pe relaţia cu Românii din jurul graniţelor. Cerem analizarea activităţii Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din perioada 1997-2005 şi prezentarea în cadrul unei Charte Albe a acţiunilor întreprinse şi a sponsorizărilor acordate în perioda amintită, precum şi notele explicative privind modalitatea de cheltuire a fondurilor publice acordate.

8. Solicităm autorităţilor statului român să dea publicităţii numele persoanelor şi organizaţiilor care au primit finanţări din Fondul România destinat imaginii externe, precum şi notele justificative pentru folosirea sumelor acordate.

9. Solicităm autorităţilor române să ia măsuri pentru eficientizarea activităţii reprezentanţelor diplomatice ale României. Personalul consular al acestora este insuficient şi uneori nepregătit ceea ce duce la formalităţi îndelungate care lezează drepturile cetăţeneşti şi interesele private ale celor implicaţi. Una din variantele propuse este ca personalul consulatelor să fie suplimentat cu cetăţeni români cu domiciliul în străinătate.

10. Solicităm Ministerului Afacerilor Externe să analizeze activitatea şi comportamentul diplomaţilor români aflaţi la post în străinătate. Solicităm în acest sens un răspuns al MAE faţă de protestele repetate ale organizaţiilor româneşti din Australia faţă de consulul general la Sydney, Ovidiu Grecea. Totodată, solicităm schimbarea din funcţie a diplomaţilor români care au colaborat cu fosta Securitate sau care au avut un comportament nedemn de statutul lor.

11. Solicităm organelor abilitate să adopte măsurile necesare pentru ca toţi cetăţenii români din străinătate să poată vota. La alegerile din 2000 şi 2004 numai un număr foarte mic au reuşit să-şi exercite dreptul de vot datorită numărului insuficient de centre de vot. În acest sens, solicităm adoptarea votului electronic şi a celui prin corespondenţă.

12. Solicităm Bisericii Ortodoxe Române să renunţe la presiunile pentru anexarea bisericilor ortodoxe româneşti care se află sub o altă oblăduire spirituală. Credincioşii ortodocşi din emigraţie doresc revenirea sub autoritatea B.O.R, dar acest lucru trebue realizat după ce Biserica Mamă va recunoaşte public colaborarea cu regimul comunist şi va cere celor care au colaborat cu acesta să părăsească ierarhia bisericească.

13. Solicităm B.O.R. să dea

Continuare în pag. 4

Pag. 4 MASCARADA TĂCERII Roxana IORACHE

Pag. 6 CARDINALUL ALEX. TODEA G. GEORGESCU

CRONICI LITERARE Pag. 10

Pag. 12 & 13 SĂPTĂMÂNA ROMÂNILOR

Pag. 14 EPISCOPUL POLICARP MORUŞCA Pr.Dr.Remus GRAMA

CÂT DE EXTINS ESTE TERORISMUL ÎN EUROPA Pag. 23

editorial

SEZONUL CONFUZIILOR POLITICE

Privind la situaţia politică din România putem spune că este extrem de tensionată. Cauzele ar fi legate de politica confuză a partidelor şi de calamităţile naturale din vara aceasta, la care se adaugă amestecul ziariştilor ce se vor senzaţionali, aruncând pe piaţă informaţii neverificate, din simpla dorinţă de a se afla în treabă. În plus, nepregătirea în înţelegerea valorilor politice a dus de asemenea la creerea unor polemici aprinse, confuze şi inutile căci nu duc la niciun rezultat pozitiv.

Cerul vieţii politice din România este, deci, foarte întunecat. Este foarte dificil să găsim o orientare bazată pe starea actuală de lucruri, să desprinzi o linie de direcţie a unui viitor măcar apropiat. Peste tot în presa de azi găsim contradicţii. Tocmai acum, când lumea întreagă se zbate în vălmăşagul unor evenimente epocale, care ne pot afecta pe noi toţi, guvernul actual a început să se clatine şi planurile Alianţei s'au estompat şi diluat.

Pe linia balcanismului de care România este afectată, criza politică a început cu demisia premierului Tăriceanu, apoi cu renunţarea la demisie. Printre reproşurile aduse premierului a fost şi acela că s'a consultat doar cu un grup apropiat lui şi nu cu liderii PD, care luaseră de bună demisia şi votaseră acceptând în Consilul Naţional de Conducere al PD, ideea alegerilor anticipate.

Decizia premierului Călin Popescu Tăriceanu de a reveni asupra demisiei sale nu a nemulţumit numai pe Preşedintele Traian Băsescu, dar şi pe liberali. Conform presei din ţară, PNL s'a împărţit în două tabere. Una care doreşte să-şi păstreze privilegiile şi alta a celor disperaţi că îşi vor pierde posturile.

Unii din liderii PNL au cerut categoric demisia lui Tăriceanu şi înlocuirea lui cu Stolojan, deoarece criza ar putea duce la pierderea credibilităţii pentru partid.

În ciuda oricăror alte opinii contrare, actualul prim-ministrul Călin Tăriceanu, în opinia generală a cetăţenilor, se bucură de o bună apreciere, prin felul potolit şi ordonat cu care conduce treburile Guvernului.

În ultima vreme au apărut o serie de observaţii critice ale unor gazetari , în afară de unele nemulţumiri ale unor membrii din PNL, nemulţumiri evident de natură personală, pe care le suspectăm că ar fi generate de influenţa pesedistă, cu intenţia de a înlocui actualul Prim Ministru.

Jocul de culise cu manevre legate de infiltrări pesedite în PNL, au avut ca scop compromiterea lui Tăriceanu. Până la urmă, prin intervenţia lui decisivă, lucrurile s'au limpezit. Toate manevrele şi zvonurile negative şi periculoase au fost infirmate datorită confruntării sale directe cu cei ce erau implicaţi în unele comploturi imaginare.

Într'un contact direct cu membrii marcanţi din PNL, Tăriceanu a fost asigurat că este total sprijinit împotriva inepţiilor care circulau în mass-media din ţară.

Pe langă această criză politică ţara a fost afectată şi de calamităţile naturale ca rezultat al ploilor torenţiale, cu inundaţii foarte mari, distrugând recolte, drumuri, case şi gospodării întregi în multe sate din câteva regiuni din ţară.

Primele atacuri politice negative au fost ale unor pesedişti, care au făcut comentarii nefondate, acuzând Guvernul că a fost incapabil să ia măsuri de prevenire pentru a reduce devastările uriaşe, care s'au întins peste o largă parte a ţării.

Această ieşire a PSD a fost o adevărată nerusinare, pentrucă noul Guvern nu a avut timpul necesar să ia măsuri preventive. Acestea reveneau fostului Guvern, care a cheltuit sume enorme de bani, miliarde, pentru construirea digurilor şi a pregătirii de aparatură specială de intervenţii în cazuri similare, cheltuieli nejustificate şi care nu au dus la rezultatul scontat.

În orice caz PSD a fost şi este dornic să creeze o criză politică în România, în această perioadă în care există o serie de probleme şi sarcini pe seama Guvernului şi ale ţării.

Multe dintre ele sunt moşteniri sau cauzate de Guvernul Năstase. Pentru a înşela opinia publică, PSD oferă soluţii ca un fel de solidaritate aparentă cu Guvernul, dar propunerile lor sunt doar nişte acţiuni demagogice după tipul şi metoda comunistă din trecutul nu prea îndepărtat al dictaturii comuniste.

Aparenta criză politică din ţară pare a fi controlată de premierul Tăriceanu, care în faţa Camerelor Unite ale Parlamentului a solicitat un vot de încredere enumerând priorităţile Guvernului: soluţionarea crizei inundaţiilor, integrarea europeană în conformitate cu calendarul stabilit şi relizarea reformei în justiţie.

Guvernul Alianţei este destul de solidar, încât nu se va lăsa prins în jocul demagogic al PSD. Atât democraţii cât şi liberalii au stabilit respectarea Protocolului Alianţei. Cât despre o presupusă înţelegere cu PSD, atât Tăriceanu cât şi Băsescu au făcut declaraţii categorice, că acest lucru nu este posibil, indiferent de starea de lucruri şi evoluţia evenimentelor.

Suntem de părere că prin o eventuală remaniere a Guvernului, Premierul Tăriceanu va detensiona situaţia politică confuză şi va îndeplini cerinţele pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Premierul Tăriceanu a afirmat că prioritatea zero pe agenda Executivului este integrarea României în Uniunea Europeană. Fără această realizare esenţială şansele României de a deveni un stat cu adevărat democratic vor fi mai puţin decât minime.

De aceea considerăm că o ruptură în cadrul Alianţei ar avea pentru ţară efecte catastrofale. Politicienii, indiferent de apartenenţa lor partinică, trebue să pună interesele ţării în frunte şi nu chiverniseala şi puterea lor personală.

George BĂLAŞU

Păzea! Iar îi filează lampa lui Ilici!

Mihai CREANGĂ

Când Ion Iliescu le-a zis dela obraz colegilor din grupul senatorial PSD că au fost *"solidari la tâlhării"*, m'am iluzionat o clipă că Bunicuţei i s'o fi ridicat albeaţa (sau roşeaţa ar fi mai nimerit?) de pe ochii-i de preşedinte fondator al partidului cu cea mai consistentă contribuţie la ruinarea României din '90 încoace. Când colo, nu de jefuirea ţării, fără milă şi fără oprelişti, era vorba, ci de faptul că fusese EL, tocmai EL, schimbat. În treacăt fie vorba, nu-l schimbase nimeni, căci la Congresul de pomină al PSD, Ion Iliescu era ce-i drept! la prezidiu (de unde îi dădea cuvântul *"tovarăşului Adrian Năstase"*, chestie de obişnuinţă!), dar ca simplu membru al partidului. Ceea ce este şi astăzi. Deci dacă nu era vorba de pampers Ion Iliescu n'a fost deloc schimbat. De altfel, I. Ilici I. nici nu poate fi schimbat.

A dovedit-o (a câta oară!?) la lansarea noii sale cărţi, *"Viaţa politică între violenţă şi dialog"* (apetitul său pentru dialog fiind cunoscut, dar nu mai când Ion Iliescu vorbeşte cu el însuşi, sau cu un prunc al fostei oligarhii comuniste astăzi multilateral dezvoltat în imperialismul putrefact, sau cu liota de yesmen care l-au înconjurat până de curând). Căldura fiind mare, auditoriul puţin dar excitat, Iliescu a luat-o iar pe arătură, spumegând, aruncând acuzaţii în dreapta şi'n stânga... Pardon! Nu şi în stânga, care ar fi tare-tare oropsită în ţărişoara noastră! Flancat de Petre Roman, pe care nu-l mai vrea nici Apaca, Iliescu a trasat obiectivul vieţii lui: *"Trebue să conduc struim o societate civilă de stânga"*. Cum? Prin activarea unui *"pol social-democrat"*... E tare, dom'le, e tare de tot! Cine zicea că n'are Bunicuţa idei? Iată: Iliescu-apare, Polul (social-democrat) răsare!

Ca să fim sinceri, nu-i deloc o idee de doi bani... e cam de-un pol. De ăi vechi.

Şi dă-i şi luptă

Petre IANCU

Cine a crezut că hidra totalitară îşi va da duhul într'un răstimp previzibil s'a înşelat. Victoria din Decembrie 2004 începe să semene tot mai mult cu înfrângerea din 2000. Episodul deturnării politice a inundaţiilor şi vodevilul anticipatelor ratate sub pretextul hilar al viiturii au pus capac nădejdiilor de schimbare autentică a României înaintea împlinirii miticelor 4 decenii biblice. 40 de ani de drum în pustie le fuseseră necesari robilor spre a se scutura de lanţurile din sufletele mânjite de sclavie, spre a binemerita alegătorii şi ţara Făgăduinţei. Ce-i de făcut? Păi dă-i şi luptă... ce altceva...

Traducând în româneşte acest episod găsim că ţara Făgăduinţei se numeşte mai nou UE. Dela Bruxelles, unde a avut loc întâlnirea cu *"gigantul"* Olli Rehn şi eurobirocraţii cu simpatii socialiste care-l înconjoară, un Tăriceanu hotărît să se ţină cu dinţii de putere s'a întors în patrie cu coada între picioare speriind electoratul Alianţei D.A. cu o voltă strânsă, care riscă să răstoarne barca democraţiei româneşti.

Anticipatele – deşi în mod vădit stringente pentru ca România să se cureţe de mâlul totalitar şi lanţurile sugrumându-i reformarea autentică – au fost urgent vârîte la naftalină în speranţa că vor vedea zile mai bune şi promotori mai curajoşi. Şi dă-i şi luptă, ne propune Tăriceanu la a 4-a sau a 5-a răzgândire.

Nu e un secret cine s'a frecat pe mâini, împreună cu marii prieteni liberali ai PSD, în urma acestei manevre de pomină. Nimic nu poate afecta mai rău credibilitatea preşedintelui Băsescu şi a premierului său, precum şi şansele lor de a accede cât de cât curaţi la puterea reală în România, decât această decizie. Renunţarea la anticipate i-a făcut fericiţi pe clienţii mafioţi ai PRM, PC şi PSD, dimpreună cu toate cozile de topor ale vechii reţele nomenclaturiste infiltrate în diversele partide şi neepurate suficient decât din PD. E cu totul îndoielnic că şeful statului şi al guvernului se vor mai reface vreodată. Prelungind analogia mă tem că nici providenţiala apariţie a unui Isus ori Caleb pedist în apărarea confiscatei revoluţii române, nu va mai spăla acest guvern în aparenţă salvat, în fapt pierdut cred, încă de pe acum, odată cu renunţarea la anticipate, oricât ar mai rămâne, formal, la cârmă. E inutil de speculat ce s'a întâmplat la Bruxelles şi ce s'a petrecut în cadrul alianţei DA. În lipsa unor informaţii fiabile, se poate recurge la experienţa ultimilor 15 ani spre a se deduce că, odată în plus, a funcţionat reţeaua criptocomunistă atât în ţară cât şi în străinătate. Cum a lucrat ea în ultimii 15 ani (mimând cu succes reforma şi acasă şi în străinătate) am aflat recent din paginile influentului ziar conservator german *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. *"Abia acum, când s'au ivit premizele unei schimbări româneşti autentice o Europă profund obosită de extindere constată că a fost ani de zile dusă de nas"*, scria, la 20 Iulie, Karl-Peter Schwarz în ziarul din Frankfurt.

Cum a fost dusă de nas o Europă (mult prea comodă şi socialist-birocratică spre a nu fi iritată de nevoia adaptării la parteneri noi, în special anticomunişti) nu e greu de ghicit. Regimul ceauşist a întreţinut agenţi de influenţă în Vest, în special în presă, spre a azvârli cât mai consistent praf în ochii apusului, în timp ce acasă îşi înfometa poporul. Această practică s'a menţinut şi sub tandemul Iliescu-Năstase. Edificator e episodul umăririi Emmei Nicholson şi a europarlamentarului Arie Oostlander de către agenţii secreţi români în timp ce SRI trata pericolul mortal prezentat de diversii Hayssami şi prieteni ai terorismului arab aciuiaţi la Bucureşti şi în partidul-stat ca şi cum ar fi un mizilic. Pe plan intern, în toţi cei 15 ani ai iliescismului s'au verificat şi răsverificat metodele de lucru ale secţiei de dezinformare şi propagandă a securităţii. Cu ajutorul zvonacilor şi unei prese aservite, mimând independenţa spre a o abandona ori de câte ori puterea neocomunistă se confrunta cu un pericol real şi acut, vechea reţea s'a menţinut la cârmă chiar şi când, formal, a trebuit s'o părăsească.

Concomitent s'au stimulat ambiţiile personale ale unor demnitari şi s'a activat clauza de salvgardare perenă din dositele dosare securiste spre a se provoca disidenţe şi sciziuni. Nu altfel s'a lucrat probabil şi în eliminarea spectrului anticipatelor, care promiteau să dea, într'un târziu o şansă cât de mică finalizării fericite a revoluţiei confiscate din Decembrie '89. Oprirea reformei s'a cerut şi s'a obţinut probabil în numele sinistraţilor şi a aderării la UE. Ultimul cuvânt nu-l mai poate avea decât naţiunea română, care nu poate să vrea un purgatoriu de 40 de ani.

Maturizat între timp mai mult decât le place vechilor elite să creadă, electoratul se va afirma net, pedepsind fără nuanţe contrarea interesului naţional, indiferent dacă s'a produs din nevolnicie, prostie, sau rea intenţie. Mai devreme sau mai târziu va fi măturat dela putere nu numai Tăriceanu, ci va fi redus la insignifianţă şi un PNL, incapabil să se mântuie de dihonia internă. Alianţa DA nu va putea rezista în actuala ei formulă. Nu alta ar putea fi soarta lui Traian Băsescu, un preşedinte pe care nici aderarea în 2007 la UE riscă să nu-l salveze pe termen lung de furia populară, aşa cum dezintegrarea CDR n'a scutit de pulverizare carierele politice ale unui Ciorbea sau Constantinescu.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice/La Voix Roumains
ISSN 0705-8365

Redacţia şi Administraţia
P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 100 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

MOŢIUNI... ŞI IAR MOŢIUNI

Mihaela MOISIN

După ce Primul ministru Tăriceanu a revenit asupra deciziei sale de a-şi da demisia şi de a chema alegeri anticipate, relăţiile dintre preşedinte şi primul ministru sunt încordate. Aceeaşi situaţie are loc şi în cadrul Alianţei DA.

Lupta pentru aderarea României la UE este tot mai acerbă, Preşedintele Băsescu făcând toate eforturile pentru a stârpi corupţia întinsă ca o caracatiţă la toate nivelurile în timpul celor 15 ani de guvernare neocouministă.

Dar nu numai în cadrul Alianţei DA lucrurile nu merg bine. Aceleaşi probleme le are în faţă şi PSD. După înlăturarea lui Iliescu dela conducerea partidului pe care el l-a creat şi crescut, prin alegerea lui Mircea Geoană în fruntea Partidului Social Democrat, frecuşurile sunt tot mai mari între acesta şi cel ce a fost educat de Iliescu, Adrian Năstase. Desigur că pentru Adrian Năstase învingerea a fost greu de acceptat, dar mai greu de suportat este să îl aibă ca şef pe Mircea Geoană.

Deşi au lucrat împreună pentru înlăturarea lui Iliescu dela conducere, Năstase a crezut tot timpul că el va fi moştenitorul tronului. Conform zicalei vechi româneşti, cei doi se au ca fraţii când împart moştenirea.

PSD are în faţă zile grele. Posibila înlăturare dela şefia celor două Camere ale Parlamentului a lui Adrian Năstase şi a lui Nicolae Văcăroiu poate duce la prăbuşirea PSD.

La întâlnirea parlamentarilor PSD care a avut loc la 8 Septembrie la Piteşti, Mircea Geoană a apelat la solidaritate în cadrul partidului, la trecerea prin aceste momente grele, în acelaşi timp ameninţând cu retragerea încrederii politice acelora care vor lipsi dela votarea în Senat a Regulamentelor celor două Camere şi a Legii 215 privind administraţia publică locală.

Deşi Mircea Geoană şi Adrian Năstase apar peste tot împreună, aparent colaborează, este evidentă o luptă pentru putere între cei doi. Mircea Geoană, în discursul său, şi-a expus din nou proiectul său de reformare a PSD şi a clasei politice, arătând că PSD trebue să-si schimbe mentalitatea învechită şi să recunoască eşecul său în construirea unei societăţi performante. *"Partidul nostru este cel care a pus temelia societăţii democratice româneşti. Partidul nostru are obligaţia să fie arhitectul etapei următoare... dar trebue să recunoaştem că nu am reuşit să facem ce ne-am propus"*. (Pentrucă pe atunci el era ambasador la Washington). Ca sarcină de viitor a partidului, Geoană vede revizuirea Constituţiei care a fost greşit modificată în anul 2003, arătând că *"cu actuala constituţie, Traian Băsescu nu ne va lăsa să revenim la guvernare". (România Liberă)*.

Nemulţumit de declaraţiile lui Geoană, Năstase a respins proiectul de reformare a partidului, după care, printre altele a declarat că dacă îşi va pierde funcţia politică dela Cameră, va rămâne simplu deputat, întorcându-se la partid, al cărui vicepreşedinte în Biroul Permanent este, unde va avea timp să se ocupe de activităţile politice.

Lupta permanentă între cei doi, a continuat şi la conferinţa de presă ce a urmat, Năstase, bun elev al lui Iliescu fiind mai tare în ironii şi în înţepături. Cu o seară înainte, Năstase declarase că dacă ar fi obligat să-şi petreacă timpul închis într'o celulă, l-ar lua cu el pe preşedintele lui, Geoană. La care Geoană, supărat, a declarat că *"dacă ar trebui să-şi petreacă timpul într'un asemenea mod, ar face-o cu oameni dela care are ceva de învăţat, ca de exemplu Nelson Mandela"*.

Încălcând prevederile legale, Adrian Năstase, Mircea Geoană, Miron Mitrea şi Viorel Hrebenciuc au avut o întâlnire cu Acsinte Gaspar, judecător la Curtea Constituţională. Acesta i-a învăţat pe Văcăroiu şi Năstase să refuze semnarea Regulamentelor celor două Camere modificate, pentru ca acestea să nu poată fi publicate în Monitorul Oficial. Legat de aceasta, Năstase a revenit asupra propunerii sale ca în Regulamentul modificat al camerelor să se includă prevederea ca acestea să intre în vigoare la 30 de zile dela publicarea în Monitorul Oficial. *"În felul acesta, textul poate fi examinat de către Curtea Constituţională şi acest lucru va valida sau nu o soluţie sau alta, după aceea urmând să fie pus în aplicare" (Ziua)*.

Pe 9 Septembrie, Valeriu Zgonea, deputat PSD a declarat că partidul său a început *"războiul cu actuala putere"*, împotriva căreia va depune câte o moţiune în fiecare săptămână. Sigur că la acest război cu puterea va participa şi veşnicul aliat al PSD, Vadim Tudor, care va depune în tandem moţiuni. Reprezentanţii celor două partide s'au întâlnit şi unit în lupta pentru întârzierea revocării celor doi preşedinţi ai camerelor. Vadim Tudor, ca de obicei, îşi asumă ideea aceastei acţiuni: *"Eu le-am propus tema pentru moţiune celor dela PSD. Erau foarte fericiţi, vă daţi seama, dacă ei nu au nici o idee..."*. După ce a renunţat la creştin-democraţie, care nu i-a adus nimic altceva decât pierderea unei părţi din electorat, Vadim a revenit la aliatul sau permanent, PSD.

Iar senatorul Gheorghe Funar a declarat că intenţionează să depună câte o moţiune pe zi. *"O să-i ducem până în Paşti cu regulamentele. Suntem în stare să pregătim câte o moţiune pe zi, pentrucă ne ia doar câteva ore să redactăm o moţiune. Putem să depunem şi o sută"*, adăugând că parlamentarii PRM vor lua cuvântul la fiecare amendament pe marginea regulamentelor celor două camere parlamentare.

În perioada ce urmează, PSD şi PRM vor depune moţiune după moţiune, pentru a îngreuna proiectul Coaliţiei de a-i schimba pe cei doi pesedişti dela conducerea camerelor.

MÂNIA LUI DUMNEZEU PESTE ŢARĂ

Viorel PALTIN

Oricât am încerca cu mintea noastră omenească să ghicim motivaţia atâtor calamităţi care s'au abătut în aceste zile asupra ţării noastre, va trebui să ne gândim la singura explicaţie care se poate potrivi cu grozăviile adunate laolaltă, menite să ne aducă prăpăd, dezastre, nenorocire şi distrugere, prin potop, alunecări de terenuri şi revărsări de ape, de proporţii apocaliptice... furtuni devastatoare, ninsori în prag de vară... Ca să nu-l mâniem pe bunul Dumnezeu şi mai tare ar trebui să căutăm vina în noi! Numai aşa fenomenele naturale îngrozitoare care ne-au lovit crunt în aceste zile s'ar putea cumva explica. Noi am păcătuit nu numai unii faţă de alţii, ci şi împotriva firii, a lui Dumnezeu însuşi. Să ne facem cu toţii acum, în miezul dezastrelor, când suferinţele şi jalea ne-au mai înmuiat, ne-au mai despietrit inimile, severe procese sufleteşti, ca nişte spovedanii. Cred că la noi în ţară totul e rău şi stricat, începând cu omul de jos şi încheind cu cei care ne conduc. Trăim o adevărată Sodoma, dacă a fost posibil la Motru ca nişte copii de şcoală primară de 12-13 ani să se dedea la practici sexuale, porcării filmate şi trase pe video, cu scopul de a fi vândute amatorilor de senzaţii lubrice... De fapt, de ani de zile copii de şcoală, cu mult *"suborninori"*, frecventează noapte de noapte discotecile - adevărate centre ale viciului adult şi infantil - cu îngăduinţa criminală a părinţilor şi a celorlalţi factori de educaţie. Şcoala tace, biserica tace, Ministerul Învăţământului tace, părinţii tac, societatea în general tace şi chiar dacă unii mai zic uneori câte ceva o fac cu voci palide, dar nu iau măsuri severe, aspre, hotărîte! De ce se întâmplă toate astea? Pentrucă şi adulţii sunt deopotrivă loviţi de morbul răului, ticăloşiei, minciunii, sudalmei, hoţiei şi crimei. Zilnic în România se petrec fapte abominabile: bătrâne violate brutal şi jefuite de tineri deviaţi psihic şi dezaxaţi, copii care îşi ucid părinţii pentru bani şi băutură, femei care se prostituează, oferindu-şi *"farmecele"* pe centură şi margini de şosele... Dar n'ar fi doar acestea şi doar atât. Furnizorii de gaze şi electricitate îi fură sistematic pe consumatori de miliarde de lei, la lumina zilei, cu acte în regulă, fără ca statul care este corupt, până în rărunchi, să ridice un deget... Cu banii destinaţi să se facă amenajări - îndiguiri şi alte lucrări de protejare a localităţilor de inundaţii - anumiţi responsabili şi-au construit vile de lux, în timp ce bieţii oameni au ajuns în apă până în gât, şi-au pierdut casele în vâltori, odată cu toate bunurile de o viaţă... Cine îi pedepseşte pe vinovaţii de asemenea furturi, cu consecinţe monstruoase, egale ca gravitate cu un genocid? Justiţia română, care a ajuns o caricatură sau - ce zic? - o bătaie de joc, o zeflemea, o cloacă a corupţiei, mitei şi fărădelegii? Vedem prea bine că Parchetele arestează cu o mână şi eliberează cu cealaltă! Pe cine vrea actuala conducere a ţării să păcălească? Nişte oameni peste care au năpădit apele, afundaţi în puhoaie şi mocirlă până peste cap, cu casele distruse şi animale domestice înecate? Mi-a rămas pe retină imaginea unui câine de pază care a ajuns pe acoperişul unei case din Banat, îngropate în apă până peste ferestre... Nimeni, niciodată, niciodată nu a mai văzut un câine pe acoperiş! El, bietul animal de pază, rămânea încă loial gospodăriei sale, în timp ce Justiţia română petrecea nepăsătoare în restaurante şi vile, pe banii furaţi de ani de zile dela popor! Ce ţară este asta şi cum rămânem cu urarea Preşedintelui Băsescu dela alegeri *"Să trăiţi bine!"*? De aşa bine să aibă parte toţi ticăloşii şi toţi hoţii, care imediat după *"revoluţie"* au început să taie sălbatic păduri, spre a le vinde pe valută la export, întorcând pe dos echilibrele din natură! România e azi ţara nimănui, sub ochiul aspru al Domnului!

MIRCEA ELIADE

Urmare din pag. 1

"Mircea era cel mai puţin balcanic dintre noi toţi. Nu avea nici gustul, nici superstiţia eşecului, nu cunoştea uşurarea de a abandona un proiect, nici voluptatea inerentă oricărei fapte neîmplinite."

Fusese unul dintre preferaţii lui Nae Ionescu, un om care şi-a galvanizat şi şi-a configurat generaţia, devenind un intelectual cu cetăţenie mondială, care a dat culturii române, la fel ca şi Cantemir, un suflu profetic decantat în universalitate.

"Doctor honoris causa" la 11 universităţi din lume, membru corespondent al celor mai prestigioase academii, onorat cu multe premii internaţionale, Mircea Eliade este un simbol al culturii universale.

El a demonstrat ca atâţia alţii că exilul e unul creator, că planta românească dacă ştie să rezoneze în conştiinţa altora îşi dobândeşte universalitatea. A fost conştient de asta, din moment ce încă din 1927 scria:

"Naţionalismul este - şi lucrul acesta se ştia dela Eminescu încoace - un act de creaţie spirituală. Conştiinţa de sine a unei comunităţi omeneşti, conştiinţa participării la o lungă durată istorică şi mai ales valorificarea vieţii prin această participare - sunt acte de trăire spirituală... Ancorată în însăşi fiinţa ei de spiritualitate - o naţiune nu poate avea decât un singur destin - să creeze valori spirituale ecumenice. Să impună, cu alte cuvinte, tuturor celorlalte popoare universalismul ei."

Aici la Hamilton, rememorăm personalitatea lui Mircea Eliade cu pioasă aducere aminte şi recunoştinţă.

Mă simt dator să mulţumesc Asociaţiei Culturale pentru gestul recunoscător de a-i oferi un loc de neuitare şi artistului Nicăpetre, sculptorul care zideşte un panteon al culturii române.

Se spune, că după noi, oamenii, nu rămân decât gesturile, faptele şi amintirile, dar sunt sigur că ceea ce s'a întâmplat azi, aici la Hamilton, şi ceea ce se întâmplă de mulţi ani, sunt gesturi pentru viitorime, sunt valori ale patrimoniului cultural, sunt zidiri de suflet şi de fiinţă românească.

Prof. Doru MUNTEANU

startec SM
THE WORLD, CLOSER TO HOME

Companie de telefonie interurbană în serviciul dumneavoastră

* Tarife convenabile
* Calitate superioară
* Fără taxe ascunse
* Servicii în româneşte

De peste 10 ani oferim canadienilor servicii de telefonie interurbană

În viitor, ne angajăm să oferim aceleaşi servicii de calitate la preţuri favorabile clienţilor noştri

Sunati astăzi la Startec să aflaţi cum puteţi economisi

1-800-841-2384

Long Distance * Toll Free * Cell Connect * ADSL * Dial Up Internet

www.starteccanada.ca

MASCARADA STÂNGII

Roxana IORDACHE

Ex-preşedintele Ion Iliescu s'a lăudat în faţa PSD că va face o demonstraţie publică a faptului că nu ar fi un bătrân comunist. Recent, când şi-a lansat o carte de memorii despre drumul spre *"normalitatea"* original-românească, a demonstrat că nu e decât pe jumătate slujitor de neadevăr. Într'adevăr, s'a manifestat nu ca un bătrân, ci ca un tânăr comunist. Mai precis, ca în tinereţea sa revoluţionară. Ilici îşi merită renumele şi a făcut proba, poate mai grăitoare ca oricând, că nu se va putea niciodată schimba, mai mult, că nici nu vrea. După aproape 16 ani, tovarăşul Ion Iliescu a repetat, cuvânt cu cuvânt, aceleaşi texte pe care ni le-a (s)pus la mineriada din Iunie 1990 şi le-a reluat, apoi, periodic, însă ceva mai cosmetizat decât acum, când s'a dezlănţuit iarăşi în forţă.

Ilici a înfierat din nou cu *"mânie proletară"* fenomenul Piaţa Universităţii, caracterizându-l în aceiaşi termeni mistificatori. Pentru tovarăşia sa, acea manifestaţie, care a atras atenţia şi solidaritatea marilor democraţii ale lumii, nu a fost decât o *"încălcare a legii"* impuse de FSN. Nimic, evident, despre opoziţia la cripto-comunism, cum l-a numit Corneliu Coposu, nimic despre împotrivirea la furtul şi deturnarea revoluţiei după indicaţiile Moscovei.

Şi acum, după atâţia ani, chiar şi după ce epigonii Seniorului au îngropat (adânc) partidul istoric, ştergându-i până şi numele, tovarăşul Iliescu tot blamează neobosit PNŢCD, fosta şi singura opoziţie reală faţă de regimul comunist şi ulterior faţă de metamorfozele lui, obsesia eternă a structurilor de partid şi de stat (care s'au perpetuat, până la al patrulea eşalon şi în zilele noastre). Valuri de minciuni, care mai de care mai gogonate, a emanat emanatul din Decembrie 1989. Un personaj care a dovedit că nu i-a păsat de sângele vărsat, mai mult, că s'a folosit de morţii revoluţiei şi apoi nu a ezitat să patroneze uciderea altor oameni şi aruncarea lor ca neidentificaţi prin gropi comune la Străuleşti sau Dumnezeu mai ştie unde, numai ca să rămână la putere, putere pe care şi-o visase din frageda tinereţe şi la care tânjise în anii în care nu aştepta decât să-i ia locul lui Ceauşescu.

Ilici a reiterat maculatura totalitară referitoare la *"violenţele"* demonstranţilor din 13 Iunie, prin care nu a ezitat să justifice din nou mineriada zilelor următoare. De fapt, mineriada începuse din 22 Decembrie 1989 şi continuase în forme paroxistice în 28 Ianuarie 1990, 19 Februarie, culminând cu 13-15 Iunie. Pentru ca şi în 13 Iunie tot mineriada a fost, *"fragilele"* forţe de ordine iniţiind, la ordinul Puterii, o prigoană demenţială, din zori şi până aproape de prânz, după care şi-au dat foc la maşinile ce barau Piaţa Universităţii, s'au retras câteva ore din faţa manifestanţilor, au înscenat devastarea Ministerului de Interne şi a Televiziunii, apoi, din fostul sediu central al Securităţii, au tras şi au ucis primii oameni, nişte tineri care protestau poate, din păcate fără violenţă (căci dacă ar fi fost violenţi ori măcar înarmaţi s'ar fi putut apăra de toată sângeroasa mascaradă).

Paradoxul a făcut ca nu slăbănoaga Opoziţie, care tot încercase vreme de 15 ani, inclusiv când a ajuns (teoretic) la Putere, ci propriul său partid, PSD (ex-FSN), să-l dea jos (de tot) pe tovarăşul Ion Iliescu, la Congresul în care emanase un discurs super-bolşevic împotriva mai tinerilor săi oponenţi *"menşevici"*. Acum, vechiul tătuc îl reprimeşte la piept pe fostul fiu pseudo-rebel Petre Roman, care, debarcat de Traian Băsescu, alături de care alcătuise PD (ex-FSN), şi-a călcat în picioare ultimul strop de demnitate, ştergând cu buretele mineriada din Septembrie 1991 şi pupând poala celui care l-a înlăturat, pentru ca să-l înlocuiască cu Theodor Stolojan care, după ce s'a (pre)făcut liberal, a devenit consilierul prezidenţial al debarcatorului lui Petre Roman. Vorba ceea: *"Petre, eşti cel mai bun"!* Sau: vin ai noştri, pleacă-ai noştri, noi îi schimbăm între ei ca proştii. Pentru a asista apoi la marea mascaradă a politicii româneşti.

Episodul ultim al acestei mascarade este încercarea de a valida marea minciună a *"victoriei"* şi *"ofensivei Dreptei"* în România - de fapt, o Dreaptă inexistentă, o pseudo-dreaptă, formată dintr'un partid (mai mult social) liberal, slab şi divizat, şi un partid fără identitate doctrinară, PD, constituit din (ex)socialişti pe care Internaţionala cu acelaşi nume i-a trimis să contribuie la (auto)ruinarea PPE, care, după ce şi-a diluat progresiv identitatea creştin-democrată şi conservatoare, a ajuns el însuşi un pretins exponent al Dreptei europene.

Dar probabil că nicăieri în lume ca în România nu i-a reuşit Stângii o mai meşteşugită lovitură rezultată din iluzionarea opiniei publice cu privire la faptul că Dreapta ar exista şi ar mai avea curajul şi tăria să se afirme în forţă, ca atare, undeva în Europa. În realitate, Dreapta adevărată nu există decât în America. În rest, numai surogate ale Stângii multiplicate în tot spectrul politic. Într'un fel, poate că tovarăşul Ion Iliescu merită consideraţie, pentru faptul că este singurul care dă la iveală adevărata faţă a Stângii, promotoare a luptei de clasă, nostalgică a regimului comunist şi profitoare perpetuă a înlăturării regimului nazist. În rest, doar farduri groase şi proaste.

REZOLUŢIE

Urmare din pag. 1

publicităţii numele membrilor săi care au colaborat cu regimul comunist şi fosta Securitate, precum şi a preoţilor care au fost trimişi în emigraţie cu misiuni politice. Cerem Sfântului Sinod al B.O.R. să retragă acestora dreptul de a sluji în comunităţile româneşti din străinătate.

14. Solicităm Institutului Cultural Român adoptarea unei strategii pentru emigraţie. Propunem ca Institutul să fie subordonat structurii care se va ocupa de Românii din emigraţie.

15. Solicităm autorităţilor române să ia atitudine faţă de etnocidul comis de regimul ilegal dela Tiraspol împotriva Românilor din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, precum şi să acţioneze, în conformitate cu art. 7 din Constituţia României, pentru păstrarea, dezvoltarea şi exprimarea identităţii etnice a populaţiei majoritare româneşti din Republica Moldova, pentru a nu admite deznaţionalizarea acesteia şi crearea unui pretins popor moldovenesc distinct de poporul român.

Comitetul de Organizare:

Mihaela Moisin, preşedinte Asociaţia Culturală Română din Hamilton, Canada; George Bălaşu, director al ziarului *"Cuvântul Românesc"* din Canada; Niţăpetre, artist plastic, Toronto; Ştefana Bianu, preşedintele Comitetului Românilor de Pretutindeni, Paris, Franţa; Aurel Sergiu Marinescu, scriitor, New York; Dan Culcer, publicist, editor *"Asymetria"*, Paris, Franţa; Grigore L. Culian, editorul săptămânalului *"New York Magazin"*, New York, SUA, membru al Foreign Press Association New York; Elena B., preşedinte Asociaţia *"Frăţia"*, Stockholm, Suedia; Valeriu Pavel, preşedinte Asociaţia *"Ştefan cel Mare şi Sfânt"*, Oslo, Norvegia; Radu Bărbulescu, editor revista *"Observator"*, München, Asociaţia Scriitorilor Români din Germania; Bogdan Ezechil, editor *"Foaia Românului"*, Oslo, Norvegia; Preot Dumitru B., Biserica Ortodoxă Română, Stockholm, Suedia; Mihai Maghiaru, preşedinte Asociaţia Românilor din Australia (ARA) şi editor al *"Buletinului de Informaţii al Românilor din Australia"*; Prof. Nicolae Dima, publicist, SUA; Ştefan Uritu, preşedinte Comitetul Helsinki, Chişinău; John Halmaghi, publicist, SUA; Sorin Cehan, editor *"Gazeta Românească"*, Roma, Italia; Lia Lungu, artist, New York, SUA; James Milleew, manager, SUA; Adriana Hegbeli, publicist, SUA; Dumitru Răchitan, vicepreşedinte Asociaţia Culturală Română din Hamilton, Canada; Preot Dumitru Ichim, Kitchner, Canada; Gabriel Avram, vicepreşedinte Asociaţia *"Transilvania"* a Românilor din Spania; Alexandru Tomescu, editor *"Alternativa"*, Toronto, Canada; Sergiu Grossu, publicist, Franţa; Alexandru Schaffer Gărleanu, radio *"Z"*, Nurnberg, Germania; Oleg Brega, Asociaţia *"Hyde Park"*, Chişinău; Raisa Pădurean, director adjunct Liceul *"Lucian Blaga"*, Tiraspol; Doru Muntean, scriitor, Braşov; Nicoleta Ciachir, istoric, Bulgaria; Ştefan Racovitza, editor *"Căminul Românesc"* - Foaia de legătură a Românilor din Elveţia; Nicolae Iliescu, profesor Harvard University, SUA; Sebastian Dorneanu, istoric, Denver, SUA; Lena Bălaşu, Hamilton, Canada; George Mitin Variesescu, preşedintele Societăţii Mihai Eminescu, redactor-şef al revistelor *"Mihai Eminescu"* şi *"Căruţa cu poveşti"*, Sydney, Australia; Maria Arnăutu, Hamilton, Canada; Andrei Muraru, istoric, Iaşi; Tudor Murgoci, Kitchner, Canada; Alexandru Muraru, analist politic, Iaşi; Eugen Cojocaru, Comunitatea Românilor din Stuttgart, Germania; Emilia Răchitan, Toronto, Canada; Constanţa Dănilă, Hamilton, Canada; Sorin Cehan, editor *"Gazeta Românească"*, Roma, Italia; Elisabeta Moisin, Hamilton, Canada; Marioara Carlan Salvadeo, preşedinte Asociaţia Românilor din Milano, Italia; Viorel Cucu Paltin, scriitor, România; Silviu Costache, Revista de Geopolitică, România; Alin Floroiu, editor *"Actualitatea"*, Toronto, Canada; Dorin Chirtoacă, Comitetul Helsinki, Chişinău; Vasile Asceniuk, Hamilton, Canada; Aneta Tomescu, Toronto, Canada; George Donnison, Hamilton, Canada; Florin Săndulescu, Hamilton, Canada; Virgil şi Dana Zanfir, Toronto, Canada; Amedeo Duţă, Toronto, Canada; Tudor Dănilă, Hamilton, Canada; George Sava, editor *"Pagini Româneşti"*, Montreal, Canada; Andrei Bădin, jurnalist, România; Emil Cica, realizator programe radio *SBS*, Melbourne, Australia.

Rezoluţia a mai fost semnată de:

Cosmin Păun, editor Portalul Românilor din Elveţia, www.casa-romanilor.ch; Laurenţiu Orăşanu, director revista *"Conexiuni"*, New York; George Georgescu, publicist, Ottawa, Canada; Mihai Gheorghiu, editor *"Lumea Românească"*, Grand Rapids, Michigan, SUA; Georgeta Georgescu, publicist, Ottawa, Canada; Emilian Teodorescu, manager, Republica Cehă; Fam. Andreiaş şi Lucia Marderosian, New York, SUA; Gheorghe Rusu, Montreal, Canada; Leonard Vulpe, editor *"Românul Canadian"*, Toronto, Canada; Fam. Albulescu, New Jersey, SUA; Ginj Iaccob Cristian, Basel, Elveţia; Gabriel Nedelcu, Sennwald, Elveţia; Prof. Mircea şi Carmen Sabău, Chicago, SUA; Sanda Iacobaş, Research Associate, Albert Einstein College of Medicine, Bronx, New York, SUA; Dumitru Andrei Iacobaş, Visiting Associate Professor of Neuroscience and Computational Biology, Albert Einstein College of Medicine, Director Computational and Functional Genomics Core New York, SUA; Valentin Popescu, Geneva, Elveţia Doru Tzaganea, profesor New York, SUA; Horia Groza, scriitor, Sacramento, SUA Lucian I. Livescu, preşedinte American Romanian Sister Cities Council, Atlanta, Smaranda Livescu, Romanian American Cultural Center *"Athenaeum"* of Atlanta, Youth for a Better World, Atlanta, USA; Lidia Toher, Churchill, Marea Britanie, Georg Gane, scriitor, Munchen, Germania;

Lista de semnături rămâne deschisă.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"* sau *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*
Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5
Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

SCENA POLITICĂ ROMÂNEASCĂ

Urmare din pag. 1

trăieşte din scandaluri. Care ştie să se folosească de orice mijloc pentru a-şi îndeplini proiectul politic. Nu putem spune că nu a reuşit parţial în ultimii ani. A transformat Partidul Democrat dintr'un partid de aproape zece procente într'un pretendent astăzi la primele două locuri. Iar prin toate acţiunile sale, Băsescu nu face decât să dea vânt la pupa partidului său. În vremea preşedinţiei lui Iliescu, astfel de acţiuni erau dur criticate de presă care acuzau *"încălcarea Constituţiei"*. Astăzi, nimeni nu mai foloseşte aceste acuze în cazul lui Băsescu şi astfel democraţia a pierdut deoarece o unitate de măsură trebue să fie la fel pentru toţi. Fără îndoială, aceste implicări politice ale preşedintelui se datorează şi faptului că sistemul politic românesc este unul prost construit dar despre acest lucru ar trebui o analiză separată. Cert este că rolurile preşedintelui şi premierului nu sunt foarte bine definite ceea ce alimentează disputele dintre aceştia. Natural, România ar trebui să aleagă republica parlamentară drept sistem politic dacă nu a dorit modelul monarhiei constituţionale.

Sferele de influenţă

Preşedintele Băsescu avea, fără îndoială, dreptate atunci când acuza grupurile de interese care se învârt în jurul premierului Tăriceanu. Demersul său însă va rămâne unul politicianist până când preşedintele nu va avea curajul să acuze şi sferele de influenţă din anturajul său sau pe cele din partidul care l-a emanat. Este vorba de şefa cancelariei prezidenţiale, Elena Udrea, implicată în afaceri cu persoane dubioase apropiate de PSD. Sau de grupurile de interese din jurul primarului Capitalei, Adrian Videanu, sau cele din jurul altor miniştri democraţi.

Într'adevăr, astăzi România se află în mijlocul unei lupte între diferite grupuri de interese care încearcă să controleze economia dar şi politicul. Care au început deja să controleze media. Există anumite carteluri care îşi împart ultimele felii din România. Împănate cu securişti sau activişti de partid, aceste grupuri nu mai au neapărat o culoare politică. Fac anumite jocuri, scopul lor fiind să obţină cât mai multe felii din ceea ce a mai rămas de împărţit. Se duc lupte la baionetă, inclusiv în preajma premierului sau preşedintelui. Fără îndoială, Traian Băsescu cunoaşte aceste lucruri. Din păcate pentru domnia-sa pentru a deveni credibil trebue să aibă aceeaşi măsură pentru toţi, nu doar pentru cei din preajma lui Tăriceanu care îi sunt duşmani. Băsescu poate rămâne în istorie ca un preşedinte cu realizări dacă va reuşi şi mai ales dacă va vrea să facă ordine în aceste sfere de influenţă care, de fapt, înseamnă corupţia la nivel înalt din România. Atunci poate *"sistemul ticăloşit"* pe care îl acuza în campania electorală va defecta chiar dacă nu va dispărea definitiv. Dacă nu va face acest lucru va fi implicit parte a acestor grupuri de interese şi purtătorul de cuvânt al uneia dintre ele. Iar România va mai bate pasul pe loc şi vom vorbi de *"sistemul ticăloşit"* şi peste cinci sau zece ani. Timp în care *"surorile"* noastre din lagărul comunist vor merge înainte şi se vor îndrepta la propriu în Occident iar România va rămâne o ţară ancorată undeva la graniţa spre Bizanţ.

Andrei BĂDIN

LENE ŞI SOMN ÎN TOATE INSTITUŢIILE STATALE DIN ROMÂNIA

F.O.SĂLCEANU

Inerţia politică a maşinii uriaşe, peste poate supradimensionată, s'a accentuat în ultima perioadă. Guvernul, care este centrul de comandă, scârţâie din cauza uzurii lente, şi nu mai dă semne de vigoare, alert la orice scandal extern sau intern.

Miniştrii visează la partide de vânătoare cu accidente neaşteptate, să fie pe masa ziarelor la capitolul *"eveniment"*, să mai dea naţiunii încă un caz de bârfă şi de compasiune că ministrul cutare avea să moară, sau că miniştrii muncesc din rupte şi iată ce se întâmplă când fac şi ei săracii o pauză cu chermeză. Cu adevărat miniştrii nu se omoară pentru performanţe la capitolul *"relaţii internaţionale"*, la capitolul *"lupta împotriva corupţiei"*, la capitolul *"Justiţie, Poliţie şi reabilitarea adevăratelor graniţe ale României Mari"*, la capitolul *"atragerea capitalului străin a relaţiilor cu mari firme, a relansării economice, a reducerii personalului administrativ"*, pentru PROSPERITATEA TUTUROR ROMÂNILOR, etc.

Parlamentul, sufocat de comisii şi subcomisii în care face *"prezenţă"* doar câte un deputat sau senator, dormitează şi zeci de legi stau uitate prin sertarele secretarelor. Această stare vegetativă se menţine cu banii publici. Nimeni dintre cei puşi în fruntea statului nu atrage atenţia şi nici nu se simte lezat de comportamentul amoral al *"reprezentanţilor"* aleşi, care paraziteză numai cu numele şi încasează sume enorme prin absenţă şi lene, ci acceptă cu înţelegere situaţia şi o încurajează. Din când în când, obosiţi de lene câte un ministru deschide *"ciocul mic"* şi trâmbiţează o găselniţă de doi bani şi o tot ţine lungă, ca exemple: ministrul Transporturilor, ministrul Finanţelor şi mai *"înţelept"* zice ministrul de Externe cum că *"nu toţi reprezentanţii Comunităţii Europene sunt de acord cu cele afirmate de unii reprezentanţi ai săi la adresa Guvernului României"*, şi că nu trebue să fie nici un fel de nelinişte, drumul integrării în UE este aşa *"cum s'a stabilit"*. Vorbele plutesc multă vreme ca un roi de muşte de mort peste conştiinţa admiratorilor fără număr al aleşilor. O atmosferă dulceagă se menţine peste *"starea naţiunii"* când preşedintele pune în pripă *"mese de dialog"* cum trebue să fie *"anul 2005"* din punct de vedere demografic şi economic pentru binele *"tuturor Românilor"*, unde sunt invitaţi fel de fel de primari şi băgători de seamă din judeţe, care sunt străini cu totul despre ce se discută, care dorm în timpul dezbaterilor şi treziţi răspund *"nu, nene"*, că ei nu dorm ci ascultă. Întrebaţi ce se discută gângăvesc a neştiinţă, a plecare cu pluta pe alte meleaguri de lume şi vezi pe chipurile lor tembele vorbele pe care le spun cu glas tare la chefurile lor de taină: *"ce bă, nu vezi că se vorbeşte degeaba, că tot nu se face nimica? Promisiuni deşarte! Noi, să fim sănătoşi, că de rest nu ne pasă!"*

Din cauza acestor paraziţi umani, pardon: *"politicieni"* de ocazie, susţinuţi de legile nepotismului ce bântuie societatea românească, adevăraţii oameni de ispravă, care vor să schimbe situaţia naţiunii, sunt ţinuţi la distanţă sau sunt determinaţi să plece din ţară.

Aşa arată *"starea naţiunii"*, zi de zi, şi vorba că *"apa curge şi moara merge, chiar dacă nu e grâu de măcinat"* a devenit o *"deviză"* pentru majoritatea celor care ocupă funcţii în Guvern, Parlament şi Comisiile Locale şi Judeţene din toată România.

SITUAŢIA DIN PNL

Ileana BIDIAN

Folosind ba biciuşca, ba zăhărelul, Călin Popescu Tăriceanu i-a liniştit pe liberalii din teritoriu, ce păreau să vină la Bucureşti pentru a-i cere capul. Până la urmă, nimeni n'a mai cerut nimic, dar se pare că şi-au adus aminte, cu toţii, că fondurile pentru provincie la Bucureşti răsar şi tot la Bucureşti dispar. După buna şi tradiţionala metodă balcanică, confruntarea s'a încheiat cu un fel de *"pupat piaţa Independenţei"*, cu asigurări de prietenie, lacrimi înduioşate şi promisiuni de reîncălzire a amorului.

Realitatea e cu totul alta. Blestemat să nu cunoască liniştea, PNL-ul e un partid al fracţiunilor şi al învrăjbirilor, al geloziilor necurmate şi al neastâmpărului fără obiect. Ca în desenele animate generate pe computer, liberalii români se despart şi se reunesc după o logică imposibil de înţeles de cei dinafara partidului. Primind cadou marea idee liberală, tot felul de individi dezorientaţi ideologic nu fac nici un efort de a demonstra că au citit măcar programul partidului, că de doctrină nici nu poate fi vorba! Implicarea unora dintre ei în proiecte de lege făţiş anti-liberale (chiar în perioada 2000 - 2004) lasă o dâră nu tocmai luminoasă asupra activităţii întregului partid.

O altă explicaţie a neodihnei ce caracterizează PNL-ul e concentrarea de personalităţi (multe reale, dar la fel de multe imaginare). Adică de oameni ce au pretenţia de *"a gândi cu propriul cap"* fiecare idee şi iniţiativă a partidului. Cum conceptul însuşi de *"liberalism"* a cunoscut în ultimele decenii o reinterpretare puternică - *"liberal"* descrie, în politologia actuală, o gamă aproape infinită de lucruri: dela sensul tradiţional, de secol al nouăsprezecelea, ce aproape iriga teritoriile anarhismului, negând însăşi necesitatea statului, până la formula unei stângi cvasi-radicale, ce propaga o protecţie socială sans rivages -, e de înţeles zbuciumul ce agită periodic partidul Brătienilor.

Diferenţa dintre liberali şi oricare alţi membri de partid din România actuală e pe cât de simplă, pe atât de consistentă: în teorie, liberalii s'au adunat în jurul unei idei, pe când ceilalţi s'au bulucit la avantaje. Asta în teorie! Ideile sunt întotdeauna discutabile, pe când avantajele sunt doar negociabile! De aici, probabil, senzaţia de permanentă turbulenţă, de conflicte ireconciliabile, ce necesită o imediată lăsare de sânge. Că lucrurile sunt, în realitate, mai puţin grave o dovedeşte rapiditatea cu care s'a ajuns la înţelegere. Cât va fi ea de durabilă, e altă chestiune. Întâlnirea dintre Tăriceanu şi Stolojan ar putea fi atât pecetluirea unui armistiţiu, cât şi noile vreascuri bune de aruncat pe focul niciodată complet stins al urii de sine liberale.

Văzute la rece, toate aceste zbateri sterile au şi o altă explicaţie: faptul că, în ultimii cincisprezece ani, puterea a continuat să rămână, prin ramificaţiile subterane, în mâna aceleiaşi echipe neo-comuniste. Aflaţi sub presiunea timpului, nici unul din guvernele CDR sau ADA n'au reuşit să treacă la regândirea profundă a societăţii româneşti. Ei au avut mereu de stins incendii şi de hrănit guri flămânde, amânând pentru kalendele greceşti singurul lucru cu adevărat important dacă vrei să faci reformă: renunţarea la o birocraţie incompetentă şi coruptă.

Oricât ar părea de paradoxal, sursa nestinselor conflicte din PNL trebue căutată în zona administraţiei ce continuă să jure credinţă iliescienismului. Surprizele ar putea să fie mari: să constatăm că sub delicata pojghiţă liberală, mulţi dintre corifeii partidului au o solidă crustă ce sună dogit a perestroika.

ACESTE DEBITE ISTORICE SE POT PUNE DE ACORD DOAR CU SCHIMBĂRI CLIMATICE

După inundaţiile care au lăsat în urmă un adevărat dezastru în judeţele Bacău, Vrancea şi Galaţi, autorităţile caută vinovaţii. Au fost demarate anchete comune ale Ministerului Administraţiei şi Internelor şi Ministerului Agriculturii, pentru a vedea în ce măsură aceia care au ras pădurile de pe Carpaţi ar putea fi traşi la răspundere. Vasile Lupu, secretar de stat responsabil de păduri în Ministerul Agriculturii, spune că nu numai tăietorii de pădure sunt culpabili, ci şi schimbarea climei la nivel planetar. Şi totuşi, defrişările masive din munţi chiar nu au o influenţă atât de mare? - a fost întrebat secretarul de stat Vasile Lupu.

Vasile Lupu: Potrivit unor rapoarte statistice oficiale, după Legea 18 din '91 s'au defrişat ilegal 30 de mii de hectare de pădure şi s'au brăcuit cca. 100 de mii de hectare.

Reporter: Acest brăcuit înseamnă, de fapt, că au fost rărite...

Vasile Lupu: Da, au fost rărite. Există un număr de arbori pe hectar, funcţie de vârstă, funcţie de specie şi s'a intervenit cu tăieri abuzive, reducându-se consistenţa arboretului.

Reporter: Domnule Vasile Lupu, aceste defrişări şi răriri ale pădurii influenţează sau nu faptul că se pot produce inundaţii sau inundaţiile recente pot fi puse în relaţie cu aceste defrişări?

Vasile Lupu: Aceste debite istorice se pot pune de acord doar cu schimbările climatice. Deci acestea se datorează efectului de seră şi care produc şi fenomene meteorologice extreme. Dar nu este mai puţin adevărat că, pe plan local, din cauza defrişărilor ilegale, abuzive, apa, în loc să intre în sol, încet, datorită litierei sau frunzişului arboretului, ea antrenează la vale alte resturi, bolovani şi sol, şi se produc eroziuni, colmatări şi inclusiv inundaţii pe plan local. Dar debitele istorice mari care s'au produs în ultima perioadă nu pot fi puse în directă legătură cu defrişările.

Reporter: Iar defrişările sunt un factor ajutător, într'un fel.

Vasile Lupu: Sigur ca da, cu siguranţă sunt un factor favorizant, concură substanţial, dar nu în totalitate, pentrucă au fost cu totul şi cu totul alte aspecte.

Reporter: Se ştie cumva cine a făcut aceste defrişări, există o situaţie...?

Vasile Lupu: La ora actuală se fac controale şi în judeţul Bacău, şi în judeţul Vrancea, puternic afectate de aceste inundaţii; şi le vom da publicităţii la finalizarea lor. Ce s'a făcut în judeţul Bacău, unde, dacă vreţi să vă spun în premieră, s'au atribuit ilegal peste 8.500 ha de pădure de comisia judeţeană.

Reporter: În ce perioadă: acum sau în anii din urmă?

Vasile Lupu: Până în 2004. Din 2002 până în 2004.

Reporter: Deci este vorba de fosta guvernare, a PSD.

Vasile Lupu: Da. Şi s'a finalizat un raport, Dl. ministru Flutur l-a aprobat şi de acolo se lasă cu trimiteri către PNA pentru a se constata dacă faptele de aco-lo întrunesc condiţiile unei infracţiuni. Din punctul nostru de vedere, 100%.

UNA DIN CAUZELE PAGUBELOR EXTREM DE MARI ALE PLOILOR DIN ULTIMELE ZILE

Una din cauzele pagubelor extrem de mari ale ploilor din ţară sunt defrişările, conform unei statistici date publicităţii de Ministerul Agriculturii. Astfel, sute de mii de hectare de păduri au fost afectate de tăierile din ultimii 15 ani, iar peste 30 de mii de hectare au fost distruse total. Zona Bacăului este una din cele mai afectate regiuni, ca şi Harghita, Covasna sau Suceava.

Purtătorul de cuvânt al Ministerului Agriculturi, Adrian Tibu a declarat că, conform statisticii Ministerului Agriculturii, s'au defrişat, ras cam 30.000 de hectare din suprafaţa retrocedată şi au brăcuit, adică au defrişat pe alocuri, suprafeţe de peste 90.000 de hectare, deci undeva cam 125.000 de hectare au fost afectate de defrişări-despăduriri. Principala cauză a fenomenului este lipsa controlului silvic în perioada menţionată, faptul că nu a existat legislaţie şi nici oameni suficienţi care să se ocupe de acest control. A doua cauză este legată de sărăcia oamenilor care şi-au primit pădurile, fragmentarea extraordinară a suprafeţelor şi faptul că aceşti oameni au avut nevoie de bani pentru supravieţuire, pentru întreţinerea gospodăriilor, ceea ce i-a împins la o exploatare mai puţin raţională a suprafeţelor de teren retrocedate, a suprafeţelor forestiere retrocedate.

Reporter: Ne puteţi spune ce se poate face în continuare pentru remedierea acestei situaţii? Se mai poate face ceva?

Adrian Tibu: Da. Ministerul a luat deja măsuri. Atunci când Autoritatea Naţională de Control s'a desfiinţat, Ministerul Agriculturii, la începutul acestui an, a preluat controlul silvic, asigurând un număr suplimentar de oameni care au grijă de suprafeţele forestiere din România şi, de asemenea, domnul ministru a declarat că se intenţionează, în toamnă, modificarea Codului silvic, astfel încât să crească pedepsele, să se introducă delictul de mediu şi alte asemenea măsuri care să descurajeze tăierile abuzive.

APROAPE 70% DINTRE ELEVII CU VÂRSTE CUPRINSE ÎNTRE 11 ŞI 18 ANI NU CITESC NIMIC

Aproape 70% dintre elevii cu vârste cuprinse între 11 şi 18 ani nu citesc nimic şi totuşi au o preocupare, se uită la televizor. Nu pentrucă ar dori sau ar avea nevoie să vadă ceva anume pe micul ecran ci pentrucă nu au altă alternativă.

Aceasta este una din concluziile unui sondaj comandat de CNA. Între orele 19,00 şi 22,00, aproape 60% dintre minorii de peste 11 ani se uită la televizor. 40% dintre ei nu ascultă deloc radioul. Pentru ei televizorul este important deoarece le oferă distracţie şi plăcere şi mai puţin pentru a se informa.

TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA ACTIVITĂŢII ECONOMICE

Activitatea din industrie, construcţii, comerţul cu amănuntul şi servicii va înregistra, în perioada Iulie-Septembrie, o creştere în raport cu cele trei luni anterioare, potrivit estimărilor exprimate în luna Iulie 2005 de preşedinţii societăţilor comerciale, informează Institutul Naţional de Statistică (INS).

Rezultatele anchetei evidenţiază faptul că în perioada de referinţă volumul producţiei din industria prelucrătoare va avea în continuare o tendinţă de creştere, la fel ca volumul de contracte şi comenzi. Trendul estimat pentru exportul de produse finite va fi în continuare pozitiv, deşi de mai mică intensitate faţă de prognoza trimestrului anterior. Repondenţii apreciază, de asemenea, o uşoară tendinţă de creştere a competitivităţii produselor româneşti, atât pe piaţa Uniunii Europene, cât şi pe celelalte pieţe externe.

Numărul de salariaţi se estimează că va avea o tendinţă de scădere, care se manifestă în special la întreprinderile mari, cu 500 salariaţi şi peste. Preţurile produselor industriale vor creşte în perioada următoare, cu o intensitate mai mare faţă de estimările din luna Iunie 2005.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL

CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A. se pot trimite "Cecuri Personale"
Din Europa numai "Euro Cec" sau "Mandat poştal"
Alte continente "Cec Internaţional"

Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet,
Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

UN MARTIR AL REZISTENŢEI SPIRITUALE ANTICOMUNISTE
- CARDINALUL ALEXANDRU TODEA -

George GEORGESCU

"Lanţurile voastre, lanţurile enoriaşilor voştri constituie gloria, mândria Bisericii: adevărul v'a făcut liberi. Au încercat să vă reducă la tăcere libertatea, să o sufoce, dar nu au reuşit. Voi aţi rămas liberi lăuntric, chiar dacă în lanţuri, liberi, chiar dacă în plânset şi lipsuri, liberi, chiar dacă comunităţile voastre erau profanate şi lovite..."

Aceste cuvinte au fost rostite de Papa Ioan-Paul al II-lea în cadrul predicii ţinute în limba română la Catedrala Sf. Iosif din Bucureşti în ziua de 8 Mai 1999, predică ce a declanşat un ropot de aplauze şi în cursul căreia a amintit de suferinţele martirilor creştini români: *"Sunt un pelerin care aduc omagiu acestui pământ îmbibat de sângele martirilor străvechi şi moderni, vin în întâmpinarea unui popor care a primit Evanghelia, a asimilat-o şi a apărat-o de atacuri repetate... Am venit să aduc un omagiu unor fraţi şi surori care au sfinţit acest pământ prin mărturia credinţei lor, făcând să înflorească pe el o civilizaţie inspirată din Evanghelia lui Hristos, unui popor creştin mândru de identitatea sa, adesea apărată cu preţ scump în chinurile şi vicisitudinile care i-au marcat existenţa"*, a mai spus Sanctitatea Sa.

Imobilizat într'un scaun cu rotile, după 17 ani petrecuţi în închisorile comuniste, Cardinalul Alexandru Todea care venise cu însoţitor de la Reghin să îl întâlnească pe Suveranul Pontif, a stat alături de distinsul oaspete tot timpul slujbei şi l-a podidit plânsul în clipa în care a primit paharul din care Suveranul Pontif băuse Sfânta împărtăşanie, fiind apoi bine-cuvântat şi îmbrăţişat de Papa Ioan Paul la sfârşitul Sfintei Liturghii oficiată în rit bizantin. La puţin timp după această întâlnire el a trecut în lumea dreptilor fericit deoarece a avut marea şansă a vieţii de a-l întâlni pe înaltul demnitar în vizita ecumenică pe care a făcut-o în România la invitaţia preşedintelui Emil Constantinescu şi a BOR.

Drumul parcurs până la acest moment istoric a fost însă deosebit de greu şi se înscrie în paginile istoriei postbelice ale ţării noastre, care a fost abandonată la discreţia unei puteri ce a nimicit toate structurile societăţii şi valorile tradiţionale ale neamului nostru. Instituţia Bisericească şi slujitorii Altarului au constituit un obstacol enorm în calea implementării materialismului dialectic ca politică de Stat în România. Poporul român a fost dela etnogeneza sa un popor deosebit de evlavios, Biserica fiindu-i loc de comuniune cu puterile divine precum şi refugiu în vremurile de restriste, iar reprezentanţii Bisericii care au ţinut treaz conceptul de Dumnezeu în conştiinţa poporului au constituit în acelaşi timp un factor preţios al păstrării tradiţiilor şi identităţii noastre naţionale. Pentru a putea subjuga un popor cu convingeri anticomuniste şi cu frica lui Dumnezeu, regimul instalat în România cu ajutorul blindatelor sovietice a declanşat o furibundă campanie de defăimare a bisericii şi de lichidare a slujitorilor altarului care au refuzat să semneze pactul de colaborare cu diavolul. Practic, toate cultele din ţara noastră au avut de suferit datorită politicii de subordonare a Bisericii de către Statul comunist. în articolul *"Declanşarea persecuţiilor religioase"* din Revista Expres Magazin (27.X.1993), se menţionează că planul diabolic de suprimare a libertăţilor religioase a fost definitivat după vizita la Bucureşti a patriarhului Alexei al Moscovei în vara anului 1947. *"Acest lucru s'a realizat şi cu largul concurs al <patriarhului roşu> Iustinian, un fost popă de ţară care il ascunsese pe Gheorghiu-Dej după evadarea lui din lagărul dela Târgu-Jiu". "Doar în perioada 1948-1950, se menţionează în articol, au tost arestaţi peste 1000 de preoţi, dintre care cel puţin jumătate au cunoscut metodele inumane de anchetă ale securităţii, în urma cărora au decedat sau au rămas infirmi tot restul vieţi"*. Cu ocazia morţii tiranului dela Kremlin,

acest patriarh comunist deplângea în cadrul unei adunări de doliu la Inst. Teologic pierderea *"celui care a deschis o eră nouă în viaţa omenirii, cel care a fost conducătorul nostru cel mai înţelept şi cel mai iubit"*.

Vasalii Moscovei dela Bucureşti au rupt relaţiile diplomatice cu Vaticanul, prin Decretul nr. 358 din 1 Decembrie 1948 au desfiinţat Biserica Greco-Catolică, preoţii aparţinând acestui cult fiind obligaţi să semneze un acord de *"revenire"* la Biserica Ortodoxă. Cei care au refuzat să semneze aceste acorduri au fost aruncaţi în închisori, în timpul prigoanei dezlănţuite împotriva Bisericii Greco-Catolice 7 Episcopi au murit în urma torturilor în detenţie, iar alţii după eliberarea din universul concentraţionar. Prin reforma învăţământului Religia a fost eliminată din toate şcolile şi liceele din România, numeroşi ierarhi ai Bisericii Ortodoxe fiind scoşi din scaun, printre ei aflându-se Mitropolitul Moldovei Irineu Mihălcescu, Mitropolitul Basarabiei Efrem Enachescu, Mitropolitul Banatului Vasile Lăzărescu, Mitropolitul Bucovinei Tit Simedrea, in total 17 episcopi fiind îndepărtaţi şi 15 exilaţi. Datorită rezistenţei pe care au opus-o autorităţilor comuniste care încercau să-i determine a se lepăda de religia lor strămoşească, reprezentanţii Bisericii Greco-Catolice au fost supuşi unui regim diabolic de exterminare. Rezistenţa clericilor şi a credincioşilor acestei confesiuni a îmbrăcat în unele regiuni din Transilvania forme violente, reprezentanţii locali ai organizaţiilor comuniste fiind agresaţi de mulţimea furioasă. În acele localităţi *"ordinea"* a fost restabilită însă în cursul nopţilor cu ajutorul trupelor speciale de intervenţie ale Ministerului de Interne.

Conform indicaţiilor primite dela Moscova, s'a folosit scenariul întrebuinţat de KGB pentru desfiinţarea Bisericii-Unite din Ucraina. Astfel s'a dat ordin de arestare a unor înalţi prelaţi ai Bisericii Greco-Catolice din ţara noastră, aceştia fiind condamnaţi în baza unor note ale informatorilor Securităţii şi trimişi în lagăre şi închisori. În urma torturilor îndurate următorii Episcopi au decedat în detenţie la Sighetul Marmaţiei, la Gherla, sau în regimul de lagăr dela Mănăstirea Ciorogârla şi Căldăruşani: Valeriu-Traian Frenţiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie şi Tit-Liviu Chinezu. După eliberarea din detenţie au decedat Episcopul Iuliu Hartea, Ioan Dragomir şi Ioan Cherteş. În fişele securităţii, despre episcopul Ioan Suciu se menţiona: *"...colindă ţara şi ţine cuvântări pe faţă contra democraţiei, fiind unul dintre agitatorii cei mai primejdioşi contra regimului"*, iar despre episcopul Alexandru Rusu scria: *"...a avut după 23 August o atitudine duşmănoasă faţă de regimul democrat, reşedinţa lui fiind principalul cuib al reacţiunii din Baia Mare, el personal fiind un agent al propagandei naţional-ţărăniste"*. În total un număr de doisprezece episcopi greco-catolici au avut de suferit în urma persecuţiilor comuniste. *"Din cei doisprezece Apostoli ai lui Christos, a spus Papa Ioan Paul al II-lea care s'a rugat la cimitirul Bellu-Catolic pentru sufletele mărturisitorilor ucişi în temniţele comuniste, unul, Iuda Iscarioteanu a fost trădător, pe când din cei 12 Episcopi români greco-catolici nu a trădat nici unul"*

Cardinalul Todea s'a născut la data de 5 Iunie 1912 în comuna Teleac din judeţul Mureş. A urmat cursul primar în satul său natal, iar cel secundar la Liceul din Blaj, la absolvirea căruia Mitropolitul Vasile Suciu l-a trimis la Roma unde a studiat Filosofia şi Teologia şi a obţinut doctoratul. în anul 1940 s'a reîntors în ţară fiind numit secretar al Mitropolitului Alexandru Nicolescu, după moartea căruia, în anul 1941, a funcţionat ca profesor de Religie şi limbile latină şi italiană la liceele din Blaj. Între anii 1945-'48 a funcţionat ca paroh şi protopop districtual la Reghin, judeţul Mureş. În această perioadă a fost arestat de 6 ori întrucât a criticat abuzurile autorităţilor comuniste şi a protestat împotriva expulzării forţate a regelui. Manifestându-şi pe faţă ura împotriva regimului materialist-ateu, sfidând organele securităţii care îi urmăreau îndeaproape activitatea, într'una din predicile ţinute la Blaj a spus: *"Mă voi sui pe zidurile Catedralei şi voi striga: afară cu comunismul"*. La ultima arestare a reuşit să evadeze din clădirea securităţii oraşului Reghin, trăind ascuns timp de peste 3 ani. În anul 1950 a fost numit Episcop titular de Cezaropolis, Administrator Apostolic al Arhidiecezei de Alba-Iulia şi Făgăraş. Consacrarea a avut loc în clandestinitate la Capela Baptiseriu a Catedralei Sfântul Iosif din Bucureşti.

În anul 1951 a fost din nou arestat, anchetat timp de peste un an la ministerul de Interne, iar în anul următor, în cadrul procesului care i s'a intentat, procurorul militar a cerut condamnarea lui la moarte, făcând menţiunea: *"periculos pentru societate"*. Sentinţa a fost apoi preschimbată în muncă silnică pe viaţă. în timpul detenţiei a trecut prin următoarele închisori: Ministerul de Interne din Bucureşti, Sighetul-Marmaţiei.

La data de 12 Martie 1990 Sfântul Scaun l-a numit Arhiepiscop de Alba Iulia şi Fagăraş şi l-a confirmat ca Mitropolit al Bisericii Unite Române. în anul 1991 a avut loc la Roma promovarea lui în funcţia de Cardinal de însuşi Papa Ioan-Paul al II-lea, dar în anul următor a suferit un accident vascular cerebral în urma căruia nu s'a mai putut deplasa decât într'un scaun cu rotile, având grav afectată capacitatea motorie. După zece ani de suferinţe cauzate de accidentul vascular provocat ca urmare a torturilor îndurate în universul concentraţionar prin care a trecut, Cardinalul Alexandru Todea a încetat din viaţă fiind înmormântat la Catedrala Mitropolitană *"Sf.Treime"* din Blaj, în partea stângă a iconostasului lângă altar, în partea dreaptă aflându-se cripta episcopului Inocenţiu Micu-Klein, ctitorul Catedralei, strălucit precursor al Şcolii Ardelene. În apropiere se află şi cripta celui de al 12-lea Episcop martir, Iuliu Hossu. La funeraliii au fost prezenţi nunţiul papal în România şi Cardinalul Achile Silvestrini, trimisul special al Papei Ioan Paul al II-lea, care a dat citire unui mesaj în care a amintit cuvintele Sfântului Părinte: *" Cardinalul Todea este un nume care a depăşit graniţele patriei Dumneavoastră"*.

Cu ocazia funeraliilor la care a participat un sobor de 20 de episcopi din ţară şi din străinătate şi peste o mie de preoţi şi clerici, o fanfară militară i-a dat onorul intonând imnul Naţional întrucât Cardinalul Todea era posesor al celei mai înalte distincţii a Statului Roman, *"Steaua României"*. în ziua trecerii sale în eternitate, Papa Ioan Paul al II-lea a trimis o telegramă din care extragem un fragment: *"Aflând de piosul sfârşit al Venerabilului şi Preaiubitului nostru frate Alexandru Cardinal Todea, Arhiepiscop Emerit de Alba-Iulia şi Făgăraş, ne arătăm sufletul îndurerat şi, ca şi cum am fi de faţă, suntem uniţi cu toţi Episcopii, preoţii, călugării şi credincioşii de acolo, care participă la funeraliile Sale. De asemeni dorim să evocăm în amintirea acestui Întâistătător, numeroasele fapte mari realizate de el cu zel în beneficiul Bisericii şi suferinţele pe care le-a îndurat ca mărturisitor al Credinţei în timpul crunt tului regim tiranic"*.

Ca o recunoaştere a valorii pe care a reprezentat-o şi a rezistenţei pe care a opus-o aberantului concept marxist-leninist, în ziua funeraliilor (28 Mai 2002), Televiziunea Română a prezentat filmul *"Un destin înălţător - Cardinalul Alexandru Todea"*, realizat de Lucia Hossu-Longin, care realizase în anul 1992 şi un interviu cu Cardinalul, interviu folosit într'unul din episoadele celebrului Serial *"Memorialul Durerii"* în care sunt demascate atrocităţile din lagărele şi închisorile unde au fost asasinate valorile şi elitele neamului nostru. Referitor la filmul *"Un destin înălţător"*, într'un ziar central din Capitală se menţiona : *"filmul aduce la cunoştinţă generaţiilor tinere imagini inedite şi mărturii cutremurătoare din destinul celui care a avut curajul să înfrunte pe faţă regimul comunist şi securitatea lui, plătind cu jertfa propriei sale multă suferinţă privilegiul martiric de-a putea preţui pentru moarte sufletele marilor personalităţi istorice, Iuliu Maniu, Gh.I. Brătianu ş.a. în închisoarea din Sighetu-Marmaţiei"*.

TRADUCERI AUTORIZATE
(CERTIFIED TRANSLATIONS)
Membru ATIO & CTIC
Diplomă şi Foaie Matricolă ~ Adeverinţe
Certificat Naştere – Căsătorie - Cazier
Hotărâre Divorţ - Acte Sponsorare
LUCIAN EFANOV
Tel: 416 - 587 - 6603
Specializat în acte de echivalare studii pentru Ontario College of Teachers ~ Medical Council şi Professional Engineers of Ontario
Fax: 905 - 619 - 9345
E-mail: postscriptum@lycos.com
Web site: PostScriptum.Netfirms.com
Traduceri profesionale, la preţuri rezonabile!
Post-Scriptum Translations

ASEMĂNĂRI PÂNĂ LA IDENTITATE ÎNTRE DEMOCRAŢI ŞI COMUNIŞTI

Mihai Stere DERDENA

Un *"deştept"* vândut a lansat, prin anii ultimi ai veacului trecut, ideea stupidă că legionarii români ar fi tot comuniști (de fapt, calomnia aceasta monstruoasă a fost preluată dela guvernanţii antonescieni odată cu minciunile, la fel de sfruntate, privind arderea unui soldat, care nu avea nici un nume; devastarea magazinelor evreieşti; spânzurarea la abatorul bucureştean a unor iudei, care erau, în realitate, români legionari etc.), fiindcă, zice-se (altă stupiditate) extremele se atrag şi când e vorba de politică.

De vreme ce democraţii nu se situează la nici o extremă politică, îl întrebăm pe misolog, totuşi cum au putut aceştia să exercite o atracţie atât de mare faţă de comuniști (care constituie, în politică, extrema stângă), încât aceşti indivizi au intrat toţi în toate partidele democrate, burduşindu-le? Căci a devenit notoriu faptul că, atât în România, cât şi în celelalte state foste comuniste majoritatea membrilor din toate partidele democrate sunt foşti comuniști.

Şi, fără dovezi, fără argumente, căci misologii fug de raţionamente corecte şi de adevăr ca dracul de tămâie, falsul grosolan despre legionari rămâne totuşi. Rămâne deoarece *"deşteptul"* misolog este cunoscut ca mare cărturar (desigur că prin mediatizare deşănţată, orchestrată de ocultă cu abilitate demonică) şi pentrucă o minciună, oricât de sfruntată, dacă-i spusă şi-i scrisă cât mai des, sfârşeşte prin a fi crezută de prea numeroasa lume dezinformată, neinformată şi credulă.

Însă adevărul grăieşte că între legionari şi comuniști nu există nici o asemănare. În schimb, deosebirea dintre legionari şi comuniști este atât de mare cât e distanţa dela Cer la Pământ.

Pe cât de creştini sunt legionarii, pe atât de atei, de păgâni şi de anticriști sunt comuniştii. Această prăpastie se adânceşte atât de mult încât ea capătă proporţiile unei genune.

Iată şi alte deosebiri fundamentale: legionarii sunt naţionalişti şi patrioţi, iar comuniştii - internaţionalişti, nepatrioţi şi chiar apatrizi; legionarii - idealişti, comuniştii - materialişti; legionarii sunt sinceri, de cuvânt şi de onoare, iar comuniştii-s fără onoare şi mincinoşi; legionarii-s cinstiţi, incoruptibili, drepţi, demni, de caracter, violenţi numai în legitimă apărare după prea multe provocări ale adversarilor, urmăresc exclusiv interesele ţării şi binele întregului popor, ţin mereu la principii şi nu fac nici un compromis, iar comuniştii sunt corupţi şi hoţi, nedrepţi şi nedemni, fără caracter, în tot timpul violenţi (în ofensivă), se preocupă de propriul interes şi de binele lor *"partinic"*, sunt oameni fără principii, pretându-se încontinuu la compromisuri (mai cu seamă când se află în opoziţie).

Să vedem, în continuare, asemănările dintre democraţi şi comuniști.

Atât democraţii, cât şi comuniştii sunt liberi-cugetători şi atei; internaţionalişti şi adversari ai statului (implicit, ai patriei, în calitate de susţinători fervenţi ai Uniunii Europene şi ai guvernului mondial); intră în biserici doar în timpul campaniilor electorale; nu dau nici doi bani pe ADEVĂR, pe CUVÂNT, pe ONOARE, fiind mincinoşi, corupţi, hoţi, nedrepţi, nedemni, fără caracter, violenţi de câte ori le sunt ameninţate averile, funcţiile şi privilegiile; urmăresc, nu binele ţării şi al poporului, ci propriile interese; se pretează la orice compromis; renunţă oricând la principii şi la programe.

Democraţii îi condamnă şi îi prigonesc încontinuu pe legionari, iar pe comuniști, cu care se aliază în alegeri şi la guvernare, îi protejează.

În toată perioada interbelică, adică între 1921, când a fost înfiinţat Partidul Comunist din România (ca secţie a Internaţionalei Comuniste), şi 1940, comuniştii au militat neîncetat pentru cedarea provinciilor româneşti Basarabia, Bucovina, Cadrilaterul şi Transilvania, iar această cerere de maximă trădare naţională avea să fie pusă în practică cu vârf şi îndesat de marii noştri democraţi în vara anului 1940.

În timpul războiului civil din Spania (1936-1939), comuniştii români şi democraţii români (în frunte cu regele călău Carol al II-lea, şi cu marele nepatriot Nicolae Titulescu) au fost de partea comuniştilor spanioli (denumiţi eufemistic republicani), conduşi de Dolores Ibarruri.

Comuniştii şi democraţii (în cap cu regele bâlbâit Mihai I) înfăptuiesc în August 1944, cea mai înaltă trădare din istoria României şi din istoria lumii (adică ceea ce nu s'a mai făcut nicicând în nici o ţară).

Că democraţia americană a fost pentru exilaţii legionari - ciumă s'a văzut din tratamentul privilegiat, pe care l-au acordat Statele Unite ale Americii generalului securist (recte comunist ucigaş) Ion Pacepa, şi din prigoana inumană la care avea să fie supus legionarul episcop Valerian Trifa de către acelaşi stat foarte democrat (SUA).

Tribunalul Penal Internaţional ii judecă numai pe naţionalişti, nu şi pe comuniști, nici pe democraţi, la fel ca Tribunalul dela Nürnberg, în faţa căruia au compărut doar naziştii, nu şi bolşevicii, cu toate că Uniunea Sovietică săvârşise mult mai numeroase crime de război, la loc de frunte situându-se cel mai monstruos masacru, anume cel din pădurea Katyn.

În anii ultimi ai secolului al XX-lea şi la începutul veacului al XXI-lea numai în Cecenia, Ruşii democraţi au comis două genociduri (mai înainte Ruşii comuniști pârjoliseră Ungaria şi apoi, Afganistanul). Iar democraţii americani, asemenea Ruşilor, nu sunt judecaţi de nici o instanţă internaţională pentru prea numeroasele crime din Kosovo, din Afganistan şi, îndeosebi, din Irak (cândva, din Japonia, din Coreea şi din Vietnam). Ba mai mult, militarii americani beneficiază de imunitate şi când ucid sau violează femei.

Cât despre procesul comunismului, democraţii din Statele Unite ale Americii şi din celelalte state ale lumii contemporane nici nu vor să audă de aşa ceva.

Nu-l deranjează pe nici un democrat prezenţa comuniştilor în guvern oriunde în lume. În schimb, este pedepsită Austria că şi-a ales un guvern în care a intrat şi Partidul Libertăţii (socotit de extremă dreaptă). Vineri, 4 Februarie 2000, îndată ce acest guvern a fost investit prin depunerea jurământului, toate cele 14 state ale Uniunii Europene şi Israelul rup relaţiile diplomatice cu Austria. Strâmbătăţi asemănătoare (potrivit *"principiului"* totalitar al democraţilor că de drepturi şi de libertăţi democratice trebue să beneficieze doar democraţii şi comuniştii, ci nu şi naţionaliştii) se petrecuseră în Decembrie 1937 (când alegeri corecte sunt anulate pentru a se opri ascensiunea legionarilor) şi în Noembrie 1946 (când alegeri profund falsificate sunt validate de marile puteri, permiţând, astfel, comuniştilor să conducă, legal, România).

Aşadar, nu legionarii, ci democraţii se aseamănă cu comuniştii, chiar până la identitate. Democraţii induc în eroare prin siglele cu care îşi denumesc partidele tot mai numeroase. În realitate, este vorba de aceeaşi Mărie cu altă pălărie.

Oculta mondialistă îi dirijează, în tot timpul, atât pe comuniști, cât şi pe democraţi. Însă pe legionari nu-i poate dirija câtuşi de puţin. De aceea legionarii au fost şi vor fi mereu prigoniţi şi calomniaţi de democraţi, cât şi de comuniști.

Atât partidele democrate cât şi cele comuniste din orice ţară, fiind nu numai dirijate ci şi odrasle ale ocultei, beneficiază din partea acesteia de susţinere şi de protecţie nelimitate. În schimb, autenticele partide naţionaliste (de asemenea din orice stat al lumii acesteia), fiind în totalitate independente (ceea ce înseamnă că nu pot fi influenţate de nici o forţă din culise) au fost şi vor fi persecutate şi chiar interzise, oricând şi oriunde, de toate partidele democrate şi comuniste, care, toate, sunt obediente 100% faţă de marele dirijor ocult.

RESTRICŢIONAREA CĂLĂTORIILOR ÎN U.E. POATE DISTRUGE ECONOMIA

Intrarea în vigoare a prevederilor care stabilesc noi reguli de călătorie în străinătate ar putea pune în pericol fluxurile de bani dela muncitorii din străinătate, care alimentează din 2002 încoace consumul privat şi deci creşterea economiei.

Românii care lucrează în străinătate au trimis anul trecut acasă, oficial, 2,3 miliarde euro, iar anul acesta suma ar putea ajunge la 3 miliarde euro, dacă se va păstra ritmul de pe primele cinci luni ale anului.

Însă cu banii trimişi neoficial, adică necuprinşi în balanţa de plăţi a Băncii Naţionale, fluxul poate fi estimat la 3,5 - 4 miliarde de euro, adică aproape jumătate din bugetul de stat al României.

Creşterea economică din ultimii ani s'a bazat în primul rând pe consumul populaţiei, care s'a bazat la rândul său în primul rând pe banii trimişi de afară şi apoi pe creşterea creditării.

Potrivit purtătorului de cuvânt al Direcţiei Generale de Paşapoarte, Mariana Alexandreanu, serviciile publice comunitare pentru eliberarea şi evidenţa paşapoartelor simple teritoriale pot suspenda dreptul de folosinţă al acestui tip de documente pe o perioadă dela unu la cinci ani.

Statisticile oficiale despre numărul celor care au ales să plece la muncă în străinătate nu există, dar sunt estimări care indică faptul că aproape 2 milioane de Români au ales această cale.

Ca urmare a noilor prevederi legate de călătoria în străinătate, numărul acestora ar putea să scadă, la fel şi sumele pe care le trimit în ţară.

Transferurile de bani pe care Românii le fac din străinătate prin bănci s'au ridicat la aproape 1,1 miliarde de euro în anul 2001, urcând până la 2,3 miliarde în 2004. Asta arată datele Băncii Naţionale, dar sumele sunt mult mai mari pentrucă nu toţi banii sunt trimişi prin sistemul bancar, ci sunt aduşi şi în buzunare. Raportaţi la PIB, aceşti bani reprezintă 2,45% din PIB pentru 2001 şi aproape 4% în 2004.

Anul acesta transferurile ar fi putut ajunge la aproape 3 miliarde de euro.

În noile condiţii nu se mai poate vorbi despre un astfel de nivel. Dacă ii luăm în calcul numai pe cei 2.300 de cetăţeni care au fost opriţi în numai două zile şi care nu vor mai pleca în perioada următoare, rezultă o pierdere de aproape trei milioane de euro anual, la care se adaugă şi altele. *"Scăderea numărului de Români care se întorc în ţară nu ii va împiedica să trimită bani în ţară. Însă este clar că volumul banilor trimişi se va reduce. Dacă spre exemplu un Român se întorcea în ţară cu 10.000 de euro la el, nu cred că va trimite în ţară aceeaşi sumă, ci va trimite doar ceea ce consideră strict necesar pentru nevoile zilnice ale familiei"*, este de părere Gyorgy Baba, director general al companiei Primex, importator şi distribuitor de produse electronice şi electrocasnice.

"Sunt oraşe întregi, precum Focşani, Vaslui, Bacău, Suceava sau Baia Mare, unde vânzările de produse electronice şi electrocasnice explodează în lunile Iulie şi August, când se întorc Românii plecaţi la muncă în străinătate", explică Baba.

El spune că în urma analizei pe care a făcut-o pentru luna Iulie şi începutul lunii August reiese că în acest an nu s'a mai înregistrat aceeaşi explozie a vânzărilor ca şi anul trecut.

Reţelele de magazine de materiale de construcţii înregistrează la rândul lor vânzări în creştere în perioada Iulie-August mai ales în oraşele mici din Moldova.

Este cazul grupului Dedeman, activ în special în zona Moldovei şi pentru care luna August reprezintă în general, potrivit reprezentanţilor companiei, cea mai bună lună din punctul de vedere al vânzărilor. În lipsa unor măsuri care să stimuleze dezvoltarea economică şi, implicit, crearea de noi locuri de muncă, Românii s'au răspândit prin Europa în încercarea de a câştiga mai bine.

Economia românească duce lipsă de investitori străini, iar Românii care lucrează acum în străinătate, la negru sau cu acte, au mers după principiul: dacă investitorii străini nu vin aici, mergem noi la ei. Şi asta pentrucă cei mai mulţi dintre Românii care pleacă sunt din zona de Nord-Est şi de Sud a ţării, adică zonele unde sunt cele mai puţine investiţii străine.

Efectele acestei situaţii nu au întârziat să apară. Banii trimişi familiilor care au rămas în ţară au influenţat puternic economia românească, atât la nivel micro, cât şi macro. Astfel piaţa construcţiilor a luat avânt, iar consumul a crescut.

În plus, valuta trimisă în ţară a contribuit de-a lungul anilor la finanţarea balanţei de plăţi mai mult decât investiţiile străine. Fără aceşti bani, probabil că deficitul de cont curent ar fi fost mai mare, ceea ce ar fi creat mari probleme autorităţilor. Ca să nu mai vorbim de rata şomajului care ar fi fost substanţial mai mare dacă aceşti oameni n'ar fi plecat la muncă, ceea ce ar fi creat o situaţie tensionată pe piaţa muncii.

"Faptul că Românii au plecat şi pleacă în continuare să muncească în străinătate este un lucru bun, dar un lucru bun în sens cinic. Autorităţile sunt bucuroase că aceştia au de lucru şi nu mai trebue să le ofere un loc de muncă aici, că finanţează deficitul etc. Dar nu te poţi baza pe aşa ceva la nesfârşit", spune analistul Liviu Voinea.

Exodul forţei de muncă române în străinătate s'a accentuat după eliminarea, dela 1 Ianuarie 2002, a obligativităţii vizelor în statele Uniunii Europene. Acum, cabinetul Tăriceanu emite un act normativ în legătură cu plecarea Românilor pe alte meleaguri pe care nici măcar nu il face public în integralitatea lui, preferând să omită prevederile restrictive nepopulare.

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE
din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!
MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICA CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA
VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89
Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun
CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.
ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form.AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc
Cereti formulare si liste gratis!
ARTIMMEX
import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC
4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel.: (416) 332 9777
Fax: (416) 332 8777

Testamentul din morgă

- Volumul 2, Cap. 2 -

Motto: "Eu preconizez o formă de dictatură: aceea pe care poate şi trebue s'o exercite individul asupra lui însuşi. Această dictatură pune capăt tuturor celorlalte."

În cea de-a doua zi de când am fost închis în morgă, s'a deschis uşa de fier cu brutalitate şi un gardian care a început să mă insulte a pus jos, pe beton, o gamelă cu apă caldă, pe care o numeau ceai. Am refuzat-o, spunându-i că am declarat greva foamei, ieri, 25 Mai 1958, ca protest împotriva închiderii mele în această încăpere de exterminare. Am adăugat că nu voi înceta greva decât după venirea procurorului, iar dacă nu-l vor aduce, voi merge până la moarte şi am întărit această afirmaţie cu *"cuvântul de onoare"*. Menţionez că am fost primul care am adus un procuror prin greva foamei într'o închisoare comunistă.

După plecarea gardianului, am reflectat la limbajul securiştilor, care ni se adresau cu cuvântul *"banditule!"*, iar noi eram obligaţi să le spunem *"Domnule!"*. Mi-era sete de un limbaj civilizat şi blând, cum se adresa poetul Nichifor Crainic Mântuitorului: *"Că vorba Ta era mai dulce ca rodiile din Edon / Şi omenea Dumnezeirea şi-l îndumnezeia pe om!"*

Am reflectat apoi la cuvintele lui Gustave le Ron, care preconiza dictatura asupra ta însuţi. Este faimosul *"self control"*, pe care îl recomandă Englezii, care consideră stăpânirea de sine ca fiind criteriul de stabilire al valorii personale.

În ceea ce priveşte democraţia, voi aminti faimoasele cuvinte ale preşedintelui american Abraham Lincoln, care spunea că *"un buletin de vot este mai puternic decât un glonţ"*.

În aceeaşi zi a venit torţionarul Şomlea, fratele cel mare, supranimit *"Vacă"*, m'a insultat şi ameninţat, supunându-mi că aici nu este canalul Dunăre-Marea Neagră ca să pot instiga pe ceilalţi deţinuţi.

În ziua de 27 Mai am fost scos din morgă şi transferat în localul cel mare, la parter. Au tot încercat să mă convingă să încetez greva, dar nu am cedat. Mi-au adus un pat de fier, fără saltea şi fără pătură, care îţi îngheţa toate oasele.

Şomlea, o matahală, m'a prins de umeri şi m'a tras cu brutalitate la capul patului, mi-a întors mâinile peste tăblia de fier, curbându-mi coloana vertebrală pe spate, la maximum. Niciodată în viaţă nu am suferit o astfel de presiune pe coloana vertebrală, dacă mai apăsa puţin, mi-o fractura. Nu trebue uitat că aveam oasele decalcificate, după ani de închisoare, cu un regim alimentar de exterminare.

Mi-am amintit de tortura lui Şomlea peste ani, când treceam pe lângă Palatul Telefoanelor din Bucureşti. Pe un gard de fier, am văzut atârnată un fel de pătură albastră. Ce era? O funcţionară dela telefoane s'a sinucis, aruncându-se dela mare înălţime şi căzând cu spatele pe gardul de fier, care a fracturat-o în două şi aşezând-o pe gard, cum ai pune o pătură la uscat.

Şomlea, cu o mână de fier, m'a apăsat între maxilare şi mi-a deschis gura. Mi-au pus un căluş de fier, apoi mi-au introdus un tub de cauciuc dur, cu diametrul de peste un centimetru, până în stomac, au fixat o pâlnie la capăt şi au turnat lichid. Au continuat aceste sălbatice alimentări forţate, până în ziua de 1 Iunie 1958, când a venit procurorul. I-am descris tratamentul inuman aplicat de comandantul Goiciu şi i-am spus că voi înceta greva foamei după cei voi da o declaraţie scrisă, ceea ce au acceptat. Această declaraţie a fost găsită în anul 1990 de regretatul meu prieten Marcel Cazacu, împreună cu doctorul Teodor Vintilescu, din conducerea filialei Timişoara a Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, în arhiva Tribunalului Timişoara, unde fusesem judecat în anul 1957 şi condamnat la 10 ani închisoare. El mi-a trimis declaraţia, împreună cu alte documente găsite acolo. Iată conţinutul exact:

"Declaraţie.

Subsemnatul Radina I. Remus, condamnat 6 ani corecţională pentru trecerea de frontieră, actualmente deţinut în Penitenciarul <Gherla>, declar că în urma venirii Domnului Procuror şi in urma afirmaţiei că sunt scos din izolare, incetez greva foamei începută la 25 Mai 1958, ca protest împotriva abuzurilor săvârşite de unele cadre din Administraţia acestui Penitenciar, abuzuri ce încalcă <drepturile fundamentale ale omului> (în special dreptul la viaţă) şi <demnitatea şi valoarea persoanei umane>.

În cazul când se va continua cu aceste abuzuri şi cu unele metode de exterminare inadmisibile în secolul al XX-lea, voi reîncepe o noua grevă a foamei, ferm hotărît să mor sau să provoc o anchetă din partea organelor conducătoare ale acestei ţări.

Amintesc că sănătatea mea e distrusă.

Menţionez că oricine distruge (într'un fel sau altul) viaţa omului se face vinovat, atât în faţa dreptului internaţional cât şi a legilor naţionale de <crimă împotriva umanităţii>.

Aceasta declar, susţin şi semnez,

Deţinut,

(ss) Radina I. Remus.

1 Iunie 1958.

(Această declaraţie constituie Anexa 1).

La data venirii Procurorului, nu bănuiam ce urmări grave va avea pentru mine această grevă.

M'au ţinut în izolare până în ziua de 13 Iunie, ca să *"mă mai îndrept la faţă"*.

Aici am continuat programul meu de rugăciune şi reflecţie.

Îmi spuneam mereu, cu versurile lui Nichifor Crainic: *"Sunt candelă sub bolţile divine / În haos spânzur, dar atârn de Tine!"*

Aceste versuri le-am învăţat prin anul 1938, din revista *"Ion Mariorescu"* a Colegiului Naţional Carol I din Craiova, unde eram elev şi de atunci nu le-am mai întâlnit deloc.

O altă rugăciune pe care o spuneam zilnic era *"Actul de căinţă"*, învăţat dela Catolici şi care poate ajuta omul în lupta lui pentru perfecţionare morală:

"Doamne Dumnezeul meu, mă căiesc din toată inima mea, de toate păcatele mele şi le urăsc peste toate, fiindcă prin ele am pierdut Harul Tău şi Împărăţia Cerurilor şi m'am făcut vrednic de pedeapsa veşnică a iadului, dar mai mult mă căiesc că păcătuind Te-am supărat pe Tine, Părintele meu, Mântuitorul meu şi Dumnezeul meu, atât de mare şi atât de bun. Pentru aceasta mă hotărăsc, ca prin ajutorul Harului Tău, să nu mai păcătuiesc şi să fug de orice prilej de păcat. Amin".

În orice izolare, repetam poeziile de închisoare. Fiind create în gând, nu le puteam transmite decât pe cale orală. De aceea, s'au strecurat unele greşeli:

În poezia *"Îndemn la luptă"*, Radu Gyr spunea: *"Nu dor nici luptele pierdute, / Nici rănile din piept nu dor, / Cum dor acele braţe slute, / Care să lupte nu mai vor. // Nu eşti învins atunci când sângeri / Şi nici când ochii'n lacrimi ţi-s. / Adevăratele înfrângeri, / Sunt renunţările la vis!"*

În ziua de 13 Iunie am fost dus în celula mea, situată deasupra bucătăriei. Le-am spus colegilor mei că a venit procurorul şi l-am informat de tratamentul inuman din Gherla. Ei s'au dus imediat la perete şi au comunicat prin alfabetul Morse deţinuţilor din celula mare situată deasupra celulei noastre (toţi condamnaţi pentru trecere nelegală de frontieră) că am reuşit să aduc Procurorul de unul singur.

Am fost chemat la perete prin alfabetul Morse de un elev de origine bulgară, care mi-a spus că dacă eu singur am reuşit să aduc procurorul, ei vor începe a doua zi o grevă a foamei colectivă şi vor cere legătura cu familia. I-am răspuns că la Penitenciarul Timişoara, oamenii au hotărît o grevă a foamei colectivă, din cauză că în celulă era o căldură infernală. Era luna Iulie 1957 şi toate coşurile bucătăriei treceau prin zidurile noastre. În 2-3 zile, toţi au renunţat la grevă, iar eu am rămas singur.

M'au întrebat dacă noi intrăm în greva foamei. I-am spus că da, îi voi confirma a doua zi dimineaţa, pe 14 Iunie 1958.

Remus RADINA

Paris, August 2005

ROMÂNIA ŞI ÎNTREAGA MAREA NEAGRĂ EPICENTRUL CUTREMURULUI DIN U.E.

Michael Emerson, Senior Researcher CEPS, consideră că unda de şoc după respingerea Constituţiei Europene în referendumurile din Franţa şi Olanda va fi puternic resimţită în zona Mării Negre. România şi Bulgaria sunt primele afectate - consideră Emerson.

În analiza *"The Black Sea as Epicentre of the Aftershocks of the EU's Earthquake"*, autorul descrie cum Bulgaria, România, Turcia, Ucraina, Moldova şi Georgia au fost primele lovite de unda de şoc. Dar autorul identifică efecte şi mai departe, din bazinul Dunării până la Belgrad, din Caucaz până în Armenia şi Adzerbaidjan şi, în ultimul rând, în Rusia.

Primele afectate: România şi Bulgaria

Primele afectate sunt România şi Bulgaria, care au semnat de curând tratatele de aderare, şi care aşteaptă acum cu nervozitate ca procesul de ratificare să continue totuşi liniştit.

UE s'a angajat să accepte ambele ţări în 2007 sau cu o întârziere, în 2008, dacă unele reforme nu sunt îndeplinite foarte repede.

Comisarul Olli Rehn a apelat la metoda cartonaşelor galbene. Comisarul respinge însă ideea că unele state membre nu vor ratifica tratatele, mai ales că acestea urmează (slavă Domnului!) să fie ratificate prin votul Parlamentului, şi nu prin referendum.

Rămâne de văzut dacă parlamentele francez şi german vor ridica probleme. Primul-ministru francez Dominique de Villepin a declarat în faţa Adunării Naţionale din Franţa că angajamentul faţă de România şi Bulgaria trebue respectat. Consiliul European din 16-17 Iunie a fost încurajator pentru ambele ţări, invitând observatorii din ambele ţări să participe la lucrările Consiliului înainte de aderare.

Totusi, ratificarea parlamentară din Franţa nu consitutie încă o garanţie, mai ales dacă aderarea României şi a Bulgariei va fi amânată până în 2008, iar legile de ratificare ar urma să apară tocmai în mijlocul campaniei pentru prezidenţiale din 2007.

Turcia a fost un factor pentru *"Nu"*-ul francez şi olandez

Turcia, ale cărei negocieri de aderare ar fi trebuit să înceapă la 3 Octombrie a.c. este de asemenea afectată. Diferenţa este că Turcia a fost în mod clar un factor în votul *"Nu"* dat în referendumurile francez şi olandez. Mai mult decât atât, apelul făcut de cancelarul german Schroeder pentru alegeri anticipate ar urma ca acestea să se desfăşoare cu câteva zile înainte de 3 Octombrie.

În prezent, Doamna Angela Merkel are mari şanse să devină viitoul cancelar, iar ea respinge ideea aderării Turciei. Agreează, în schimb, ideea unei formule de strânsă asociere, sub numele de *"parteneriat privilegiat"*.

REFORMELE, EXTREMĂ URGENŢĂ PENTRU ROMÂNIA ŞI BULGARIA

Bulgaria şi România, care au semnat împreună Tratatul de aderare la Uniunea Europeană la data de 25 Aprilie 2005, la Luxemburg, accelerează ritmul pentru a desăvârşi reformele cerute de Comisia Europeană, notează, într'o corespondenţă din Bucureşti ziarul *"Le Monde"*. Pentru cele două ţări, a căror integrare urmează să încheie ciclul extinderii începute, în 2004, cu admiterea a opt state provenind din fostul bloc comunist, precum şi a Maltei şi Ciprului, miza este vitală. Data aderării a fost stabilită pentru 1 Ianuarie 2007, dar o clauză de salvgardare permite amânarea ei cu un an, în cazul în care se înregistrează întârzieri prea mari în înfăptuirea reformelor.

Noul prim-ministru bulgar, socialistul Serghei Stanişev, primit la 29 August de preşedintele Comisiei Europene, Jose Manuel Durao Barroso, a promis că va recupera timpul pierdut. În ziua următoare, omologul său român, liberalul Călin Popescu-Tăriceanu, a afirmat că ţara sa este *"capabilă să îşi respecte angajamentele potrivit agendei prevăzute"*. Sofia şi Bucureştiul se grăbesc să dea dovadă de bunăvoinţă înainte de 25 Octombrie, când Comisia Europeană îşi va da publicităţii raportul de evaluare. Un raport negativ ar putea duce la o activare a clauzei de salvgardare. Cu toate acestea, pare puţin probabil ca reformele să fie duse la bun sfârşit înainte de publicarea raportului.

"Pericol ridicat"

Bruxelles-ul aşteaptă progrese în privinţa sistemului judiciar, a luptei împotriva corupţiei, a agriculturii, protecţiei consumatorilor, precum şi în ceea ce priveşte respectarea drepturilor minorităţilor. *"Pericolul ca Bulgaria să nu intre în UE rămâne foarte ridicat"*, notează expertul bulgar în chestiuni europene Atanas Semov, în paginile ziarului *"Novinar"*. *"Sofia nu este pregătită să aplice legislaţia europeană."*

Aderarea României la UE în 2007 este şi mai aleatorie, notează ziarul parizian, România a reuşit să înceapă reforma Justiţiei, în ciuda manevrelor opoziţiei, dar lupta este departe de a fi câştigată, scrie cotidianului Le Monde.

COMMON SENSE Automotive Inc.

General Repairs to All Makes & Models

John (Ion) Moran

- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certificare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Toll Free: 1 866 863 5714

Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00

702 King Street East, Hamilton, Ont. L8K 1T3

O SOLIE DE RECUNOŞTINŢĂ

V. NEŞTIANU

De pe străvechi pământ daco-roman, frământat cu lacrimi, sânge şi sudoare, cuvine-se, la centenar semi-interzis, să trimitem, din simţire românească în îndepărtata Spanie, solie de recunoştinţă şi un moment de reculegere lui JOSÉ ANTONIO PRIMO DE RIVERA. Fiu al generalului Miguel Primo de Rivera (1870-1930), originar din Cadix, care între anii 1923 şi 1930 a condus un regim totalitar ce-a determinat redresarea economică şi financiară a Spaniei contaminate de bolşevism. Este născut în Madrid, la **24 Aprilie 1903**. Studii strălucite în drept. Avocat de notorietate. Om de ideal şi de acţiune. Personalitate harismatică. Caracter integru.

Pe fondul nesfârşitelor agitaţii comunisto-socialisto-anarhiste, care măcinau Ţara, la 29 Octombrie 1933, José Antonio Primo de Rivera crează **Falanga Spaniolă**. Anul următor, pe 13 Februarie, această mişcare naţionalistă prinde a se consolida prin unirea cu Partidul Junta Naţional-Sindicalistă de Ofensivă. Înrudită doctrinar cu Uniunea Naţională din Portugalia a lui Oliveira Salazar, Falanga s'a pronunţat inechivoc pentru Statul conceput ca instrument în serviciul Naţiunii, pentru încorporarea sentimentului catolic în reconstrucţia naţională, pentru promovarea ordinei şi disciplinei în societate, contra *"republicanismului"* ateo-comunist.

De aceea, la izbucnirea Războiului spaniol de eliberare naţională (17/18 Iulie 1936), precipitată de asasinarea căpeteniei antibolşevice Calvo Sotelo, el cade victimă teroarei roşii. E împuşcat în închisoarea Alicante, la 20 Noembrie 1936.

Mişcarea întemeiată de José Antonio trece, din 1938, sub comanda supremă a generalului Francisco Franco (Caudillo), cu care colaborează strâns şi eficient împotriva stângiştilor din *"Frontul popular"* sprijiniţi de U.R.S.S., Mexic şi, până în Octombrie 1938, de către faimoasele *"brigăzi internaţionale"*. Între ele, un detaşament roşu, *"Ana Pauker"*, din România, condus de Walter Roman-Neuländer. După victoria Revoluţiei naţionale spaniole (1 Aprilie 1939), Falanga lui José Antonio îşi are un aport substanţial în refacerea patriei lui Cervantes, însângerată şi pustiită de luptele fratricide. Spania-şi menţine neutralitatea în cel de-al Doilea Război Mondial, dar a trimis pe frontul antibolşevic voluntari: *"Divizia albastră"*, comandată de legendarul general Munoz Grandes.

Efectul Revoluţiei naţionale în România a fost revelator. Deşi ocârmuirea liberală de-atunci nu catadicsea să recunoască guvernul naţionalist dela Burgos, întreţinând relaţii cu guvernul pro-comunist din Valencia, majoritatea Românilor considerau că odată cu înfrângerea gauchiştilor, primejdia secerei şi ciocanului este înlăturată, pentru o vreme măcar, şi din Ţara noastră. Gestul sacrificial al lui Ion Moţa şi Vasile Marin, căzuţi la Majadahonda, este în acest sens exemplar.

În pofida izolării politice postbelice a Spaniei instituite de Puterile apusene la presiunea Moscovei, printr'o strategie realistă abilă, sprijinit de Falanga lui José Antonio, Franco a izbutit să asigure o creştere economică remarcabilă a ţării şi modernizarea societăţii. Din 1958, denumirea Falangei se modifică în **Mişcarea Naţională**. După moartea generalissimului Franco în 1975 (tot în zi de 20 Noembrie!) şi proclamarea prinţului Juan Carlos de Bourbon ca rege al Spaniei, împrejurări politice speciale dominate de forţele de stânga au dus la dizolvarea Mişcării Naţionale. Curând, ea revine însă pe scena vieţii publice spaniole, în cadrul Dreptei naţionaliste grupate în partidul *"Frontul Naţional"*, condus de Blas Pinar. Continuând linia lui José Antonio, această *"Fuerza Nueva"* activează sub deviza **Dumnezeu, Patrie, Justiţie**. Imn falangist, *"Cara al Sol"*: **Espana Una, Espana Grande, Espana Libre - Arriba Espana!**

Există un paralelism nu numai doctrinar, dar şi istoric, între Falanga şi Mişcarea Legionară, între destinul final al lui José Antonio şi Corneliu Codreanu. Obstacole greu de trecut în calea bolşevizării Europei. Şi atunci s'a decis de către Oculta internaţională suprimarea lor. Au fost mai întâi arestaţi pentru motive juridic nefondate, spre a putea fi ţinuţi sub pază. La momentul oportun, au fost împuşcaţi sub aparenţa de legalitate. (José Antonio nici nu participase la rebeliunea militară din Maroc, 1936). De aceeaşi orientare spiritual-religioasă, ambele mişcări au fost condamnate la persecuţie şi distrugere. Dar, unde'ţi este moarte boldul? Unde ţi-i iadule roşu biruinţa?

Răsfoind presa de-acu' 25 de ani...

Valeriu ARBORE

Hop-şa-şa! Am sărit din 1955 în 1980? Se vede bine. Salt din *"capriţ"*? Dimpotrivă. Am consultat publicaţii din toamna anului 1955 şi mai departe, dar nu am găsit aproape nimic azi relevant. Nici măcar ştiri de senzaţie care din tradiţie stimulează digestia culturală, ca ardeiul iute... Aşa că, pentru Dvs., dragi cititori, am lăsat dela 50 (de ani) la 25. E cuşer, nu?

Şi, mă rog, de ce acest reper? Pentrucă în 1980 izbucni criza majoră care-a zguduit *"lagărul socialist"*, pregătindu-i-se prohodirile. P.C.R. şi R.S.R. ajunseseră să fie conduse de o putere bicefală: soţii Ceauşescu. Datoria externă a ţării crescuse dela 1,2 miliarde dolari în 1971, la aproape 5 miliarde. Cu acelaşi elan cu care se lansase în accelerarea şi amplificarea industrializării, sub pretextul asigurării independenţei economice a României, dictatorul dela Bucureşti a declanşat campania de rambursare a acestor datorii, prin creşterea masivă a exporturilor, inclusiv de produse agroalimentare de primă necesitate, şi drastica reducere a importurilor, inclusiv a medicamentelor. Prăbuşirea - **nu numai economică** - a patriei era iminentă. Prăpastia dintre regimul totalitar neostalinist şi majoritatea Românilor se adâncea zi cu zi. Gheşefturile erau în mare suferinţă...!

● Ce scriau ziarele şi periodicele oficiale în Septembrie 1980? Pe lângă răscunoscutele informaţii şi reportaje de serviciu despre: începutul anului şcolar, campania agricolă de toamnă, proiectele unor lucrări *"de proporţii considerabile"*, precum construirea unui centru civic în Capitală, sistematizarea cursului Dâmboviţei, sistematizarea satelor etc., prind a fi divulgate şi alte *"cestiuni"* importante la ordinea zilei pentru Români. Anume?

● Succesorul lui Hua Guo-feng, în funcţia de *"premier al Consiliului de Stat"* al Chinei roşii, e desemnat, la 10 Brumărel, Zhao Ziyang, dela care lumea aştepta un *"dezgheţ"* în politica chineză. Mai ales că imediat începea procesul împotriva *"Bandei celor patru"* şi a văduvei lui Mao Zedong, Jiang Oing, acuzaţi de *"crime în timpul revoluţiei culturale"*. Percutantă veste! Şi nădăjduitoare...

● O altă problemă fierbinte tare, încât dădu în foc, era atunci aceea a Afganistanului ocupat de armata sovietică. Despre războiul care însângera această ţară *"blestemată"* de Dumnezeu, cotidienele peceriste nu scriau nimic (însă oamenii aflau dela radio *"Europa liberă"*). O tăcere datorată *"conducerii de partid şi de stat"*, care nu agrea intervenţia faţişă a trupelor Kremlinului împotriva unei ţări, temându-se să nu i se întâmple şi ei acelaşi lucru. *"Aşa independenţă faţă de Uniunea Sovietică, mai zic şi eu"*, şoptea pe la dosuri câte un Român...

● Cum o nenorocire (sic) nu vine niciodată singură (chiar şi pe capul comuniştilor internaţionalişti), iată că tot Brumărelul de-acu un sfert de veac în urmă le joacă o teribilă festă. Despre care gazetele reseriste n'au mai putut păstra o desăvârşită muţenie. Ar fi fost... prea de oaie! În Polonia, vasalul cel mai rebel al Moscovei, unde avuseseră loc răzmeriţe în 1956 şi 1970, şi unde colectivizarea agriculturii nu s'a putut face, grevele contra *"neajunsurilor"* economice şi politice, în primul rând la şantierele navale *"Lenin"* (!) din Gdansk (Danzig), conduc la întemeierea sindicatului *"Solidaritatea"* (pe 16 ale lunii). Acordurile cu guvernul comunist încheiate de Lech Walesa, liderul comitetului de grevă, legalizează în întreaga Polonie sindicatul independent! Jurnalele dela noi au catadicsit să consemneze, cu neclarităţi, omisiuni, dedesubturi şi subînţelesuri, că tocmai muncitorii dela şantierele *"Lenin"* se săturaseră de comunism şi de sărăcia provocată de acesta. Noul şef de partid, Stanislaw Kania, şi noul premier, Josef Pinkowski, *"veneau în faţa Seimului cu un program de urgenţă menit să ducă la îmbunătăţirea situaţiei economice şi la rezolvarea celor mai stringente probleme sociale"*, notau ziarele. O! ce performanţă publicistică se atinsese la acel ceas de priveghere!...

● Ca un pandant, presa semnala şi *"grave tulburări în rândul tineretului din Europa de Vest capitalistă (Amsterdam, Berlin, Zürich), determinate de problemele crizei de locuinţe, şomaj şi lipsă de perspectivă"*... Numai din această pricină, probabil, nu puteau dormi liniştiţi ciocoii roşii! Oricum, nu-i inactuală această mai veche noutate...

TABLETA LUNII

COPILUL VÂRFULUI DE MUNTE

Există lucruri pe care nu le-ai trăit, dar ale căror amintiri ţi se fofilează printre ale tale până-ţi devin amintiri proprii, creanga ta de stejar trezindu-se peste noapte cu o logodnică de vâsc în plină nuntire. Toată viaţa mi-am dorit să ajung în vârful Muntelui de Foc. Când eram copil mă suiam în podul grajdului şi de acolo, peste toate pometurile livezilor, acolo unde se înfiripa geana zării, puteai vedea Muntele. Partea dreaptă a lui se pierdea sub un pluş albastru verzui, iar cele două vârfuri din mijloc, formând un M mare, erau de multe ori deasupra norilor. La poalele lui curgeau cele două ape: Izvorul Alb şi Izvorul Negru în care adesea ne scăldam vara. Drumurile duceau până la mijlocul lui, drumuri de pădure la fel de sărace şi rupte ca şi hainele oamenilor dela Codru. Capătul drumului se sfârşea în faţa unor stânci uriaşe şi nici un urcuş sau cărare nu îndrăznea să treacă dincolo de ele. Nici măcar iarba. De fapt, până în ziua de astăzi el a rămas pentru mine Tărâmul Celălalt.

•

Pe policioarele din pridvor aseară am pus în două oluri tot felul de seminţe ce mi le-a adus Bătrânul dela Sălătruc. Spunea că dacă florile lor le amesteci cu sâu de cerb şi diferite chiclazuri poţi obţine o unsoare cu care dacă te ungi îţi poţi recăpăta tinereţea şi ţi se întăresc picioarele ca ale cerbului, precum spunea profetul din vechime. Azi noapte cineva mi-a furat olurile şi în locul lor mi-a lăsat două ulcioare umplute cu amintirile lui. Oare de ce nu şi le-ar fi ţinut în beciurile lui, printre balerci, putini şi butoaie? Şi nici nu e drept. Cât de mult mi-am dorit să urc vârful de munte. De ce să-i beau amintirile lui? Dacă eu îmi amintesc numai una dintre ele înseamnă că nu mai sunt eu, că el mi-a devenit braţul de vâsc, că eu sunt rădăcina unui timp, ce nu e nici veşnicie, dar nici al meu propriu.

•

Şi se făcea că urcam muntele. La început erau numai pietroaie, mai mari decât casele noastre, peste care nu ştiu cum, dar parcă săream peste ele. Aproape de vârf, o, Doamne! Se vedea toată lumea. În partea de jos era Africa, Australia, iar sus Europa cu căţelul scandinav. Erau atât de mici şi atât de aproape că puteai pune mâna pe ele. Sus, erau olurile gata pregătite spre a-mi reda tinereţea. De asemenea şi cele două ulcioare. *"Îndrăzneşte, fiul vârfului de munte, s'a auzit din adânc, şi alege!" "Tinereţea, mi-am zis, cum pot fi sigur că a fost a mea de vreme ce stă în posibilă cumpănă cu ulcioarele altuia? Nu e nimic de ales spre reîntoarcere."* Am privit spre lume din nou apoi am început să urc. Se făcea că urcam pe o cărare care ducea din vârful de munte, printr'o poiană de stele abia înmugurite spre o cetate zidită din curcubeie de piatră. Înlăuntru, peste ziduri, se vedeau turle de biserici şi chiparoşi. În poarta imensă era tăiată o uşiţă cu o clanţă de os lustruit. Când am pus mâna să o deschid ceva m'a lovit atât de rău că am deschis ochii de durere şi m'am aciuat din nou în trupul meu. În urechi încă îmi mai răsunau cuvintele aspre auzite printre florile portocalilor cerşetori dela poartă: *"De ce ai furat timpul lui? De ce nu ţi-ai prădat timpul tău?"*

•

Din podul grajdului priveam, copil fiind, Muntele de Foc. Oare nu cumva **timpul** este **bucătura** oferită lui Iuda de Hristos?

Dumitru ICHIM

A ÎNCETAT DIN VIAŢĂ SANDA STOLOJAN

Scriitoarea Sanda Stolojan, emigrată în Franţa în 1961, după ce a supravieţuit în condiţii extrem de precare în România comunistă, a încetat din viaţă la vârsta de 86 de ani.

Fiică şi nepoată de diplomaţi coborând din Duiliu Zamfirescu, Sanda Stolojan, care s'a stins din viaţă pe 2 August, a fost poetă, jurnalistă, critic literar, traducătoare, autoare a unui important jurnal literar.

A încercat în 1949 să fugă în Occident, dar a eşuat şi a cunoscut rigorile închisorilor comuniste, la fel ca şi soţul ei. Expulzaţi din propria casă de autorităţile comuniste şi deposedaţi de avere, soţii Stolojan au reuşit să ajungă în Franţa în 1961. La Paris, Sanda Stolojan a devenit interpretă de limba română a mai multor miniştri şi a unui număr de cinci preşedinţi ai Republicii Franceze, cu care va călători în România (cu singura excepţie a lui Georges Pompidou).

Familiarizarea cu universul politiciii internaţionale a făcut-o să se implice, începând din 1972, în iniţiativele importante ale exilului românesc. A publicat două volume de jurnal parizian şi a încheiat redactarea unui al treilea. Începând din 2003, a făcut parte din Consiliul de Garanţie Morală al Institutului Naţional pentru Memoria Exilului Românesc.

Înmormântarea a avut loc Vineri, 5 August, la Paris.

IN MEMORIAM

Cornel Dumitrescu

Figură marcantă a presei exilului românesc, Cornel Dumitrescu a luptat cu pasiune pentru libertate şi adevăr. Cornel era avocat de meserie, deci un om care preţuia legea. Om integru, onest, neiertător cu impostorii şi cu ceea ce noi numeam cozile de topor ale regimului comunist (unii pozau în anticomunişti vehemenţi). Nu făcea compromisuri când era vorba de principiile în care credea cu fermitate. Cornel era un colecţionar de cărţi şi reviste. Avea o bibliotecă fabuloasă şi ştia mai mult ca oricine poveştile exilului politic românesc.

Împreună cu Dan Costescu (şi el dispărut prematur) şi, după 1989, cu Liviu Cangeopol, Cornel Dumitrescu a fost sufletul viu al acelei insule a rezistenţei anticomuniste şi antifeseniste care a fost săptămânalul newyorkez *Lumea Liberă Românească*. A fost printre cei mai activi jurnalişti din exil.

În paginile revistei pe care a condus-o au scris Paul Goma, Ioan Petru Culianu, Dorin Tudoran, Octavian Paler, Mircea Mihăieş, Ioan T. Morar, Mirela Roznoveanu, Cristian Ioanide, Florin Toma, Gabriel Pleşea, Carmen Dumitrescu, Florin Toma, Liana Cojocaru şi lista este fatalmente incompletă.

Cornel a fost un om într'adevăr bun.

Dumnezu să-l odihnească în pace!

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

Ilie RAD (coordonator), *Schimbări în Europa, schimbări în mass-media*

Editura Limes, Cluj-Napoca, 2004, 312 p.

O culegere de comunicări prezentate la al II-lea *Simpozion național de jurnalism*, cu participare internațională, desfășurat sub genericul de mai sus la Cluj, în perioada 17-19 Octombrie 2003 cu sprijinul Fundației *"Hanns Seidel"* din Germania și al Universității *"Babeș-Bólyai"* din Cluj. Efortul pentru a aduna acest material, a-l aduce la un numitor comun, tehnoredactarea, aparatul științific, nivelul stilistic, subsumarea lor unei tematici anunțate a revenit coordonatorului lucrării, profesorul univ. dr. Ilie Rad dela Universitatea clujeană. Pe lângă cadrele didactice ale facultăților de profil din București, Timișoara, Sibiu, Oradea, Constanța, Galați au participat și ziariști dela diferite instituții sau organizații de profil, din țară și străinătate.

În volum lucrările au fost grupate în șase capitole, fiecare axat pe o tematică diferită în legătură cu același numitor comun, jurnalismul, studiile fiind rânduite în ordine alfabetică, precedate de o pertinentă prezentare introductivă și notă asupra ediției.

Lucrările cuprinse în volum sunt incursiuni în diversele aspecte pe care le-au cunoscut transformările jurnalistice în România postdecembristă. În afară de contribuțiile universitare anterioare despre principalele curente în sistemul mediatic românesc ale lui Peter Gross, Mihai Coman și Ion Maxim Danciu, menționate de coordonatorul volumului, prof. univ. dr. Ilie Rad, sunt relevante câteva din lucrările prezentate în primul capitol intitulat ***Radiografii mediatice***. **Rodica Pascu** în *Presa din România: tranziție sau schimbare?* menționează că schimbările profunde în viața socială de după 1989 au influențat profund și presa unde se regăsesc în conținutul mediatic (necenzurat) și în formele de expresie (libertatea limbajului). La aceste forme de expresie am putea asocia imediat studiul semnat de **Mihaela Mureșan**, *Greșeli de limbaj în presa contemporană*, care dezbate tocmai folosirea unui limbaj neadecvat (cacofonie, pleonasm, repetiție, anglicisme inutile) oprindu-se asupra tautologiei, un subiect mai puțin discutat în literatura de specialitate. În același sens de protecție a limbii (dar inutil legal) se ocupă **Grațian Cormoș**, *Legea Pruteanu privind protecția limbii române*. Un alt aspect interesant este prezentat de **Claudia Talașman**, *Discursul jurnalistic postrevoluționar* în care sunt prezentate mutațiile discursului jurnalistic contemporan prin goana după senzațional, invazia elementelor lexicale (reflectate în jargon, vulgarități lexicale, neologisme) și apariția noului limbaj publicitar. Remarcă reapariția publicisticii cu caracter religios marginalizat mult timp în perioada anterioară. Se continuă această analiză a discursului jurnalistic și în studiul semnat de **Minodora Sălcudean**, *Discursul polemic: valențe conceptuale și structurale în presa românească*, în care este exprimată inseparabilitatea spiritului polemic cu cel critic iar maniera de a polemiza traduce gradul de cultură al individului și al societății în general. **Daniel Ciurel** prezintă raportul dintre jurnalism și retorica antichității grecolatine, jurnalismul fiind, potrivit autorului, un caz particular al retoricii. Și prezintă într'un mod doct întreaga scară a diviziunilor retoricii. Aparte este și studiul **Mădălinei-Elena Mihăilescu** despre *Influența mass-mediei asupra sistemului onomastic românesc* prin care documentează prenumele mai noi folosite de Români și cele mai des uzitate în comparație cu cele tradiționale creștine. **Romeo Nădășan** încearcă să explice cum își vor rezolva agențiile de presă problema avalanșei de informații din cauza internetului, pe când **Raluca Soare**, abordează modelul anglo-american în culegerea, redactarea și prezentarea știrilor. Un studiu unic este semnat de **Mireille Rădoi** privind raportul dintre jurnalismul politic și serviciile de informații. De analiza raportului dintre *libertatea presei și libertatea pasiunilor* politice, etnice, religioase se ocupă **Szulágy-Gál Mihály** iar **Julia Vallasek** analizează reacția presei culturale din România față de știrea acordării premiului Nobel pentru literatură scriitorului maghiar Imre Kertész pe când **Szábo Zsolt** prezintă *noile curente și tendințe în presa maghiară din România în perioada postcomunistă* o privire de ansamblu asupra acestor schimbări.

Volumul are în componența sa și patru studii de istoria presei românești semnate de **Mircea Popa** (pentru Transilvania), **Aurelia Lăpușan** (pentru Dobrogea), **Cornelia Nagy** despre contribuția lui Ioan I. Lapedatu la dezvoltarea presei economice și mai sus pomenitul Szábo Zsolt.

O contribuție extrem de binevenită aduce coordonatorul volumului, profesorul **Ilie Rad**, despre *Rolul presei în deconspirarea cazurilor de plagiat* expunând acest flagel al zilelor noastre (și nu numai) de corupție intelectuală, în varii domenii: *plagiatul în literatură* (cazul Coșbuc, Caragiale, L. Blaga. Al. Piru, Maria Lucia Hațegan), *plagiatul în știință* (cazul Istoriei României, manualul de limba română, Ioana Pârvulescu), *plagiatul în Universitate* (cazul Florin Bratu, Alexandru A. Păcurar, Mircea Beuran), *plagiatul în presă, în muzică, parlamentar, studențesc*. Soluția diminuării acestui flagel este aplicarea legii, care în țările occidentale funcționează pe când în România a apărut abia în 1996! Iar restul ține de educație.

Al doilea capitol al lucrării este dedicat *jurnalismului TV*, semnatarii celor două articole fiind nume cunoscute (în România), **Lucian Ionică** care abordează diversitatea filmului documentar și **Vartan Arachelian**, iar următorul într'un domeniu nou (tot în România), *jurnalismul online* contribuții semnate de **Mihai Miron** care pledează pentru exploatarea internetului și al doilea de **George Popescu** despre valoarea unor site-uri ale ziarelor românești.

Capitolul al IV-lea este dedicat învățământului românesc căruia i s'a adăugat după 1989 o nouă componentă, învățământul jurnalistic despre care sunt două dezbateri: una a lui **Marian Petcu** cu *Contribuții la istoria învățământului jurnalistic*, coborând până în secolul al XIX-lea de când se punea problema necesității acestui învățământ și **Raluca Petre** cu *Jurnalismul și științele sociale în România - o perspectivă programatică asupra necesității convergenței celor două domenii*, unde pledează pentru o aprofundare a jurnalistului în studiul de sociologie și antropologie care ar determina un profil mai adecvat jurnalistului în devenire.

Din punct de vedere al schimbărilor în legislație sunt cuprinse în capitolul al V-lea studiul lui **Horațiu Damian** despre tendințele în acest domeniu din lumea românească și infracțiunea de insultă sau calomnie în presă în funcție de legislația europeană de **Raluca Mureșan** la care și România se va ralia.

Capitolul *Varia* încheie acest volum interesant, diversele contribuții fiind semnate de **Daniel Ciurel** despre *Jurnalismul ca retorică*, **Grațian Cormoș** despre *Legea Pruteanu*, **Octavian Haragoș** despre *Teoria agenda-setting* și **Vincze Hanna-Orsolya** despre *Geografie simbolică în discursul jurnalistic contemporan*.

Nu se poate trece cu vederea înaltul profesionalism de care dă dovadă catedra de jurnalism a Universității clujene care introduce în circuitul științific, și prin acest volum, subiecte de mare actualitate a căror dezbatere nu s'a terminat ci abia începe. Volumul ilustrează evidența noului stadiu la care a ajuns învățământul de profil din România. Nutrim speranța că viitoarele dezbateri vor avea în vedere și presa românească din diaspora care concentrează ziariști de mare sacrificiu și care își fac din timpul liber, atât cât este posibil, această împlinire de vocație, cu ziare care apar și ele cu nu puține jertfe materiale atât în Europa cât și în America. Poate în viitor editura Limes va avea în vedere o hârtie de mai bună calitate, fiindcă cea folosită de ziare este potrivită doar pentru acest scop, nu ca și în cazul de față. Profesionalismul coordonatorului acestei lucrări convinge pentru viitoarele preocupări sănătoase ale jurnalismului românesc care nu o va lua pe calea consumismului presei americane, a lipsei totale de preocupări culturale și a subjugării jurnalismului doar unui scop și care din nefericire nu este cel educațional ci cel financiar.

Pr. Gh. NAGHI

Forța poemului de trei sau cinci versuri

Poetul Dumitru Ichim: pionierul formelor japoneze haiku și tanka în limba română

Horia Ion GROZA

Poetul româno-canadian Dumitru Ichim, din Kitchener-Ontario, născut în Drăgănești, județul Bacău, este un meșter al versului, care sub condeiul său se modelează în felurite chipuri, toate de mare inspirație, de bogată substanță, de profundă meditație. Autor a douăsprezece volume de versuri, scrise într'o perioadă de peste treizeci și trei de ani, Dumitru Ichim a publicat poeme de turnură clasică cu rime și cu o subtilă cantabilitate, versuri albe, poeme în proză de o remarcabilă prospețime, poeme dramatice, colinde, balade tradiționale, poeme cu incantația mirifică a jocurilor de copii, poeme de inspirație biblică, poeme haiku și poeme tanka.

Deși a excelat în toate variantele lirice încercate, incluzând poeme lungi secvențiale sau dramatice, Dumitru Ichim posedă darul laconicității. El este primul care a scris poeme în formă de haiku și tanka în limba noastră, ceea ce nu este puțin lucru. Aceasta a cerut un efort special de adevărat inovator prin adaptarea acestor forme proprii unei limbi române de înmlădiere a unor cuvinte lungi.

Înclinarea lui Dumitru Ichim pentru lapidaritate apare de mai multe ori în lirica sa, ca o anticipare sau ca o confirmare. Din vremea așteptărilor (volumul *Cerșetorul porților de rouă*) vorbește despre *"CRĂCIUNUL și ACASĂ - poeme într'un cuvânt"*. Poezia *Gnosă* (din *Apa morților*) conține doar două versuri: *"Moarte./ (Cine mi-a pus punct după moarte?)"*. *A unsprăzecea oră*, fără să respecte tiparul metric al formei tanka respiră din plin aerul acesteia: *"Cinci erau nebune...// Cinci înțelepte,/ Dar cea de a unsprăzecea - Fecioara -/ se ruga Mirelui pentru toate zicând:/ Și ierbii/ și crinului/ și lunii/ și stelelor/ și soarelui fă-le un semn/ din inima mea pentru tine/ ca să le torn în candeli untdelemn!"* La fel este *Noi - persoana a treia plural*: *"Uneori sunt numai timp, deseori numai drum,/ dar în seara asta, aparțin numai muntelui./ Și doi copaci ne merg alături.// Tot ce-om tăcea ne tacă ei!/ Și ochii noștri taina lor/ o-ntrupă a cuvânt spre verde, spre rotund.// Nu întreba nimic, nu-ngădui nici freamăt:/ deasupră-ne copacii se sărută"*.

La noi George Coșbuc a practicat pe vremuri gazelul care se compune din distihuri cu rime după modelul AA, BA, CA, DA etc., fiecare distih reprezentând o maximă de sine stătătoare, iar Ion Pillat a scris poeme într'un vers. Dumitru Ichim este cel care a scris haiku-uri și tanka în românește (întâia sa plachetă a fost *Urmele* în 1977), gen literar care astăzi a prins deplin ca o modă și în care, printre alții, Gabriel Stănescu ne'a dat foarte frumoase poeme.

Poemele haiku, practicate în Japonia și China (cel mai mare maestru al haiku-urilor a fost Japonezul Matsuo Basho, 1644-1694), au fost introduse în poezia europeană și americană în secolul XX unde s'au practicat după modelul a trei versuri compuse din cinci silabe - șapte silabe - cinci silabe. Ele încep de obicei cu o scenă din natura tipică unui anotimp.

Ca o grădină japoneză, unde pietrele, vegetația sobră, ceturile și oglinda apei compun o atmosferă plină de mister în care înțelesurile se furișează subtile ca fuioare de ceață, haiku-urile lui Dumitru Ichim sunt pline de gravitate și bogate sugestiv. Tonul lor are patina solitudinii meditative: *"Țâțâna porții/ scârțâie. Prieteni trec,/ Doar vântul intră"* (*Singurătate*); *"Plouă. Fumul pe coș.../ Frig. Nu-i nimeni pe afară./ Cruci putrezesc."* (*Aplecat în toamnă*). De aici la nuanțele rugăciunii nu rămâne decât un pas: *"Petale strângând.../ Tu te rogi, macule, ori/ Noaptea-i prea grea?"* (*Icoana din lacrimă*); *"De trei zile, melc/ Unde-ai fost? Pe casă ai/ Cercuri de doliu."* (*Icoana*). Rugăciunea întărește cu liniștile ei: *"Și florile au/ Pridvor... Luna-bunică/ Ură treptele"* (*Liniște*); *"Întuneric în ceară.../ Sfoara coboară/ Lumini, spovedind"* (*Lumânare*). În mod firesc, tonul se umple de lumină: *"Ceața-nvăluind/ Spre zori muntele... Brazii/ Sunt încă-n altar"* (*Casa duhului*), și de delicatețe sufletească: *"Visează pruncul.../ Maica Domnului trece/ Desculțându-se"* (*Denie*). Sufletul se bucură de iubire (*"Doi tineri... Lacul/ Soarbe tăcerile lor/ Picurând din stea"* - *Dragostea*) și irumpe în bucuria luminii: *"Umbrele noastre/ Stau pe aripa soarelui/ Și-l tot așteaptă"* (ciclul *Lacrima privighetorii*) și *"Doar lilieacul/ Vede prin sunet, cum eu/ Te-aud printre culori"* (*Liliacul zburând*).

Forma tanka este și mai veche decât haiku și se compune dintr'o strofă ca un haiku de 5-7-5 silabe și un cuplet de două versuri de 7-7 silabe; de obicei strofa haiku se bazează mai mult pe observație iar cupletul - pe reflecție, pe meditație. Cu aceeași mână sigură în acuarela fină a sentimentelor ca în haiku-uri, Dumitru Ichim, reușește în forma tanka versuri de mare frumusețe, poate cele mai frumoase din întreaga sa creație.

Condiția necesară este o hipersensibilizare a simțurilor, o mare acuitate a percepției schimbărilor abia

Continuare în pag. 11

UN INTERVIU CU COCA MEŢIANU

"Un artist trebue să stăpânească bine meşteşugul fiindcă cu ajutorul lui poate să-şi exprime forţa de creaţie"

La nu mai puţin de 95 de ani Coca Meţianu este una dintre puţinele supravieţuitoare ale pictoriţelor afirmate în perioada interbelică, care şi-au format personalitatea în prima jumătate a secolului trecut marcat de cele mai importante inovaţii şi revoluţii estetice.

Coca Meţianu este una dintre cele mai sugestive pilde de emancipare a femeii-artist iar istoria picturii româneşti nu poate fi completă fără capitolul dedicat vieţii şi operei sale. De-a lungul anilor am văzut câteva expoziţii ale acestei pictoriţe cu care am stat adeseori de vorbă dar abia în această vară capricioasă m'a primit la ea acasă în atelierul încărcat de lucrări de grafică şi pictură, cu şevaletul pregătit de lucru pe care se afla, firește, un portret pe care vopselele încă nu se uscaseră şi pe care, cu o mână de-o remarcabilă siguranţă, Coca Meţianu aplica tuşe hotărîte. S'a întrerupt din lucru cu amabilitate şi chiar cu căldură a început să-mi vorbească despre o existenţă exemplară dedicată picturii într'o lume nu totdeauna prielnică creaţiei.

- Doamnă Coca Meţianu aţi debutat în artă în urmă cu aproape şapte decenii, în 1939. Erau vremuri în care femeile nu erau încurajate să-şi aleagă meseria de pictor. D-voastră aţi făcut-o. în ce împrejurări? Aţi întâmpinat dificultăţi din pricina acestei opţiuni?

- Doamnă Gabriela Bidu în anul 1928 aveam 18 ani, m'am înscris la Litere-Drept-Filosofie. Era dorinţa tatălui meu care era inginer minier cu studii la Freiberg, director la Societatea *"Steaua Română"* la Câmpina unde m'am născut. în anul 1935 m'am înscris la Academia de Arte Frumoase din Bucureşti, acesta era visul meu. Dela început am fost apreciată de profesorul meu Camil Ressu care m'a încurajat mult spunându-mi că am talent. în 1939 am fost remarcată la Salonul Oficial de Pictură de maeştrii Th. Pallady şi Lucian Grigorescu care mi-au făcut cinstea să mă ia elevă după ce am absolvit Academia în 1940.

- Aţi studiat în cadrul Academiei de Arte Frumoase din Bucureşti pe care aţi absolvit-o în 1940, cu maeştrii de referinţă ai artei româneşti. Camil Ressu, Theodor Pallady şi Lucian Grigorescu. Ce influenţă au avut aceştia asupra carierei D-voastră de pictor? Aveţi amintiri speciale legate de aceste personalităţi?

- Timp de cinci ani am lucrat cu maeştrii Th. Pallady şi Lucian Grigorescu de ale căror lecţii îmi amintesc cu emoţie. Atmosfera, culoarea şi compoziţia s'au lămurit în mintea mea şi sufletul meu încă tânăr. Lecţiile erau în plină natură sau în atelier cu model.

- Aţi traversat ca om şi ca artist un secol, unul dintre cele mai fertile şi complexe perioade de evoluţie a artelor vizuale. Cele mai importante curente artistice s'au născut şi dezvoltat în acele vremuri. Cum le-aţi recepţionat D-voastră în acea vreme şi ce reacţii au produs asupra concepţiilor D-voastră ?

- în călătoriile mele m'au vrăjit muzeele. Acolo am găsit numai artă figurativă. Am vizitat şi galeriile în care erau diferitele curente artistice. Mărturisesc că m'au interesat pentru cultura mea generală dar nu m'au impresionat. Le-am considerat nişte experienţe ale sufletului şi spiritului omenesc dornic de inovaţii şi noutate. Arta figurativă mă cucereşte, ea are şi o valoare documentară fiindcă oglindeşte viaţa din toate timpurile.

- în decursul carierei D-voastră aţi abordat toate genurile picturii – peisaj, natură statică, portret şi alte genuri de compoziţie. Totuşi, se pare că portretul este genul preferat. Am cumva o falsă impresie?

- La vârsta de trei ani am început să desenez. Modelele mele erau copiii dela grădiniţa unde mergeam. De copilă, m'a interesat omul. La zece ani am făcut primul portret *"Moş Petrică Zaharia"*. Iubesc natura, florile, dar îmi place cel mai mult să pictez portret şi nud. De altfel critica de artă a remarcat portretele şi nudurile mele trecând cu vederea peisajul şi natura moartă. De fapt, eu peste tot văd portrete.

- După o aşa consistentă biografie artistică, ce rol credeţi că are tehnica de lucru, respectiv meşteşugul, într'o lucrare plastică. Este aceasta mai important decât inspiraţia, clipa de graţie în creaţie?

- Un artist trebue să stăpânească bine meşteşugul fiindcă cu ajutorul lui poate să-şi exprime forţa de creaţie.

- Doamnă Coca Meţianu, în încheiere v'aş mai întreba ceva. Vă apropiaţi de 100 de ani de viaţă, aţi traversat nu numai un secol de spectaculoasă evoluţie a artelor ci şi de nemaiîntâlnite frământări socio-politice şi morale. Cum priviţi din această perspectivă lumea de azi în general şi România în special?

- Provin dintr'o familie veche şi am suferit mult din cauza comunismului. Acum fiecare cu opţiunea lui. Am trecut prin multe frământări sociale, sunt însă o fire optimistă şi sunt sigură că arta figurativă va oglindi o lume din ce în ce mai frumoasă.

A consemnat

Gabriela Bidu

Poetul Dumitru Ichim: pionierul formelor japoneze haiku şi tanka în limba română

Urmare din pag. 10

schiţate, dublată de o putere de interiorizare, firească şi promptă: *"E oare poarta/ La vreun cuvânt deschisă?/ Fă lampa mică.// Ascultă bobii-n palmă./ Se-aud Luminii paşii?"* (ciclul *Hototogisu altei lumi cântă amar de-albastru*); *"Adânc de linişti/ De pe ţărmul celalt/ Ca muşchiul pe ceas.// Numai marea se-aude/ Cum paşte prin inimă"* (ciclul *Hototogisu altei lumi cântă amar de-albastru*). Această receptivitate permite sesizarea lunecării uşoare, inefabile, a timpului etern în căuşul zilelor şi anotimpurilor: *"Ninge. Doar doi metri/ Au mai rămas livezii/ Bătrâni şi singuri.// Chiar şi de timp au uitat/ Pe neştiute-nflorind"* (ciclul *Pasărea cu şapte aripi*). Astfel tonul devine grav, cu fiorul morţii, prezent pretutindeni sub freamătul orei: *"Ce hărmălaie!/ În cimitir copiii -/ De-ascunselea.// Sunt vrăbii, zice un mort./ Se mai desprinde o frunză"* (ciclul *Păşea un crin pe marea cercului*).

Un poem tanka aduce frigul spaţiului de dincolo: *"Pe partea din Sud -/ sufletul meu? Sau al cui?/ Visasem mărul.// Umbra lui ce amară-i!/ Pare-nceputul lumii"* (ciclul *Dar în silaba luminii plângeam orfan şi greier*), creând cu mijloace foarte economicoase un Dies Irae - *"Abis dedesubt/ Altul deasupra la fel./ Ce rece-i frica// Şi cum mă soarbe în ea/ Ameţitoarea punte"* (ciclul *Dar în silaba luminii plângeam orfan şi greier*). Atotputernicia poemului ichimian poate în acelaşi timp să stimuleze dragostea pentru viaţa terestră şi eternă, celebrată în lumină: *"Nor lângă soare.../ Oare îndoiala mea/ Nu-i tot privire?// Chiar faptul că fac umbră/ E că-s din neam de soare"* (ciclul *Dar în silaba luminii plângeam orfan şi greier*).

Impresionant cum reuşeşte poetul să folosească forma exotică a tankăi chiar pentru instantanee ale vieţii cotidiene, într'o foarte mare diversitate de circumstanţe: *"După opt ore/ Ies din fabrică. Jumătate om./ Jumătate bandă.// Mă vede semaforul./ De ce-mi face cu ochiul?"* (ciclul *Păşea un crin pe marea cercului*); *"Şotron cu creta/ A desenat copilul./ Omul de spital// Ar vrea să intre în el/ Dar i-e frică de uşă"* (ciclul *Hototogisu altei lumi cântă amar de-albastru*). Chiar povestea oului dogmatic barbian, cel cu galben icusar, poate fi cuprinsă în zgârcenia vorbelor unui tanka, fără a-şi pierde cât de puţin din forţă şi farmec: *"Oul - ce albe/ Sunt porţile timpului/ Din flăcări de var!/ Când s'o sparge lumina/ Au cum va fi puiul ei?"* (ciclul *Pasărea cu şapte aripi*). Să ne amintim că poetul a scris şi despre un *"ou areopagitic"*.

Deci, când poetul Dumitru Ichim spune: *"Din ceaşcă îmi beau/ Noaptea cu gustul amar./ Îmi pare o scoică// Din care lunii îi sorb/ Ecouri reci de perlă"* (ciclul *Păşea un crin pe marea cercului*), el într'adevăr reuşeşte să transfere poemelor sale luciul preţios al nestematelor. Aşteptăm cu nerăbdare noi volume de versuri din partea acestui atât de înzestrat poet al exilului.

Horia Ion GROZA

MEMORIALUL DELA SIGHET

-O LECŢIE PENTRU ADOLESCENŢI-

Victor MUREŞAN

Fundaţia Academia Civică în colaborare şi cu suportul financiar al Fundaţiei Konrad Adenauer a organizat în perioada 11-18 Iulie cea de-a opta ediţie a şcolii de vară la Memorialul Victimelor Comunismului şi al Rezistenţei dela Sighetul Marmaţiei din Maramureş.

Au participat o sută de adolescenţi români - nouă din Republica Moldova - între 14 şi 18 ani, care au fost selecţionaţi în urma unui concurs de eseuri. Decanul şcolii de vară a fost istoricul şi scriitorul francez Stephane Courtois. Dintre cei care au vorbit adolescenţilor îi numesc pe Alexandru Zub, Tom Gallagher, Maria Brătianu, Mircea Carp, Constantin Ticu Dumitrescu, Stephane Courtois, Adrian Cioroianu, Mihai Zamfir, dar şi pe actorul Dan Puric.

Teme în dezbatere: Rădăcinile creştine ale Europei, Principalele caracteristici ale ideologiilor totalitare, Steinhardt în arhivele Securităţii, Tinerii în regimul comunist, Trecutul care ne izbăveşte, şi încă altele, până la cum funcţionează democraţia în vechile şi noile state membre ale Uniunii europene.

Despre Memorialul dela Sighet, Vladimir Bukovski spunea în 2002: *"Ceea ce este unic la Sighet este şcoala de vară. Desigur, se încearcă acest lucru şi în alte părţi. Dar, din acest punct de vedere, Memorialul este unic"*. Şi în acelaşi an, Papa Ioan Paul al II-lea trimitea la Sighet următorul mesaj: *"întâlnirea în acest loc înalt al amintirii să onoreze victimele persecuţiei, iar dezbaterile să permită o mai bună cunoaştere a mecanismelor care au condus la această tragedie şi, de asemenea, să pună în relief energiile care au permis înfrângerea ei, astfel ca lumea noastră să poată învăţa din lecţiile istoriei"*.

Nu ştiu cât au învăţat oamenii mari din lecţiile istoriei, din trecutul pe care nu ni l-am asumat şi nici nu mai văd vreo şansă să o facem de acum încolo. Tocmai de aceea mi se pare şi acum extraordinar acest proiect al Academiei Civice de a aduna laolaltă în fiecare vară un număr de adolescenţi şi personalităţi ale vieţii publice chiar acolo unde celula lui Iuliu Maniu depune mărturie asupra ororilor comunismului românesc.

Vorbind cu unul dintre adolescenţii care au participat la şcoala de vară dela Sighet, mi-am dat seama câtă nevoie de adevăr au aceşti tineri, crescuţi nefiresc între cultura Coca-cola şi a calculatorului, într'o societate nepregătită să spună lucrurilor pe nume. Explicit, într'o societate atât de grăbită încât şi-a uitat şi valorile, dar şi tarele trecutului, şi îngerii, dar şi demonii deopotrivă. Nu fac parte dintre idealiştii care îşi pun toate speranţele în tinerii care *"nu au fost atinşi de comunism"*. Din păcate alte atingeri nefaste îi pândesc şi pe ei la tot pasul în societatea românească post decembristă: dela interesul precoce pentru banii câştigaţi cu uşurinţă sau prin tot felul de mijloace neortodoxe, până la visul vieţii pe credit şi lipsa oricărui ideal. însă este dreptul acestor tineri să li se spună adevărul despre trecutul nostru comunist şi despre martirii acestui trecut, pentru ca ei să poată să discearnă.

Oare câţi dintre profesorii lor le-au vorbit măcar o dată, aşa, într'o oră în care nu prea aveau chef de lecţia la zi, despre cum întreaga elită românească a fost închisă după gratii, despre deţinute şi teroare, despre cum o seamă de deţinuţi politici au învăţat exerciţiul libertăţii tocmai în închisorile comuniste?

SĂPTĂMÂNA RO

PRIMA EDIŢIE A REUNIUNII EMIGRAŢIEI ROMÂNEŞTI, LA C

Prof. Alex.Tomescu, Moderator Prof. Doru Muntean, Pr.Dr.Remus Grama

Sub auspiciile Centrului Cultural *"Nae Ionescu"*, al *"Asociaţiei Culturale Române"* din Hamilton, Ontario, Canada, a avut loc, la *"Câmpul Românesc"*, o oază a tradiţiei şi credinţei strămoşeşti, departe de ţară pe meleaguri ale pribegiei, revărsate de nişte nori rebeli, dar mângâiate de primele raze de soare ce se frângeau pe ferestrele locaşului de rugăciune - Capela *"Sfânta Maria"* - în reflexe multicolore, cu străluciri diamantice, au vestit deschiderea acestui eveniment cultural, cu sărbătorirea Hramului. Oficierea *"Sfintei Liturghii"* de un sobor de preoţi, având în frunte pe Prea Sfinţia Sa Episcopul Irineu dela Episcopia *"Vatra Românească"*, a înnobilat evenimentul cu un înalt sentiment de trăire

Dr. Doru Tsaganea, Prof.John Halmaghi, Moderator Alex. Tomescu
Poetul Horia Ion Groza, Pr.Dr.Dumitru Ichim

marcabilul eveniment, "Săptămâna Românilor".

Inaugurând seria Reuniunilor Emigraţiei Româneşti, ea s'a desfăşurat ca un adevărat maraton, de-a lungul unei săptămâni, 21 – 28 August, având tema, de mare actualitate, *"RELAŢIILE ROMÂNILOR DIN EMIGRAŢIE CU ŢARA"*.

Poetul Adrian Săhlean, Prof.Alex. Tomescu şi Cântăreaţa Lia Lungu

Zorile zilei de Duminică, 21 August care s'au ivit lăuntrică, constituind un prilej de rugăciune şi mărturisire a sutelor de creştini ortodocşi români sosiţi aici din împrejurimi, din România sau din alte colţuri ale lumii.

Încheiată cu o slujbă de pomenire, a tuturor celor care, datorită vitregiilor istoriei, au ales drumul înstrăinării, cu voia sau fără voia lor, se odihnesc pe veci, în morminte cu cruci sau poate uitate în negura timpului pe locuri neştiute, precum şi a celor care, au rămas singuri în pământul strămoşesc, *"Sfânta Liturghie"* a înveşmântat într'o lumină taborică micuţa Capelă, dându-i măreţia unei catedrale medievale.

Marea sărbătoare a continuat cu tradiţionalul picnic unde, recitalele maestrului naist Nicolae Voiculeţ şi a artistei Lia Lungu, ne-a strâns cu toţii în jurul lor, într'un adevărat spectacol de muzică şi dans.

Prima zi a fost deschisă de conferinţa publicistului Alexandru Tomescu din Toronto, *"Exilul creator"*. Printre altele el a spus: *"Calea exilului a fost o alternativă în faţa dezamăgirilor, a mutaţiilor politice şi sociale, după Primul dar mai ales după al Doilea Război Mondial şi pentru oamenii de cultură şi artă"*. Menţionând că numărul lor este mare şi că unii au avut şi au străluciri diamantice, înscriindu-se pe orbita cea mai înaltă a culturii universale, autorul s'a rezumat la cazurile caracteristice, cu putere de simbol, care au reprezentat cel mai fidel, efervescenţa şi trăirea creativă în condiţiile exilului.

În continuare, Părintele Dr. Remus Grama dela Catedrala *"Sfânta Maria"*, Cleveland, Ohio, SUA, prezintă conferinţa *"Episcopul Policarp Moruşca şi Exilul"*, din care extragem: *"După documentele fostei Securităţi, constatăm că Prea Sfinţia Sa nu a fost un pasiv în faţa pericolului roşu... Influenţa distrugătoare a comunismului,* spunea el, *nu este bine plăcută lui Dumnezeu"... "El a fost prizonier de constiinţă şi mărturisitor al Credinţei în vremurile staliniste"*.

Conferinţa a fost urmărită cu un deosebit interes, mai ales pentru faptul că în această perioadă se discută posibilitatea de unificare a Episcopiei dela Vatra cu Episcopia Misionară din America. Susţinută de cartea sa *"Policarp Moruşca, primul episcop al Românilor din America, Scrisori din captivitate"*, prezentarea Părintelui Grama, a dezvăluit pagini preţioase de istorie recentă, a ortodoxiei româneşti, pe pământ american, vizavi de poziţia autorităţilor din România.

Prima seară a conferinţelor, s'a încheiat cu întrebări şi discuţii pe marginea subiectelor prezentate. Domnul Petre Albulescu, veteran al evenimentelor dela Câmpul Românesc, a descris în cuvinte alese cele două conferinţe, menţionând enorma muncă de documentare, pentru a scoate la iveală fapte, întâmplări şi momente din viaţa celor *"dezţăraţi"* peste care timpul aşternuse colbul uitării.

Ziua de Marţi, 24 August a fost deschisă de *"Sfânta Liturghie"* săvârşită de părintele Dumitru Ichim, parohul Bisericii *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Kitchener şi capelanul Paraclisului *"Sfânta Maria"*.

Programul de conferinţe a început cu tema *"Exil, diaspora, emigraţie"* prezentată de Pr. Dr. Dumitru Ichim. Eseul pregătit la nivel academic, a clarificat semantica celor trei termeni, într'o perioadă în care guvernul dela Bucureşti de apoximativ zece ani, încearcă să manifeste un interes pentru cei domiciliaţi în afara graniţelor ţării, definindu-i ca *"diaspora"* sau în ultima instanţă *"de pre tutindeni"*. Prezentarea a fost mult aplaudată, iar discuţiile şi completările s'au bucurat de aprecieri.

Profesorul John Halmaghi, din SUA a expus conferinţa *"Ce poate face guvernul român pentru exil şi emigraţie"*. Autorul a reuşit pe scurt să definească poziţia guvernului român faţă de emigraţia română, şi să exemplifice unele căi şi modalităţi prin care guvernul ar putea acorda atenţia cuvenită Românilor care se află în afara hotarelor României şi a-i implica în viaţa politico-administrativă a ţării. În fapt acest subiect a fost deseori abordat în timpul sesiunii de comunicări, el generând unele din cele mai aprinse discuţii.

Articolul *"Organizaţiile româneşti din Australia şi puterea dela Bucureşti"*, autor Mihai Maghiaru, preşedintele *"Asociaţiei Românilor din Australia"* şi editor al *"Buletinului de Informaţii al Românilor din Australia"* a fost prezentat de prof. Doru Muntean. Din expunere a reieşit poziţia fermă a comunităţii româneşti în cererea ei de schimbare a actualului ambasador, pentru considerente care nu sunt compatibile cu funcţia sa.

În continuare, publicistul şi poetul Horia Ion Groza, din Statele Unite, s'a introdus auditoriului cu eseul *"Câteva gânduri despre scriitorul din exil"*. În scurtul timp avut la dispoziţie autorul a mărturisit că ajuns dincolo de Cortina de Fier, s'a preocupat în principal de două lucruri: libertatea de a scrie direct cum simte şi nu codificat ca înainte şi lupta de a păstra vie o limbă care avea şanse tot mai puţine de a fi folosită în noua societate în care abia păşise. Cu toate că şocul şi eforturile adaptării în noua ţară îi aduc la ceas de oboseală, tristeţe şi singurătate, poetul a lansat mesajul optimist că scrierea în limba maternă are efectul generator în care se regăsesc patria, părinţii, credinţele şi dorurile de-o viaţă.

Ciclul de conferinţe al zilei a fost încheiat de Prof Dr. Doru Tsaganea din SUA cu expunerea sa liberă, având temă *"Emigraţia şi ţara de origine în contextul relaţiilor internaţionale"*. Concis şi la obiect conferenţiarul a tratat teoretic şi cu exemple conceptul de emigraţie şi legătura ei cu ţara mamă, privit prin prisma relaţiilor la nivel internaţional.

Au urmat întrebări, observaţii şi discuţii, pe marginea subiectelor, care au fost apreciate în cuvinte laudative.

Următoarea zi, Miercuri, într'o dimineaţă puţin somnoroasă, cuibărită sub frunţi dar mai ales în inimi, organizatorii în frunte cu Dl. George Bălaşu, editorul ziarului *"Cuvântul Românesc"* şi directorul Taberei de vară au invitat pe participanţi la o excursie [illegible]. După câte bare, urm popas la luând cu n nântă a întors gră Românesc mentul aşt toţi partici bustului f Eliade, op Nicăpetre. într'o a

Prea Sfinţitul Irineu dela Vatra cu preoţii Dumitru Ichim Ierodiacon Sebastian Dumitra

Sculptorul Nicăpere dezvelind bustul lu

A ROMÂNILOR

EŞTI, LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON, CANADA

bări, ob-
pe mar-
care au
cuvinte

Miercuri,
ţin som-
ub frunţi
i, organi-
cu Dl.
torul zia-
omânesc"
ei de vară
panţi la o

excursie la Niagara Falls. După câteva ore de plimbare, urmată de un scurt popas la o terasă de vară, luând cu noi imaginea fascinantă a cascadei, ne-am întors grăbiţi la Câmpul Românesc pentru evenimentul aşteptat cu emoţie de toţi participanţii – dezvelirea bustului filosofului Mircea Eliade, opera sculptorului Nicăpetre.

Într'o atmosferă de înaltă trăire şi mulţumire sufletească, că s'a putut adăuga la *"Rotonda scriitorilor români din exil"*, bustul unei alte mari personalităţi a neamului nostru întronată în patrimoniul culturii mondiale, publicista Mihaela Moisin, preşedinta *"Asociaţiei Culturale Române"* din Hamilton a dat cuvântul pe rând, spre a marca momentul, artistului Nicăpetre, prof. Doru Muntean - România, prof.

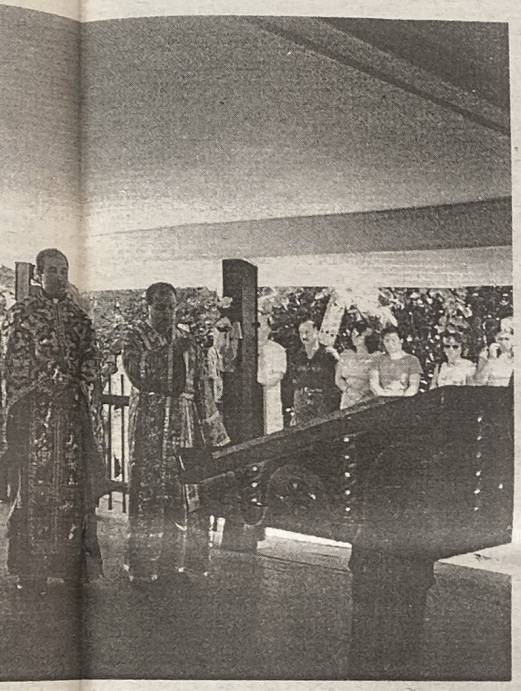

preoţii Dumitru Ichim (stânga), Ioan Bunea (dreapta) şi
con Sebastian Dumitraşcu

ere dezvelind bustul lui Mircea Eliade

plimbând culorile în paleta unui albastru obsedant, dublate de coloane sonore în variate tonalităţi.

Ziua a patra, a simpozionului a fost deschisă de prof. Doru Muntean din România, cu tema *"Relaţiile emigraţiei cu ţara"*. Tratând acest subiect, de pe o poziţie mediană, de unde se poate aprecia, caracteriza şi chiar critica cu obiectivitate, cele două componente ale relaţiei - ţara şi emigraţia - care nu mai poate fi subestimată, în prezent fiind de 12 milioane, autorul enumerând trăsăturile emigraţiei - uneori interogativ - menţionează: *"Guvernul, Preşedintele României, Parlamentul trebue să-şi exprime clar un program structurat în acest sens, să-şi afirme voinţa politică în mod coerent şi deschis către emigraţie şi către celelalte state, definindu-şi obiectivele, atitudinea şi palierele pe care vor să acţioneze"*.

În continuare ziarista Mihaela Moisin, a conferenţiat pe tema *"Exilul nostru cel de toate zilele"*. Pe scurt, a fost tratat exilul sub aspectele sale generale dar s'au atins cu noblеţea condeiului trăsături care treceau neobservate dar care înrăuresc viaţa, credinţa, creaţia şi speranţele celor ce trăiesc departe de ţară.

Seara de conferinţe s'a încheiat cu expunerea editorului ziarului *"New York Magazin"*, Grigore Culian, intitulată *"Comunităţile româneşti din afara graniţelor României trebue să acţioneze pentru a scăpa de <cârtiţe>"*. Subiect *"incomod"* pentru cei vizaţi, dar şi pentru guvernarea actuală care încă se complace să folosească elemente securisto-postcomuniste, drept scut de apărare a intereselor proprii sau de grup, dar şi arma de atac împotriva celor plini de curaj care demască abuzurile, corupţia, injustiţia. Aceste *"cârtiţe"* sub masca apărării securităţi naţionale, şi a poporului român, sprijină vechile structuri şi mentalităţi care împiedică instaurarea adevăratei democraţii.

Întregul ciclu de conferinţe al zilei s'a bucurat de o atenţie deosebită din partea participanţilor. S'au adus completări cu exemple personale, s'au pus întrebări la care conferenţiarii au răspuns pe larg şi chiar după încheierea oficială discuţiile au continuat în grupuri mai mici.

Vineri, ultima zi, cu program de conferinţe a simpozionului, a debutat cu o excursie la Toronto, Capitala provinciei Ontario, unde invitaţii au vizitat Universitatea, Parlamentul, centrul oraşului, turnul de televiziune, şi splendida zonă riverană.

Poetul Adrian Sâhlean, traducător de excepţie al poeziei eminesciene, a conferenţiat pe tema *"De ce-l traducem pe Eminescu? Realitate şi aşteptări"*. Printre altele, deţinătorul *"Medaliei de Aur Eminescu"* a vorbit despre universalitatea lui Eminescu şi deci

Sebastian Doreanu - Denver, SUA, şi Dr. Francisc Ion Dworschak - Ottawa, autorul cărţii *"Defending* Mircea Eliade".

Profesoara Raisa Pădurean, directoare adjunctă la Liceul *"Lucian Blaga"* din Tiraspol şi Dorin Chirtoacă jurist, membru în Comitetul Helsinki – Drepturile Omului a deschis sesiunea serii cu interesanta conferinţă a *"Românismul în Basarabia şi Transnistria"*. Cei doi invitaţi, au descris în linii mari dar cu exemple elocvente situaţia social politică şi administrativă cu care se confruntă Românii din Basarabia, dar mai ales cei din Transnistria. Conferinţa a fost urmată de interviuri şi întrebări din cele mai variate domenii, tocmai pentru a înţelege pe deplin *"statutul de Român"* într'un teritoriu smuls din trupul României în conjuncturi politice, care încă nici astăzi nu şi-au găsit rezolvarea în numele dreptăţii şi al adevărului.

Sesiunea de mijloc a "Săptămânii Românilor" s'a încheiat cu filmul *"Solitudine în albastru minor"* realizat de eseistul Florin Zamfirescu, inspirat de sculptura şi personalitatea lui Nicăpetre. Filmul ne-a lunecat transhumant pentru câteva zeci de minute, într'o atmosferă celestă, unde chiar cele mai obişnuite gesturi ale artistului generau arta, pe un decor

Prof.Doru Muntean, Publicistul Grigore Culian, Publicista Mihaela Moisin, Moderator Prof. Sebastian Doreanu

marea şansă de a fi citit în limba lui Edgar Allan Poe. Referindu-se la arta traducerii a mărturisit: *"în primul rând, este o transpoziţie de muzică - o piesă compusă pentru pian poate fi cântată la chitară clasică desigur, are alt tip de armonie, alt tip de sonoritate, dar dacă recunoşti că este vorba despre aceeaşi piesă şi faptul poate să-şi trezească emoţii similare, înseamnă că ai făcut o treabă bună"*.

Prezentarea interesantă a suscitat comentarii, primind deosebite aprecieri.

Seara s'a încheiat cu spectacolul *"Profanul în cântecul ritualic la Români"*, o aleasă selecţie de cântări ritualice şi lumeşti al talentatei artiste Lia Lungu din New York.

Artista s'a introdus cu câteva gânduri despre datinile, sărbătorile, riturile şi descântecele, poveştile şi cântecele - marea zestre culturală a Românilor. Spectacolul ei a cucerit publicul, scena devenind locul de îmbrăţişări şi felicitări.

Sâmbătă 27 August, a fost ziua când ne-am adunat cu toţii în aceeaşi sală, care ne-a găzduit întreaga săptămână, pentrul banchetul de închidere, prilej de împărtăşire a impresiilor, de schimb de adrese, dar mai ales de promisiunea ca anul viitor să fim din nou aici. Domnul George Bălaşu a dat citire *"Rezoluţiei adoptată la reuniunea emigraţiei româneşti dela Câmpul Românesc, Hamilton, Canada, 21-28 August 2005"*.

Voiculeţ şi Lia Lungu ne-au încântat cu alese melodii şi cântece româneşti.

O săptămână cu adevărat bogată în evenimente, unde au avut loc vernisaje de expoziţii cum a fost a pictorului, Remus Moldovan,

Moderator Prof. Sebastian Doreanu, Prof. Raisa Padurean, Jurist Dorin Chirtoacă

în luările de cuvânt, s'au adus mulţumiri, conferenţiarilor, organizatorilor, în special ziaristului Andrei Bădin, secretar general al comitetului de organizare, apreciind acest simpozion ca fiind un punct crucial în sau prezentări de publicaţii şi cărţi.

Duminică, în peisajul Câmpului Românesc, amintind de codrii cu stejari seculari ai copilăriei sau poate numai ai visurilor noastre, ne-am îmbrăţişat

Oaspeţii veniţi din România, Moldova,Germania, Norvegia, Franţa, SUA, Canada şi parte din comitetul local

deschiderea unor noi punţi între guvernul din ţară şi milioanele de Români care trăiesc dincolo de frontierele ei. Din nou maestrul urându-ne: Drum bun şi Dumnezeu să fie cu noi toţi!

Sandu BĂLTESCU

SĂPTĂMÂNA ROMÂNILOR

PRIMA EDIȚIE A REUNIUNII EMIGRAȚIEI ROMÂNEȘTI, LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON, CANADA

Prof. Alex.Tomescu, Moderator Prof. Doru Muntean, Pr.Dr.Remus Grama

Sub auspiciile Centrului Cultural *"Nae Ionescu"*, al *"Asociației Culturale Române"* din Hamilton, Ontario, Canada, a avut loc, la *"Câmpul Românesc"*, o oază a tradiției și credinței strămoșești, departe de țară pe meleaguri ale pribegiei, revelatoare, puțin încercănate de niște nori rebeli, dar mângâiate de primele raze de soare ce se frângeau pe ferestrele locașului de rugăciune - Capela *"Sfânta Maria"* - în reflexe multicolore, cu străluciri diamantice, au vestit deschiderea acestui eveniment cultural, cu sărbătorirea Hramului. Oficierea *"Sfintei Liturghii"* de un sobor de preoți, având în frunte pe Prea Sfinția Sa Episcopul Irineu dela Episcopia *"Vatra Românească"*, a înnobilat evenimentul cu un înalt sentiment de trăire

Dr. Doru Tsaganea, Prof.John Halmaghi, Moderator Alex. Tomescu
Poetul Horia Ion Groza, Pr.Dr.Dumitru Ichim

marcabilul eveniment, "Săptămâna Românilor".

Inaugurând seria Reuniunilor Emigrației Românești, ea s'a desfășurat ca un adevărat maraton, de-a lungul unei săptămâni, 21 – 28 August, având terna, de mare actualitate, *"RELAȚIILE ROMÂNILOR DIN EMIGRAȚIE CU ȚARA"*.

Zorile zilei de Duminică, 21 August care s'au ivit mormintе cu cruci sau poate uitate in negura timpului pe locuri neștiute, precum și a celor care, au rămas singuri in pământul strămoșesc, *"Sfânta Liturghie"* a înveșmântat într'o lumină tabrică micuța Capelă, dându-i măreția unei catedrale medievale.

Poetul Adrian Săhlean, Prof.Alex. Tomescu și Cântăreața Lia Lungu

Marea sărbătoare a continuat cu tradiționalul picnic unde, recitalele maestrului naist Nicolae Voiculeț și a artiștei Lia Lungu, ne-a strâns cu toții in jurul lor, într'un adevărat spectacol de muzică și dans.

Prima zi a fost deschisă de conferința publicistului Alexandru Tomescu din Toronto, *"Exilul creator"*. Printre altele el a spus: *"Calea exilului a fost o alternativă in fața dezamăgirilor, a mutațiilor politice și sociale, după Primul dar mai ales după al Doilea Război Mondial și pentru oamenii de cultură și artă"*. Menționând că numărul lor este mare și că unii au avut și au străluciri diamantice, înscriindu-se pe orbita cea mai înaltă a culturii universale, autorul s'a rezumat la cazurile caracteristice, cu putere de simbol, care au reprezentat cel mai fidel, efervescența și trăirea creativă in condițiile exilului.

In continuare, Părintele Dr. Remus Grama dela Catedrala "Sfânta Maria", Cleveland, Ohio, SUA, prezintă conferința *"Episcopul Policarp Morușca și Exilul"*, din care extragem: *"După documentele fostei Securități, constatăm că Prea Sfinția Sa nu a fost un pasiv in fața pericolului roșu... Influența distrugătoare a comunismului*, spunea el, *nu este bine plăcută lui Dumnezeu"... "El a fost prizonier de constiință și mărturisitor al Credinței in vremurile staliniste"*.

Conferința a fost urmărită cu un deosebit interes, mai ales pentru faptul că in această perioadă se discută posibilitatea de unificare a Episcopiei dela Vatra cu Episcopia Misionară din America. Susținută de cartea sa *"Policarp Morușca, primul episcop al Românilor din America, Scrisori din captivitate"*, prezentarea Părintelui Grama, a dezvăluit pagini prețioase de istorie recentă, a ortodoxiei românești, pe pământ american, vizavi de poziția autorităților din România.

Prima seară a conferințelor, s'a incheiat cu intrebări și discuții pe marginea subiectelor prezentate. Domnul Petre Albulescu, veteran al evenimentelor dela Câmpul Românesc, a descris in cuvinte alese cele două conferințe, menționând enorma muncă de documentare, pentru a scoate la iveală fapte, intâmplări și momente din viața celor *"dezțărați"* peste care timpul așternuse colbul uitării.

Ziua de Marți, 24 August a fost deschisă de *"Sfânta Liturghie"* săvârșită de părintele Dumitru Ichim, parohul Bisericii *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Kitchener și capelanul Paraclisului *"Sfânta Maria"*.

Programul de conferințe a inceput cu tema *"Exil, diaspora, emigrație"* prezentată de Pr. Dr. Dumitru Ichim. Eseul pregătit la nivel academic, a clarificat semantica celor trei termeni, intr'o perioadă in care guvernul dela București de apoximativ zece ani, incearcă să manifeste un interes pentru cei domiciliați in afara granițelor țării, definindu-i ca *"diaspora"* sau in ultima instanță *"de pretutindeni"*. Prezentarea a fost mult aplaudată, iar discuțiile și completările s'au bucurat de apreciere.

Profesorul John Halmaghi, din SUA a expus conferința *"Ce poate face guvernul român pentru exil și emigrație"*. Autorul a reușit pe scurt să definească poziția guvernului român față de emigrația română, și să exemplifice unele căi și modalități prin care guvernul ar putea acorda atenția cuvenită Românilor care se află in afara hotarelor României și a-i implica in viața politico-administrativă a țării. In fapt acest subiect a fost deseori abordat in timpul sesiunii de comunicări, el generând unele din cele mai aprinse discuții.

Articolul *"Organizațiile românești din Australia și puterea dela București"*, autor Mihai Maghiaru, președintele *"Asociației Românilor din Australia"* și editor al *"Buletinului de Informații al Românilor din Australia"* a fost prezentat de prof. Doru Muntean. Din expunere a reieșit poziția fermă a comunității românești in cererea ei de schimbare a actualului ambasador, pentru considerente care nu sunt compatibile cu funcția sa.

In continuare, publicistul și poetul Horia Ion Groza, din Statele Unite, s'a introdus auditoriului cu eseul *"Câteva gânduri despre scriitorul din exil"*. In scurtul timp avut la dispoziție autorul a mărturisit că ajuns dincolo de Cortina de Fier, s'a preocupat in principal de două lucruri: libertatea de a scrie direct cum simte și nu codificat ca inainte și lupta de a păstra vie o limbă care avea șanse tot mai puține de a fi folosită in noua societate in care abia pășise. Cu toate că șocul și eforturile adaptării in noua țară îi aduc la ceas de oboseală, tristețe și singurătate, poetul a lansat mesajul optimist că scrierea in limba maternă are efectul generator in care se regăsesc patria, părinții, credințele și dorurile de-o viață.

Ciclul de conferințe al zilei a fost incheiat de Prof Dr. Doru Tsaganea din SUA cu expunerea sa liberă, având temă *"Emigrația și țara de origine in contextul relațiilor internaționale"*. Comcis și la obiect conferențiarul a tratat teoretic și cu exemple conceptul de emigrație și legătura ei cu țara mamă, privit prin prisma relațiilor la nivel internațional.

Au urmat intrebări, observații și discuții, pe marginea subiectelor, care au fost apreciate in cuvinte laudative.

Următoarea zi, Miercuri, intr'o dimineață puțin somnoroasă, cuibărită sub frunți dar mai ales in inimi, organizatorii in frunte cu Dl. George Bălașu, editorul ziarului *"Cuvântul Românesc"* și directorul Taberei de vară au invitat pe participanți la o excursie la Niagara Falls. După câteva ore de plimbare, urmată de un scurt popas la o terasă de vară, luând cu noi imaginea fascinantă a cascadei, ne-am intors grăbiți la Câmpul Românesc pentru evenimentul așteptat cu emoție de toți participanții – dezvelirea bustului filosofului Mircea Eliade, opera sculptorului Nicăpetre.

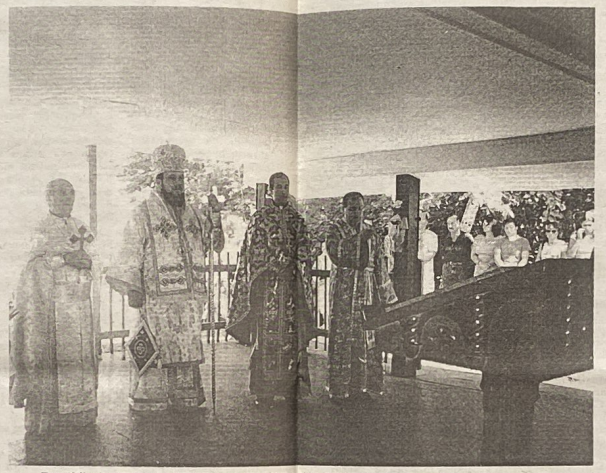

Prea Sfințitul Irineu dela Vatra cu preoții Dumitru Ichim (stânga), Ioan Bunea (dreapta) și Ierodiacon Sebastian Dumitrașcu

Sculptorul Nicăpere dezvelind bustul lui Mircea Eliade

Intr'o atmosferă de inaltă trăire și mulțumire sufletească, că s'a putut adăuga la *"Rotonda scriitorilor români din exil"*, bustul unei alte mari personalități a neamului nostru intronată in patrimoniul culturii mondiale, publicista Mihaela Moisin, președinta *"Asociației Culturale Române"* din Hamilton a dat cuvântul pe rând, spre a marca momentul, artistului Nicăpetre, prof. Doru Muntean - Romănia, prof. Sebastian Doreanu - Denver, SUA, și Dr. Francisc Ion Dworschak - Ottawa, autorul cărții *"Defending* Mircea Eliade".

Profesoara Raisa Pădurean, directoare adjunctă la Liceul *"Lucian Blaga"* din Tirașpol și Dorin Chirtoacă jurist, membru in Comitetul Helsinki – Drepturile Omului a deschis sesiunea serii cu interesanta conferință a *"Românismul in Basarabia și Transnistria"*. Cei doi invitați, au descris in linii mari dar cu exemple elocvente situația socială politică și administrativă cu care se confruntă Românii din Basarabia, dar mai ales cei din Transnistria. Conferința a fost urmată de intervieri și intrebări din cele mai variate domenii, tocmai pentru a înțelege pe deplin *"statutul de Român"* intr'un teritoriu smuls din trupul României in conjuncturi politice, care incă nici astăzi nu și-au găsit rezolvarea in numele dreptății și al adevărului.

Sesiunea de mijloc a "Săptămânii Românilor" s'a incheiat cu filmul *"Solitudine in albastru minor"* realizat de eseistul Florin Zamfirescu, inspirat de sculptura și personalitatea lui Nicăpetre. Filmul ne-a lunecat transhumanț pentru câteva zeci de minute, intr'o atmosferă celestă, unde chiar cele mai obișnuite gesturi ale artistului generau arta, pe un decor plimbând culorile in paleta unui albastru obsedant, dublate de coloane sonore in variate tonalități.

Ziua a patra, a simpozionului a fost deschisă de prof. Doru Muntean din România, cu tema *"Relațiile emigrației cu țara"*. Tratând acest subiect, de pe o poziție mediană, de unde se poate aprecia, caracteriza și chiar critica cu obiectivitate, cele două componente ale relației - țara și emigrația - care nu mai poate fi subestimată, in prezent fiind de 12 milioane, autorul enumerând trăsăturile emigrației - uneori interogativ - menționează: *"Guvernul, Președintele României, Parlamentul trebue să-și exprime clar un program structurat in acest sens, să-și afirme vointa politică in mod coerent și deschis către emigrație și către celelalte state, definindu-și obiectivele, atitudinea și palierele pe care vor să actioneze"*.

In continuare ziarista Mihaela Moisin, a conferențiat pe tema *"Exilul nostru cel de toate zilele"*. Pe scurt, a fost tratat exilul sub aspectele sale generale dar s'au atins cu noblețea cuvenită deiului trăsături care treceau neobservate dar care inrăiresc viața, credința, creația și speranțele celor ce trăiesc departe de țară.

Seara de conferințe s'a incheiat cu expunerea editorului ziarului *"New York Magazin"*, Grigore Culian, intitulată *"Comunitățile românești din afara granițelor României trebue să actioneze pentru a scăpa de «cărtițe»"*. Subiect *"incomod"* pentru cei vizați, dar și pentru guvernarea actuală care incă se complace să folosească elemente securisto-postcomuniste, drept scut de apărare a intereselor proprii sau de grup, dar și arma de atac impotriva celor plini de curaj care demască abuzurile, coruptia, injustiția. Aceste *"cărtițe"* sub masca apărării securității naționale, și a poporului român, sprijină vechile structuri și mentalități care impiedică instaurarea adevăratei democrații.

Intregul ciclu de conferințe al zilei s'a bucurat de o atenție deosebită din partea participanților. S'au adus completări cu exemple personale, s'au pus intrebări la care conferențiarii au răspuns pe larg și chiar după incheierea oficială discuțiile au continuat in grupuri mai mici.

Vineri, ultima zi, cu program de conferințe a simpozionului, a debutat cu o excursie la Toronto, Capitala provinciei Ontario, unde invitații au vizitat Universitatea, Parlamentul, centrul orașului, turnul de televiziune, și splendida zonă riverană.

Poetul Adrian Săhlean, traducător de excepție al poeziei emineseiene, a conferențiat pe tema *"De ce/ traducem pe Eminescu? Realitate și așteptări"*. Printre altele, deținătorul *"Medaliei de Aur Eminescu"* a vorbit despre universalitatea lui Eminescu și deci are *alt tip de armonie, alt tip de sonoritate, dar dacă recunoști că este vorba despre aceeași piesă și faptul poate să-și trezească emoții similare, inseamnă că ai făcut o treabă bună"*.

Prezentarea interesantă a suscitat comentarii, printre deosebite aprecieri.

Seara s'a incheiat cu spectacolul *"Profanul in cântecul ritualic la Români"*, o aleasă selecție de cântări ritualice și lumești al talentatei artiste Lia Lungu din New York.

Artista s'a introdus cu câteva gânduri despre datinile, sărbătorile, riturile și descântecele, poveștile și cântecele - marea zestre culturală a Românilor. Spectacolul ei a cucerit publicul, scena devenind locul de imbrățișări și felicitări.

Sâmbătă 27 August, a fost ziua când ne-am adunat cu toții in aceeași sală, care ne-a găzduit intreaga săptămână, pentru banchetul de incheiere, prilej de impărtășire a impresiilor, de schimb de adrese, dar mai ales de promisiunea ca în luările de cuvânt, s'au adus multumiri, conferențiarilor, org.nizatorilor, in special ziaristului Andrei Bădin, secretar general al comitetului de organizare, apreciind acest simpozion ca fiind un punct crucial in anul viitor să fim din nou aici. Domnul George Bălașu a dat citire *"Rezoluției adoptată la reuniunea emigrației românești dela Câmpul Românesc, Hamilton, Canada, 21-28 August 2005"*.

Prof.Doru Muntean, Publicistul Grigore Culian, Publicista Mihaela Moisin, Moderator Prof. Sebastian Doreanu

Voiculeț și Lia Lungu ne-au incântat cu alese melodii și cântece românești.

O săptămână cu adevărat bogată in evenimente, unde au avut loc vernisaje de expoziții cum a fost a pictorului, Remus Moldovan,

Moderator Prof. Sebastian Doreanu, Prof. Raisa Padurean, Jurist Dorin Chirtoacă

Oaspeții veniți din România, Moldova,Germania, Norvegia, Franța, SUA, Canada și parte din comitetul local

deschiderea unor noi punți intre guvernul din țară și milioanele de Români care trăiesc dincolo de frontierele ei. Din nou maestrul sau prezentări de publicații și cărți.

Duminică, în peisajul Câmpului Românesc, amintind de codrii cu stejari seculari ai copilăriei sau poate numai ai visurilor noastre, ne-am imbrățișat urându-ne: Drum bun și Dumnezeu să fie cu noi toți!

Sandu BĂLTESCU

EPISCOPUL POLICARP MORUŞCA ŞI EXILUL

Conferinţa ţinută la "Săptămâna Românilor" dela Câmpul Românesc, Hamilton Ont. August 22, 2005

Pr.Dr. Remus GRAMA

Atât în istoria bisericească, cât şi în cea a Exilului Românesc, Episcopul Policarp a fost şi va rămâne emblematic pentru ceea ce caracterizează atât esenţa Bisericii, cât şi a Exilului mai ales în ceea ce acestea împărtăşesc împreună. Deşi sângerând în iubirea jertfelnică şi perpetuă a Stăpânului Său, care din compasiune se întrupează şi se identifică cu omul Adamic - primul *homo exilatus* -, Biserica lui Hristos - prin obârşia ei Christică - are în această lume, conştiinţa stării sale de înstrăinare. Ea este în lume, dar aparţine patriei cereşti, după care suspină neîncetat. De aceea, bunul Creştin cunoaşte în inima sa că destinul său este patria cerească, a cărui nostalgie îi devine povăţuire şi destin, în pelerinajul mundan al acestei vieţi. Hristos Însuşi a primit starea adamică de exil, cu crucea ei, ca vehicol spre marea transformare a întregii umanităţi. Această profundă conştiinţă Creştină a creionat şi profilul spiritual şi moral al întâiului Episcop al Românilor din America, Policarp Moruşca (1883-1957). Dar, mai înainte de a plonja în esenţa temei propuse, ar trebui să clarific, chiar şi sumar, cele două elemente ale acesteia: Cine este Episcopul Policarp şi Ce înţelegem prin Exil, urmând ca apoi să evaluăm relaţia lor.

Mai întâi, să răspundem la prima întrebare. Policarp Moruşca este primul Episcop Român Ortodox în America (1935-1957), care, surprins de război în Ţară, a sfârşit prin a fi reţinut în partea de Răsărit a Cortinei de Fier. El a fost urmărit şi marginalizat, iar prin aceasta despărţit de fiii săi spirituali de peste Ocean, până la moartea sa, în anul 1957. Până atunci, Episcopia sa l-a considerat Episcop de drept. Al doilea element al titlului acestei conferinţe, chestiunea definirii Exilului este ceva mai complexă şi nu voi aborda acest subiect *in extenso*, deoarece subiectul acesta a fost clarificat de cei ce au scris istoria exilului cu propria lor suferinţă. Oricum, pentru scopul acestei prezentări, voi considera drept *"exil"* pe acei Români din afara graniţelor României, care s'au plasat pe o poziţie de rezistenţă împotriva comunismului în toată perioada anilor 1945-1989. Dar după cum se ştie, a existat de asemenea un exil interior în Ţară şi în Basarabia. În România, acesta a fost constituit în primul rând de Rezistenţa din munţi, de cei ce au intrat în starea de catacombă în diverse mişcări sau confesiuni, de intelectualitatea decimată la Canal şi în aprigele închisori politice. Pe lângă aceste două nuanţe ale Exilului, unii vorbesc chiar despre un *"exil din exil"* (Paul Goma), subiect care nu constituie scopul acestei prezentări. Episcopul Policarp însuşi s'a identificat în mare măsură cu exilul interior, aceştia fiind: martirii neamului, închişii, marginalizaţii, fugiţii, ascunşii, persecutaţii. El a fost un mare misionar, un aprig apărător al Credinţei şi Românismului şi un oponent vertical al comunismului ateu, împotriva căruia s'a ridicat, în publicaţia sa dela Ismail, *"Arma Cuvântului"*. Pentru poziţia sa, după cum reiese din documente ale vremii pe care le-am scos pentru prima dată la iveală, va avea de plătit până la moarte. Dar, prin funcţia sa de Episcop al Americii, mai ales în perioada anilor 1940-'57, a crezut cu ardoare în rolul salvator al SUA. În supliciul său personal, el a fost susţinut moral de Exilul exterior, la rândul său alimentându-l pe acesta cu pilda rezistenţei, a răbdării şi neclintitei sale speranţe în triumful ultim al Binelui. Să nu uităm că viziunea sa naţională fusese rumenită la flacăra altui război, maturitatea sa politică fiind formată în spiritul memorandist ardelean.

Pentru Exilul românesc, care imediat după război nu se putea bizui pe sprijinul vreunei alte instituţii mai bine organizată decât Episcopia dela Vatra Românească, sub charisma Arhiepiscopului de vrednică pomenire Valerian D. Trifa, un alt mare persecutat al istoriei noastre. Episcopul marginalizat la Craiva nu putea reprezenta decât un caz de eroism, care să întrarepeze mai vârtos rezistenţa Românilor-Americani şi Canadieni. Consider că datorită vijeliilor istoriei, până acum, însemnătatea pătimirilor Episcopului Policarp nu a fost suficient evaluată încă din punct de vedere istoric, până în zilele noastre. Pentru a evoca însă, aici, personalitatea ierarhului Policarp Moruşca, vă rog să-mi permiteţi să punctez pe scurt coordonatele vieţii acestuia.

Policarp Moruşca, pe numele de botez, Pompei, s'a născut în 1883, în sfera de har a lui Horia, Cloşca şi Crişan şi marelui Avram Iancu, în Cristeşti, Alba. Se trage dintr'o familie de moţi animaţi de o autentică credinţă şi dârzenie, Preotul Ioan şi P-sa Ana Moruşca. Cum va scrie el mai târziu, aceştia au fost *"săraci, dar grijulii şi strădalnici să dea cât mai bună creştere celor şase copii"*[1]. Aşadar, Credinţa şi Românismul i-au fost insuflate din fragedă pruncie, în spiritul Ardealului memorandist, al Gimnaziului din Alba Iulia, al Liceului românesc *"Sf. Vasile"* din *"Roma mică"* şi al Facultăţii de Teologie Andrei Şaguna din Sibiu, pe care le va absolvi cu strălucire. Este demn de notat că s'a format ca intelectual şi slujitor al Bisericii în retorta anilor de persecuţie maghiară, care au precedat Marea Unire, având colegi pe Onisifor Ghibu şi Teodor Scorobet. (Viaţa şi faptele sale m'am străduit să le readuc la lumină, mai pe larg, în cartea *"Episcopul Policarp Moruşca, Scrisori din Captivitate"*, publicată de Editura Eikon, Cluj Napoca, 2004; iar în ediţia engleză, sub titlul *"Bishop Policarp Morusca, An Exile in His Own Country"*, 2005).

Ca preot român ortodox în Şeica Mare (Mediaş), în anii Primului Război Mondial a suferit rigorile prigoanelor anti-româneşti, văzându-şi soţia deportată la Rust şi Sopron (28 August 1916 - 10 Mai 1917), el

Episcopul Policarp Moruşca
Primul Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din America

însuşi fiind mobilizat ca preot militar în armata austro-ungară. Aşa începe exilurile personale ale viitorului Episcop Policarp: mai întâi în armată, apoi în despărţirea de soţie. În 1919, a fost angajat la Consiliu Dirigent, sub conducerea marelui Vasile Goldiş. Între 1919-'20 a slujit ca şi consilier la Episcopia Clujului sub cunoscutul Episcop şi patriot ardelean, Nicolae Ivan, membru de onoare al Academiei Române[2]. Alături de generaţia reîntregirii, Părintele Pompei Moruşca s'a identificat cu procesul refacerii instituţiilor naţionale, slujind ca preot, condeier şi animator al binelui în funcţiile la care a fost chemat. La Sibiu, s'a înfrăţit în spirit cu Părintele Iosif Trifa, luminând poporul cu articole de substrat apologetic şi moral creştin, publicate în *Lumina Satelor*, *Telegraful Român* şi *Revista Teologică*, căreia i-a fost pentru o vreme redactor. În smerenia exilului din lumea aceasta, uneori s'a iscălit cu pseudonimul *"Părintele Terentie"*. În urma unui pelerinaj la Ierusalim, s'a simţit chemat să îmbrace haina monahală, întâiul său exil spiritual, dar rugându-se pentru transfigurarea acestei lumi. Curând, a fost numit arhimandrit şi stareţ al străvechei Mănăstiri Hodoş Bodrog (1924-1935), rămânând însă ancorat şi angajat în aspiraţiile naţiunii sale, ale Bisericii şi preoţimii vremii. Aici era în anul 1932, când i s'a propus întâia oară să primească a veni Episcop al nou înfiinţatei Episcopii autonome a Românilor din America. Ales, hirotonit şi instalat ca întâi Ierarh Român din Emisfera Vestică, care pe atunci nu cunoştea exilul politic al Războiului Rece, aşa cum este acesta înţeles astăzi, Policarp a devenit fondator al Vetrei Româneşti, întemeietor al Soliei şi organizator al structurilor şaguniene ale Episcopiei, adunând grupurile răzleţe de emigranţi în marea familie a Bisericii. Cu toate acestea, nu a fost scutit de intrigi şi uneltiri partidice şi confesionale din partea confraţilor, dintre care unii s'au făcut luntre şi punte să-l împiedice a se mai întoarce în America.

Astfel, reîntors în Ţară, în anul 1939, pentru lucrările Sfântului Sinod, a fost surprins de război şi nu s'a mai putut întoarce *"până la încetarea ostilităţilor"*. Spre a dovedi că durerile Ţării sale nu-i sunt indiferente, între 1940-'44 a primit să fie locţiitor de episcop la Ismail, Cetatea Albă, proaspăt revenită de sub ocupaţia sovietelor. Acolo, el a luptat să reorganizeze parohiile, să înlăture tarele comunismului stalinist şi să lumineze, războindu-se cu puternica *"Arma cuvântului"*, eforturile sale fiind notate la nivel naţional, fiind decorat în 1942. După război, spera vlădica Policarp să fie lăsat să revină la turma sa din America. Dar, în ciuda eforturilor reprezentanţilor Episcopiei de aşi redobândi Arhipăstorul, după instaurarea comunismului, nu se mai putea face prea mult pentru el. Ceea ce n'au reuşit opozanţii săi din America, au dus la bun sfârşit comuniştii şi cei ce le-au servit interesele. Dela Cetatea Albă, a fost trimis să reînfiinţeze Eparhia Maramureşului, în condiţii de sărăcie drastică şi de abuzuri pe care el le-a reclamat Sfântului Sinod. După toate acestea, el a fost *"pus în retragere"* forţată, silit să se retragă la Craiva, iar corespondenţa cenzurată. Din noul său spaţiu, de nou exil,at la Craiva, s'a înfrăţit din nou cu toţi marii exilaţi ai istoriei noastre: Mitropolitul Dosoftei (+1993), Episcopul Inochentie Micu Clain la Roma (+1768), Mitropolitul Visarion Puiu condamnat la moarte *"în contumacie"* (+1964) ş.a.. Notăm că pe Nichifor Crainic fratele său, Pr. Matei, l-a ascuns la Icland şi Ighiu. El a suferit prigoana comunistă alături de cei 24 de ierarhi forţaţi să se retragă sau chiar ucişi; împreună cu episcopii confraţi Greco-Catolici închişi; cu rezistenţa din munţi, cu fiii săi duhovniceşti din America, îl doreau şi rechemau la Vatră.

După documentele descoperite în Arhivele fostei Securităţi[3], constatăm că Prea Sfinţia Sa nu a fost pasivist în faţa pericolului din Răsărit. Din contră, a deplâns confiscarea clădirilor Eparhiei Maramureşului şi a convocat preoţii din protopiatul Alba, îndemnându-i să folosească *"arma Cuvântului"*, explicând poporului din faţa Sf. Altar, în pilde şi parabole, despre primejdia roşie. Influenţa distrugătoare a comunismului, spunea el, nu este bineplăcută lui Dumnezeu, care în 1947 a îngăduit foametea din Moldova *"ca pedeapsă"*. Ba mai mult, el însuşi spunea că *"salvarea nu ne vine din Răsărit, ci din Apus"*. Documentul pomenit dovedeşte că textul cuvântării sale a ajuns la urechile satrapilor puterii, declanşând etichetarea sa ca duşman şi reprezentant al intereselor imperialiste din Apus şi punerea sa în urmărire. Securităţii regionale i s'a ordonat să cenzureze corespondenţa sa cu reprezentanţii Exilului. Între aceştia enumerăm doar câteva nume: George şi Marta Gavrilă, Episcopul Valerian, Pr. J. Trutza, Pr. I. Dinu, Pr. C. Isacu, Pr. Popovich, Dr. Leucuţia, etc.

Prizonier de conştiinţă şi mărturisitor al Credinţei în vremurile de persecuţie stalinistă, Policarp a slujit la schitul Ioan Botezătorul din Alba Iulia, alături de Episcopul Veniamin Néstor al Caransebeşului, continuând să mărturisească pe Hristos, în scrisul său apologetic şi pastoral-moral şi sperând să fie lăsat să revină în America. Din Craiva, coresponda prin orice mijloace posibile cu cei din America, lăsând să se strecoare binecuvântări pentru consolidarea în jurul Vetrei Româneşti şi încurajări în misiunea ei. Totodată, el trimitea informaţii aparent nevinovate, uneori printre rânduri, despre episcopii marginalizaţi alături de el, suferinţa sa şi a poporului său în acele vremi de răstriste, dezacordul său cu hirotonirea Episcopului Andrei Moldovan, care a călăuzit la divizarea Episcopiei, oferind o frescă socială demnă de toată atenţia. Spre deosebire de acesta, presa oficială din România *"slăvea"* progresul şi aşa zisa făurire a *"omului de tip nou comunist"*, la care se lucra diabolic în lagărele experimentale dela Piteşti şi alte locuri de surghiun şi tristă amintire.

Aşa cum Exilul exterior a contribuit activ la înţelegerea adevăratei perspective a istoriei neamului, Policarp a ajutat indirect Exilul să-şi înţeleagă mai bine rolul de protagonist al intereselor neamului nostru, în afara graniţelor Ţării. Cazul lui a devenit un fel de stindard unificator pentru cei din Exil. A fost chiar o validare a rezistenţei lor.

Deşi el însuşi nu a trăit eliberarea de a putea face evaluări asupra rolului său personal în chestiunea Exilului din exterior, putem spune cu siguranţă că pilda sa de mărturisitor şi exilat în propria lui ţară a dat curaj Exilului. La rândul său, a fost sprijinit moral de cei din afara Ţării. Cât s'a simţit de înălţat de puterea unui *"Hristos a Înviat"*, prin 1954, care i-a răzbătut printr'un telefon primit de Sf. Paşti, din America! Puterea lui de a înrâuri inspiraţie în inimile altora a constat în Credinţa sa în Cel ce a biruit puterea morţii. Jertfa pe Cruce a Mântuitorului şi Învierea a animat atât Biserica cât şi Exilul credincios, deoarece ambele sunt bazate pe dezideratele comune: iubirea *"patriei"* (chiar în conotaţiile ei diferite) şi dorinţa de reîntoarcere. Nostalgia şi dorul, suferinţa înstrăinării, dorinţa de a nu te lăsa doborât de încercări, mărturisirea adevărului, denunţarea viciilor, în special slăbiciunea laşităţii şi trădării, sunt atribute ale Bisericii ca Exil şi Exilului ca Biserică, deoarece Biserica este întemeiată pe martiraj, adică pe curajul mărturiei şi mărturisirii. Exilul lui a avut deci atât aspectul Exilului exterior, pentrucă el cu sufletul era permanent în America; dar şi unul interior, deoarece a pătimit cu marile victime ale vremii. Mai cu seamă în cel în exilul petrecut în inima Ţării sale înrobite, el a rămas un mărturisitor al Credinţei, deci un sfânt încă ne canonizat al neamului, identificându-se cu toţi cei ce au urmat acelaşi crez şi ideal.

Dorinţa sa de a reveni la Vatra Românească răsună peste ani din Testamentul său, devenind un protest comensurabil cu timpurile pe care le-a trăit. Protestul constă în aceea că *"văzându-se nevrednic de a fi îngropat în Eparhia sa"*, ca Eminescu în *Mai am un singur dor*, cerea o înmormântare simplă, *"cum simplă i-a fost şi viaţa"*. Dorul lui de a fi reunit cu turma sa, nu i-a fost încă dus la împlinire, dar suntem încredinţaţi că nu va putea fi stăvilit nici chiar în moarte, deoarece martirii adevăratului Exil nu cunosc moartea. Alături de toţi fiii Învierii, plecăm şi noi genunchiul la mormântul lor, deoarece ei ne'au lăsat ca testament mărturisirea adevărului, dimensiune care nu numai că a definit întotdeauna Exilul, dar care eliberează şi înalţă pe om spre nemurirea Christică. Între ei, Episcopul Policarp Moruşca al Americii, a fost şi va rămâne un adevărat sfânt, e drept, încă neînscris în calendar, dar care continuă să se roage pentru unitatea neamului nostru românesc alături de toţi drepţii care, potrivit Sfintei Scripturi, strălucesc pe cerul conştiinţei noastre ca nişte *"luminători"*.

---

[1] Policarp Moruşca, Diată, Vatra Românească, p. 1 (prin bunăvoinţa IPS Nathaniel).

[2] M. Pacurariu, Cărturari Sibieni de altădată, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002, p. 323.

[3] Vezi ediţia engleză a cărţii subsemnatului.

Pr.Dr. Remus GRAMA
Catedrala "Sf. Maria",
Cleveland, U.S.A.

CALEIDOSCOP

NORII VIN DIN COSMOS

Pot fi, oare, meteoriții responsabili de gaura din stratul de ozon și de apariția norilor? Așa afirmă o echipă de cercetători, care au observat stelele căzătoare cu ajutorul laserului.

O dată la câteva minute, putem vedea pe cerul nopții un fenomen spectaculos. Meteoroizii, bucăți cosmice care cad în atmosfera terestră, ard în ea, lăsând în spatele lor niște urme numite meori. Chiar și cele mai mari, cu diametrul de câțiva metri, au o mică șansă de a ajunge la suprafață, de a face în ea un crater și de a lăsa o fărâmă de stâncă extraterestră, un meteorit. Dacă supraviețuiesc însă, ele pierd în timpul zborului între 75 și 99% din masă.

Cercetătorii, care și-au publicat concluziile în cel mai proaspăt număr al revistei *"Nature"*, au hotărît să verifice exact ce se întâmplă cu masa pierdută. Până acum se considera că în urma arderii meteoroizilor apar bucăți de mărimea unui nanometru. Doctorul Andrew Klekociuk din Tasmania impreună cu colegii săi a descoperit că stelele căzătoare lasă în atmosferă o suspensie formată din particule de o mie de ori mai mari, care se pot menține în aer timp de câteva săptămâni, ba chiar luni, influențând vremea.

Totul a început la 3 Septembrie 2004, la ora 12.07 după Greenwich. Detectoarele antirachetă cu infraroșu montate pe sateliții americani de spionaj au observat un obiect masiv care zbura între Africa și Antarctica. S'a dovedit totuși că era un meteorit inofensiv.

Observațiile efectuate de sateliți civili și de stații terestre au furnizat informații prețioase pe tema bolidului căzător. Datorită comparării măsurătorilor cu modele terestre ale mișcării meteoriților s'a apreciat diametrul original al meteoroidului (înainte să intre în atmosferă) la 7-10 m, iar masa lui la aproape o mie de tone. Un obiect de o asemenea mărime ar lovi suprafața Terrei cu o energie de 13 până la 28 de kilotone de trotil. Din fericire, el s'a dispersat în atmosferă, iar resturile lui arzând s'au văzut clar la o înălțime de 25-32 km.

Când au trecut emoțiile legate de apariția meteoritului, experții în poluarea atmosferei s'au ocupat de cercetarea efectelor apariției lui. Pentru a cunoaște compoziția rămășițelor stelei căzătoare, cercetătorii au folosit lidarul, un radar cu laser aflat la baza Davies din Antarctica. Prima surpriză a fost temperatura ridicată a norilor din zona de zbor a meteoritului. La o înălțime de 20 km, ei se așteptau să găsească nori formați la temperatura de aprox. -90 de grade Celsius, iar acum aerul era cu 60 de grade mai cald. Fenomenul amintea mai degrabă formarea norilor *"murdari"* în locurile poluate cu praf ale unor erupții vulcanice, ale unor incendii de păduri sau acolo unde au loc emisii intense de gaze cu efect de seră. Cu alte cuvinte, în aer se găseau niște particule care determinau artificial formarea norilor. De unde apăruseră ele?

Puteau proveni numai din meteorit - au informat cercetătorii.

Măsurătorile ulterioare au scos la iveală faptul că particulele sunt destul de mari: au aproximativ 5 micrometri, prin urmare sunt de 30 de ori mai mari decât moleculele de apă. Depolarizarea luminii lidarului respinsă de ele a dovedit că nu este vorba de picături rotunde de lichid, ci de corpuri solide, prin urmare de aerosoli periculoși.

S'a dovedit că *"stelele căzătoare"* neluate în seamă până acum lasă în atmosferă pentru multe săptămâni particule minuscule periculoase, care măresc gaura în stratul de ozon și efectul de seră.

Oamenii de știință subliniază faptul că fenomenul necesită continuarea cercetărilor, însă apreciază că resturile lăsate după arderea meteoroizilor în atmosferă pot fi sursa principală a prafului cosmic de pe Terra. Se poate bănui că în afară de descoperirea noului vinovat pentru problemele pe care le avem cu clima, analiza compoziției și comportamentului resturilor de meteori va ajuta în cercetarea urmelor vechilor ciocniri ale Terrei cu corpuri cerești. De exemplu, cu unele de tipul celor acuzate de dispariția dinozaurilor.

ZIARELE DE BÂRFĂ DETRONEAZĂ ÎN SUA PRESA SERIOASĂ

Flecăreala triumfă. Faptul că oamenii preferă ceea ce se numește *"gossip"* în locul analizelor judicioase este cunoscut de când lumea, având în vedere că *"faima"* schimbă destinele personajelor mitologice, răspândind vești uneori false și adesea tendențioase. Acum însă există numere, date care confirmă acest fenomen: dela începutul anului ziarele americane dedicate bârfelor au cucerit constant exemplare în plus, în timp ce acelea serioase au pierdut la fel de constant, notează într'o corespondență dela New York, pentru ziarul *La Stampa*, sub titlul *"Gossip-ul domnește la chioșcurile de ziare"*, jurnalistul italian Paolo Mastrolilli.

Divertismentul prevalează asupra știrii, chiar și în domeniul informației, cu rezultatul că adesea mass-media se văd constrânse să forțeze lucrurile pentru a supraviețui. Datele vorbesc cu claritate. În primele șase luni ale lui 2005 periodicele consacrate bârfelor, de tip *"US Weekly"* și *"In Touch"* și-au văzut crescând procentele vânzărilor la o cifră dublă, cu alte cuvinte dela 10 la sută în sus. În aceeași perioadă, revistele *Time, Newsweek* și *U.S. News & World Report*, cu alte cuvinte săptămânalele serioase, au înregistrat pierderi cuprinse între 3,4 și 16,6 la sută. Numerele se referă la exemplarele vândute la chioșc, care reprezintă prin tradiție felia mai mică pentru periodicele americane.

Pentru a înțelege mai bine, din 4,1 milioane de exemplare vândute de *Time*, numai 200.000 sunt comercializate de această manieră. Toate celelalte sunt distribuite prin abonamente, care sunt ponderate și stabile. Totuși, rămâne faptul că cititorul întâmplător care trece pe la chioșcul de ziare alege un gossip de nouă ori din zece.

Fenomenul nu este însă întâmplător sau absurd, așa cum ar putea părea la prima vedere. Diferite Universități americane, dela Yale la Temple, l-au analizat în profunzime, ajungând la concluzii surprinzătoare. Ființele umane sunt interesate de bârfă nu numai pentrucă dezvăluie fapte curioase despre semenii lor, de genul dacă își înșeală soția sau au dat faliment. Această formă de comunicare, în realitate, are un rol foarte important pentru comportamentele persoanelor, difuzând informații adesea vitale. De multe ori a ști ce fac vecinii este mai relevant decât a citi programul politic al Președintelui SUA.

Lățindu-se ca pata de ulei la ziare, gossip-ul ajută la cunoașterea activităților persoanelor celebre sau de succes, oferind elementele necesare pentru a decide dacă este cazul să le urmezi exemplul.

Noile mijloace de comunicare au amplificat fenomenul, deoarece, în prezent, pentru a intra în posesia bârfelor celor mai savuroase nu mai este necesar nici măcar să mergi la chioșc. Este suficient să deschizi computerul și Internetul îți aduce direct acasă toate gossip-urile cele mai savuroase, cu posibilitatea de a răspunde de o manieră interactivă, construind propriile blog-uri.

Cum pot reacționa mass-media cele mai serioase în fața acestui fenomen?

Vogue, de exemplu, a decis să lanseze în SUA o nouă ediție dedicată în întregime bărbaților. Editorul Tom Florio a definit-o drept instrument de apărare pentru *"bărbatul care se află în brațele unei femei care citește Vogue"*. În interior se află ceva bârfe dar mai ales instrucțiuni de folosire pentru o viață de succes.

MINCINOȘII? -ÎNNĂSCUȚI

A spune minciuni este o abilitate înnăscută. Spun *"gogoși"* și copiii foarte mici. Este vorba de un mecanism legat de supraviețuire, care datează de milioane de ani în urmă. Ultimele studii au evidențiat ce zone ale creierului se activează atunci când îi înșeli pe ceilalți, scrie revista italiană *Panorama*, într'un articol semnat de Elisa Manacorda.

Mincinos te naști. A disimula face parte din condiția umană. Din acest motiv înveți foarte repede să spui minciuni. Chiar de copil. Potrivit concluziilor a două studii recent publicate de *Psychological Science*, copii de numai trei ani sunt deja în măsură să își ascundă dezamăgirea în fața unui cadou urât și să mulțumească politicos cu surâsul pe buze. Tocmai acești *"mincinoși în miniatură"* își vor croi un drum mai bun în viață, susțin autorii cercetării dela Universitatea din Oregon.

A spune minciuni este un comportament util din punct de vedere social, permite să ai relații bune cu toată lumea și deci să obții posturile cele mai bune pe scara socială. Nu întâmplător copiii cei mai abili în a-și masca emoțiile s'au dovedit a fi copiii unor părinți cu tot atâta putere *"de control"*, diplomați și de succes.

Pe de altă parte, este un lucru confirmat: a te prefface este lucrul cel mai natural cu putință. Atât de natural încât nu este o prerogativă exclusivă a ființelor umane, copii și adulți, dar și a lumii animale. Există maimuțe extrem de abile în a înșela. *"Minciuna este un mecanism biologic legat de supraviețuire"*, afimă Luigi Anolli, profesor de psihologia comunicării la Universitatea Milano-Bicocca și autor al cărții *"Mentire"* (A minți). *"O strategie pentru a obține acel ceva în plus pe care crezi că nu îl poți obține spunând adevărul"*.

Este o strategie atât de veche încât cercetătorii scoțieni Richard W. Byrne și Nadia Corp, care au studiat grosimea scoarței cerebrale a primatelor, au datat-o din perioada răspândirii marilor maimuțe pe Terra, în urmă cu 12-14 milioane de ani. Pe măsură ce volumul scoarței cerebrale a crescut, creierul *"s'a specializat"* în minciună.

Studiile și cercetările referitoare la această particularitate a speciei umane, cu alte cuvinte *"aceea de a spune gogoși"*, s'au înmulțit în ultimii ani. O carte scrisă de Harry G. Frankfurt, profesor de filosofie la Universitatea Princeton, *"On Bullshit"*, aprofundează tendința omului de *"a spune gogonate"*: născociri sau literalmente *"minciuni sfruntate"*, care sunt mai rele decât minciunile simple, *"deoarece mincinosul ignoră deliberat adevărul, dar îl cunoaște. Cel care spune minciuni sfruntate, în schimb, nu este interesat de adevăr"*.

În mod surprinzător, scurtul eseu al profesorului Frankfurt a devenit în SUA un best-seller: tirajul inițial era de 5.000 de exemplare și părea un lucru hazardat să crezi că va putea ajunge la 20.000 de exemplare. Până acum au fost vândute 310.000. Un adevărat caz editorial.

Faptul că omul a devenit atât de bun în a turna minciuni, în opinia lui Frankfurt, este în funcție de traiul într'o societate democratică *"marketing-oriented"* (orientată spre economia de piață). Creierul nu are deloc un rol secundar în această afacere. Cercetători din cadrul Universității Pennsylvania, conduși de Daniel Landgleben, au descoperit că atunci când spui minciuni sau spui adevărul se activează două regiuni distincte ale creierului.

Folosind rezonanța magnetică funcțională pentru imagini asupra a 18 pacienți supuși unui experiment special, cercetătorii americani au constatat că zonele care joacă un rol important în atenție și autocontrol (o parte din scoarța prefrontală și premotorie) s'au dovedit mai active atunci când voluntarii spuneau o minciună.

Atunci când este vorba de a minți, există persoane mai abile decât altele, așa cum o dovedește un studiu al lui William von Hippel, dela Universitatea din New South Wales din Sydney. Totul depinde de așa-numitul *"control inhibitor"*, cu alte cuvinte de capacitatea de a ține în frâu limba la momentul oportun și de a înlocui prima reacție instinctivă (de obicei negativă) cu una mai diplomatică.

Un studiu care urmează să fie publicat curând în *"Journal of Nonverbal Behavior"*, efectuat de Luigi Anolli, arată că *"minciunile altruiste"* se spun mai ales partenerilor, rudelor și prietenilor, în timp ce minciunile *"egoiste"*, care fac rău aproapelui, sunt spuse străinilor.

Așa cum relatează revista *Scientific American*, psihologul american Robert S. Feldman a filmat în ascuns studenți dela Universitatea unde preda, Massachusetts Amherst, în timp ce vorbeau cu un străin și apoi le-a cerut să analizeze înregistrările și să dezvăluie câte minciuni au spus în cursul întâlnirii: 60 la sută au recunoscut că au mințit cel puțin o dată în zece minute de conversație. Atât fetele cât și băieții au spus minciuni cu aceeași frecvență. Dar, a remarcat Feldman, fetele pentru a-l face pe străin să se simtă mai în largul său, iar băieții pentru a lăsa o impresie bună.

Din punct de vedere evolutiv, se spun minciuni mai ales pentru a-ți salva viața. În absența acestor tehnologii sofisticate, însă, nu este ușor să înțelegi cine minte și cine nu. În opinia psihologului californian Paul Ekman, un expert în domeniu (studiază minciunile de 40 de ani), capacitatea ființelor umane de a descoperi minciunile este de numai 53 la sută.

Chiar și cei care teoretic ar trebui să fie mai abili (interlopii, spionii și agenții specializați) nu se descurcă mai bine. Cu excepția unor foarte rare cazuri, pe care Ekman încearcă să le identifice: studiind 14.000 de indivizi, psihologul a descoperit 29 de *"lie detector"*, adevărați magicieni în a înțelege dacă cineva spune, mai mult sau mai puțin, adevărul.

"Este vorba în general de persoane atente în a descifra microindicii cărora oamenii de rând nu le acordă atenție", a explicat Anolli: intensitatea privirii, tonul vocii, cuvintele folosite pentru a descrie o situație. De exemplu, contrar părerii generale, mincinosul abil are un ton al vocii mai coborît, face pauze lungi între o frază și cealaltă, îl privește fix pe interlocutor și nu se contrazice niciodată.

Exact contrariul stereotipului care există asupra mincinosului: evită privirea, mâini nervoase și voce stridentă. Femeile, de altfel, dau dovada unei tendințe ușoare de a-i identifica pe mincinoși.

COMBATEREA OBOSELII DE DIMINEAȚĂ

Oameni de știință olandezi dela Universitatea din Maastricht oferă un ajutor celor care se scoală greu dimineața.

Multor oameni le este cunoscută senzația neplăcută la auzul ceasului deșteptător. Buimaci, ar vrea să mai doarmă, dar trebue să se deștepte și o fac cu mare greutate. Starea de oboseală matinală – demonstrează studiul efectuat de cercetătorii olandezi – poate fi învinsă cu ajutorul unei alimentații adecvate. Cine consumă cu predilecție carne de vită, carne de pasăre și produse lactate are mari șanse să aibă un somn odihnitor și să se scoale dimineața în formă. Aceasta întrucât alimentele menționate conțin din belșug tryptophan – o componentă proteică necesară în constituirea serotoninei, care, în creier, dirijează printre altele comportamentul somnului. Corpul nu produce singur aminoacidul esențial, ci îl preia din alimente. Tryptophanul există de mult în farmacii ca somnifer sau calmant slab. Dar până acum nu a fost dovedit faptul că o creștere artificială a concentrației lui în sânge îmbunătățește într'adevăr substanțial calitatea somnului.

În cadrul studiului – despre care se relatează în *"American Journal of Clinical Nutrition"* – specialiștii din Maastricht au lucrat cu două grupe de subiecți: cei din prima aveau perturbări ușoare ale somnului, ceilalți aveau un somn normal. Participanții la test din prima grupă au dormit două nopți în laboratorul de supraveghere a somnului. O parte dintre ei au primit înainte de a merge la culcare o băutură ce conținea lactalbumină-alpha. Proteina se găsește în lapte și are un conținut ridicat de tryptophan. Subiecții care au primit băutura s'au simțit a doua zi dimineața mult mai vioi și s'au prezentat mai bine la un control al reacțiilor decât colegii lor care primiseră un placebo. Cât despre cei care nu aveau tulburări ale somnului, lactalbumina-alpha nu a avut nici un efect asupra lor. Înainte de a recomanda tryptophanul ca remediu al oboselii de dimineață, specialiștii intenționează să mai efectueze și alte studii.

SOCIETATEA ACADEMICĂ ROMÂNĂ (SAR) MERGE PE MÂNA RUSIEI PENTRU TRANSNISTRIA

"România nu poate să rămână pasivă, iar eroarea din 1992, când România s'a retras dela masa tratativelor privind Transnistria, este o eroare pe care încercăm să o corectăm. Vă pot spune - nu fac un secret din acest lucru - soluţiile noastre sunt soluţii care sunt transferate, împărtăşite, discutate cu toţi principalii actori dela masa tratativelor pentru soluţionarea conflictului transnistrean", afirma Traian Băsescu cu două zile în urmă, la reuniunea dela Cotroceni cu ambasadorii şi consulii României, la care preşedintele a trasat *"priorităţile zero"* ale politicii externe româneşti.

Una dintre acestea este Transnistria, de unde regimul lui Ion Iliescu, la presiunile Rusiei, a retras negociatorii României în 1992, lăsând loc doar puterilor filomoscovite pentru a menţine acelaşi statusquo timp de alţi 13 ani. Din nefericire, poziţia regimurilor filo-ruse succedate la Kiev, Chişinău sau Bucureşti în toţi aceşti ani este susţinută iată, astăzi, din capitala statului membru NATO România, şi de un auto-intitulat *"tanc de gândire"* al *"societăţii academice române"*, care, printr'un raport sec oferă *"soluţia"*: retragerea României din răsăritul românesc de peste Prut şi din negocierile pentru Transnistria, al doilea Kaliningrad al Rusiei.

Nu cu mult timp în urmă, Societatea Academică Română (SAR) s'a gândit să intre şi pe *"piaţa moldovenească"* producând un aşa-zis *"Raport de analiză şi prognoză"* al cărei merit principal stătea în ignorarea rolului crucial al celui mai important si eficace actor al regiunii, respectiv Washingtonul, implicat, cu succes, în toate evoluţiile semnificative din zonă.

Pretinsul raport de analiza s'a dovedit a fi doar unul dintre textele cele mai slabe produse şi tiparite în ultimele luni la noi sau la Chişinău în ceea ce priveşte condiţia de securitate a zonei sau relaţia Bucureşti - Chişinău, conform specialiştilor în problematica transnistreană. După nici două luni, iată ca SAR recidivează în amatorism cu un material intitulat pompos si Policy Warning Report şi Policy Brief şi Policy Memo, si al cărui autor nu este foarte clar, citata fiind Alina Mungiu însă sub antetul lui Sorin Ioniţă. Încercând să consultăm pentru lamurire pagina de Internet a respectabilei instituţii cu pretenţii academice nu am avut prea mult succes, raportul lipsind cu desăvârşire de pe portal. Mergând la secţiunea "Other Reports on Romania" am dat de o pagină unde apărea - textual - un singur rând: *"texte aici AAA"*, fără alte comentarii, în timp ce la *"Elections in România"* apărea doar cuvântul *"Texte"*. Uimiţi, am încercat să contactam specialiştii SAR, organizaţie care a împlinit 10 ani de fiinţare. La secţiunea *"Our Experts"* n'am dat însă decat de o pagină complet goală. Nu am cedat şi am pus mâna pe telefon încercând să apelăm numărul afişat la *"Contacts"*, unde ni se explica doct că *"You can make appointments with any of the staff members of the SAR by calling at the SAR's headquarters"*, ceea ce am si facut, la: +4021 2221868. Insucces total: din păcate, numărul este desfiinţat. Probabil că sponsorii organizaţiei - GERMAN MARSHALL FUND OF THE UNITED STATES, FREEDOM HOUSE, WORLD BANK, GRASP, European Fifth Framework Program, NORWEGIAN COUNCIL OF RESEARCH, şi, cu voia dumneavoastră, OPEN SOCIETY INSTITUTE nu au avut aceeaşi curiozitate, jurnalistică, de a verifica şi finalitatea sponsorizărilor. Lipsiţi de comentariile SAR ne-am adresat unui specialist, reprezentat al Centrului de Geopolitică al Universităţii Bucureşti, for recunoscut pentru analizele sale pertinente pe acest spatiu. (D.E.)

Societatea Academică Română (SAR) livrează un nou Raport consacrat, printre altele, politicii externe româneşti cu referire explicită la problematica Transnistriei. În esenţă, ideea centrală a Raportului este că România trebue să facă un pas înapoi în ceea ce priveşte implicarea în problematica părţii de est a R. Moldova, să lase lucrurile să evolueze după un *"scenariu cipriot"* şi să aştepte implicarea UE pentru a-şi spune cuvântul şi furniza expertiza.

Senzaţia pe care o lasă acest Raport este că, inainte de a-l citi, trebue să stergi praful de pe coperţile lui. Cei care l-au produs par blocaţi undeva în timp, cu mulţi ani în urmă, decuplaţi dela realităţi şi incapabili să discearnă evoluţiile din teren, globale sau regionale.

Să le luăm pe rând

Contextul geopolitic

Toate evenimentele (geo)politice semnificative - evoluţii sau stagnări - derulate în jurul Mării Negre poartă, mai mult sau mai puţin, amprenta unor evoluţii geopolitice globale ghidonate în special dela Washington. Mai concret, ele sunt determinate de înaintarea frontierei euro-atlantice spre Asia Centrală şi de indecizia acestor instituţii de a fixa graniţa suficient de amplă încât să includă popoare şi naţiuni care vor să fie parte a acestui spaţiu. Aceste spaţii de frontiera sunt spaţii de criză, de turbulentă şi revendicări geopolitice opuse. Un asemenea spaţiu de frontieră este astăzi regiunea Mării Negre, devenită astăzi spaţiu de frontieră euro-atlantic.

Axa Băsescu şi problematica de securitate

Daca termenul "axă" are vreo semnificaţie, atunci două explicaţii ar fi trebuit oferite odată cu lansarea lui la apă. Pe de-o parte, că semnificaţia lui ţine mai cu seamă de contextul de securitate, şi numai în a doua instanţă de cel politic; pe de alta, că sensul *"axei"* nu este in nici un caz Vestul - cum s'a glosat abundent şi eronat -, ci Estul. Semnificaţia geopolitică a axei decurge din înaintarea spre Est a frontierei euro-atlantice care a structurat spaţiul geopolitic pe două axe geopolitice (strategice, economice etc.) majore, respectiv Axa Nord - Sud (Rusia - Armenia - Iran) şi Axa Est - Vest care începe dela Washington şi include, via Londra, Marea Neagră şi Caucazul de Sud, respectiv resursele energetice esenţiale din Caspică destinate ţărilor occidentale. Bucureştiul, prin preşedintele Băsescu, şi-a declarat, recent, intenţia de a deveni actor semnificativ pe aceasta ultimă Axa (alături de sugestiile venite de la Kiev, Tibilisi sau... Chisinău).

Contextul politic european

Contextul politic este unul favorabil unei abordari mai consistente şi eficace a agendei Mării Negre. Este vorba despre schimbarea accentelor în politica europeană, dela ceea ce s'a numit *"euro-continentalism"* (neo-gaullism) la *"euro-atlantism"*. Până în prezent, cancelarul german Gerhard Schröder, împreună cu preşedintele Frantei, Jacques Chirac, au optat pentru un concept neo-gaullist despre Europa, care doreşte să-şi construiască identitatea sa politică şi geo-strategică, tacit, în opoziţie cu Statele Unite ale Americii. Aceasta evoluţie favoriza o relaţie privilegiată cu Rusia a celor două capitale şi o *"întrerupere"* a Axei Vest - Est. Dar schimbările electorale care se conturează la Berlin sugerează schimbări majore în strategie: creştin-democraţii din estul Germaniei (Angela Merkel va fi primul cancelar de extracţie estică) privesc mult mai pozitiv America decât media pe ţară, iar despre Federaţia Rusă împărtăşesc idei cel puţin reticente - după unele opinii, Federaţia Rusă ar fi principalul pericol pentru securitatea Germaniei. În plus, Angela Merkel reprezintă un nou tip de politică la Berlin - un nou tip de *"dreapta"*, asemănătoare cu "neo-conservatorul Sarkozy din Franţa, cu admiraţie faţă de lumea anglo-saxonă, mai cu seamă faţă de modelul britanic. Nu puţine sunt vocile care afirmă ca o eventuală victorie a lui Merkel va aduce Germania în epoca Kohl, când, Germania era principalul partener al SUA în Europa.

Aspectul cel mai important aici este scăderea rolului pe care alianţa Paris - Berlin o va avea în viitor pe agenda de securitate europeană.

Daca politica externa a lui Schröder sau Chirac era una de desprindere faţă de politica externă a SUA, de data aceasta poate să predomine, odată cu schimbările dela Paris şi Berlin, principiul complementarităţii. Nicolas Sarkozy, titularul Ministerului de Interne al Franţei şi potenţialul succesor al lui Jacques Chirac în anul 2007, şi-a exprimat deja sentimentul că cooperarea franco-germană este demodată. La 27 Iunie, el spunea presei franceze ca *"o Europă largită nu poate continua să fie alimentată doar de puterea unui motor în doi timpi"*.

O conceptie euro-atlantistă la nivel european generează oportunităţi pentru o veritabilă strategie la Marea Neagră.

Politica "Iliescu" versus politica "Băsescu"?

Ce trebue să facă România în asemenea condiţii? Raportul SAR propune retragerea în primul rând din dosarul transnistrean, adică ce a făcut România încă din 1992. Acest tip de politică s'a dovedit perdantă - a devenit de atunci politica externa a României, care se încrâncena să tacă despre R. Moldova, să cedeze dosarul transnistrean când prezida OSCE-ul sau să desfiinţeze, penibil, publicaţii care vorbeau despre GUUAM, Mitropolia Basarabiei sau procesele Chişinaului la CEDO. Politica de concesii în Transnistria a fost un eşec şi pentru Chişinău, care a reuşit după 1992 să "îngheţe", practic, soluţiile - nu conflictul! - pe acest spaţiu printr'o politică pasivă, reactivă şi ineficace. Chişinăul, între timp, a înţeles asta. La Bucureşti, încă nu e clar pentru toată lumea.

Astazi trebue sa fie limpede un lucru. În ceea ce priveşte asa numitul *"plan Iuscenko"*, Parlamentul Republicii Moldova a votat, la 10 Iunie 2005, poziţia preşedintelui Băsescu dela Summitul GUUAM dela Chisinau, iar la 22 Iulie, Parlamentul dela Chişinău a votat *"Legea cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităţilor din stânga Nistrului (regiunii transnistrene a Republicii Moldova)"* în care se arată decisă să ia taurul de coarne în problema părţii ei estice. Dacă adaugăm la toate acestea implicarea Kievului, a OSCE sau a UE - prin reprezentantul ei special - în Transnistria, toate aceste evoluţii fac periculoasă orice referire la o politică inactivă in regiune, căci riscă să scoată Romania din joc pe termen mediu şi lung în favoarea Ucrainei. Nu neimplicarea României este soluţia, ci implicarea ei politică şi civică mai activă (inclusiv în chestiuni precum problema scolilor româneşti din partea de est a R. Moldova).

SAR-ul propune ca soluţie *"proiectul cipriot"*, şi, iarăşi, simţi praful printre dinţi. Despre *"planul Cipru"* pentru R. Moldova s'a vorbit la Chişinău de câţva ani - între timp a fost abandonat. A-l invoca astăzi este doar o modalitate de *"a părea deştept"* în faţa unui public românesc neavizat. În realitate, planul cipriot pentru R. Moldova era caduc înainte de a se naşte - unul dintre motive era ca România nu şi-a propus să devină o Grecie pentru R. Moldova fără partea ei estică. (Da, scenariul cipriot ar fi implicat activizarea României pe relaţia cu Chişinăul, nu decuplarea ei!).

Scena e hilară: trenul a plecat demult din gară, dar experţii SAR au rămas pe peron vociferând şi răsfoind, patetic, un mers al trenurilor expirat.

NATO şi R. Moldova

A vorbi astăzi despre neimplicarea României în criza din R. Moldova pe motivul că este *"sperietoarea"* transnistrenilor este o eroare din două puncte de vedere. A sugera, pe de-o parte, că populaţia sau elitele transnistene sunt omogene este o greşeală pe care doar o mână neavizată o poate pune pe hârtie, căci presupune ignoranţă totală în ceea ce priveşte realităţile de azi dela Tiraspol (cearta elitelor puterii de acolo e reală, chiar dacă nu se ştie cu ce consecinţe). În al doilea rând, după o asemenea logică stranie, ne aşteptăm ca SAR-ul să înfiereze cu mânie gesturile actuale ale Chişinăului de apropiere de Alianţa Tratatului de Nord - Acordului moldo-slovac de colaborare militară, în care reprezentantul unei ţări NATO a vorbit despre crearea unui contingent militar mixt de slovaci şi moldoveni este esenţial din acest punct de vedere -, pentrucă, nu-i aşa, *"imperialismul fascist american"* şi încarnarea lui diabolică - NATO - sunt inamicii numărul unu ai regimului Smirnov, căruia SAR-ul, matern, nu vrea să-i răneasca sensibilităţile.

România - o Finlanda la Marea Neagră

România nu este, deocamdată, cel puţin, un lider regional sau un actor decisiv. Nici nu trebue să îşi propună asta. Trebue să devină, însă, un actor curajos şi inteligent. Bucureştiul nu trebue să se retragă din proiectele strategice dela Marea Neagra, inclusiv chestiunea transnistreană, ci, prin proiecte inteligente şi suple, să deschidă eficace dosarul Marii Negre spre spaţiul euro-atlantic, asa cum şi alte ţări, de mai mici dimensiuni, au făcut-o la un moment dat.

România trebue să devina o Finlandă la Marea Neagră. Această ţară mică propunea, în 1997, prin primul său ministru, ceea ce s'a numit EU Northern Dimension Initiative (NDI), continuatoarea initiativei americane din 1996, The Northern European Initiative (NEI), respectiv o strategie de colaborare regională, inclusiv cu Rusia, si care, în final, a adus în NATO ţările baltice.

Poate Bucureştiul să devina asta?... Dacă se va menţine în zona gri a expertizei furnizate de SAR, niciodată.

Prof. Conf. Dr. Dan Dungaciu, Centrul de Geopolitică al Universităţii Bucureşti, Institutul de Ştiinţe Politice şi Relaţii Internaţionale al Academiei Romane.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

DISPUTĂ RUSO-MOLDOVEANĂ PE MARGINEA STATUTULUI JURIDIC AL TRANSNISTRIEI

La prima vedere, Transnistria nu este nimic altceva decât un muzeu în aer liber al comunismului sovietic. Acest *"bulgăre de pământ"*, locuit de vreo 700.000 de rusofoni, ucraineni şi Moldoveni românofoni, a devenit o adevărată problemă pentru diplomaţii europeni şi americani, care se confruntă cu omologii lor ruşi pe marginea statutului juridic al acestei regiuni, scrie jurnalistul Mirel Bran, într'un articol publicat în *Le Monde*.

Această regiune secesionistă, situată în Estul Republicii Moldova - o ţară mică, încadrată de România şi Ucraina - a întors de multă vreme spatele istoriei. Condusă de un *"Soviet Suprem"*, aflată sub controlul dictatorului Igor Smirnov, această fostă republică sovietică, autoproclamată stat independent în 1992, refuză să se conecteze la evoluţiile care marchează continentul european după prăbuşirea regimurilor comuniste.

Moscova, care deţine controlul real asupra Transnistriei, datorită prezenţei la faţa locului a celei de-a 14-a armate sovietice, ar dori să facă din această regiune o enclavă după modelul Kaliningradului - perspectivă care nu convine nici Washingtonului, nici Bruxellesului. SUA doresc ca revoluţiile *"roz"* şi *"portocalii"*, care au adus Georgia şi Ucraina în sfera de influenţă occidentală, să "contamineze" şi Transnistria. Desigur, Republica Moldova, care a trecut de proba alegerilor legislative în luna Martie, a preferat să rămână sub emblema *"roşie"* a comuniştilor, însă comuniştii înşişi au fost cei care au virat-o spre Occident, sperând ca ţara lor să adere la Uniunea Europeană (UE).

Reglementarea statutului juridic al Transnistriei, nerecunoscută de nici o ţară din lume, reprezintă un lucru indispensabil atât pentru Chişinău, cât şi pentru Bruxelles. Motivul este unul simplu: după aderarea României la UE, care ar trebui să aibă loc la 1 Ianuarie 2007, locul de origine al conflictelor transnistrene se va afla la frontiera estică a Europei.

Republica Moldova devine, astfel, o cheie importantă pentru securitatea europeană, scrie Mirel Bran. Fost teritoriu românesc, Republica Moldova a fost înglobată de Uniunea Sovietică după cel de-al Doilea Război Mondial. Devenită ţară independentă după prăbuşirea Uniunii Sovietice, în 1991, ea a trebuit să facă faţă, în 1992, unui război intern care s'a soldat cu secesiunea părţii sale estice, Transnistria. În timp ce partea vestică a Republicii Moldova este populată în proporţie de două treimi de românofoni şi o treime de rusofoni, Transnistria numără doi rusofoni la un românofon. Sanctuar al tuturor genurilor de trafic, regiunea transnistreană este considerată de Moscova drept un avanpost al Rusiei în coasta Occidentului.

În pofida mai multor angajamente solemne pe care Moscova şi le-a asumat după 1999, în timpul summiturilor Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa (OSCE), Rusia continuă să refuze să-şi retragă cei 1.500 de soldaţi din Transnistria. Totodată, statul rus nu întreprinde nimic pentru a securiza giganticul arsenal militar care numără mai multe zeci de tone de arme şi de muniţii, arsenal ce zace în depozite construite de armata sovietică după cel de-al Doilea Război Mondial.

După războiul de secesiune din 1992, Republica Moldova a încercat de mai multe ori să reglementeze statutul juridic al Transnistriei. Formula unei largi autonomii propusă de Chişinău a fost în mod sistematic respinsă de Igor Smirnov, care se bazează pe armata rusă în aspiraţia sa privind federalizarea Republicii Moldova şi recunoaşterea internaţională a Transnistriei drept republică independentă. În data de 22 Iulie, Parlamentul Republicii Moldova a făcut încă un demers în acest sens, votând o lege care conferă o largă autonomie Transnistriei şi sperând că noua conjunctură geopolitică regională va fi în favoarea sa.

Noul Preşedinte al Ucrainei, Viktor Iuşcenko, este mai dispus ca predecesorul său Leonid Kucima să sprijine demersurile vecinului său moldovean, care speră la ajutor şi din partea UE. *"Această lege întăreşte dorinţa noastră de a ne integra în UE"*, a declarat Preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin. *"Nu ne vom putea apropia de Europa dacă nu vom rezolva problemele interne ale ţării noastre"*.

Chişinăul solicită înlocuirea soldaţilor ruşi din Transnistria cu militari şi observatori civili aflaţi sub egida OSCE şi implicarea SUA şi a UE în negocierile privind adoptarea, în etape, a unui *"statut special"* pentru Transnistria, în cadrul Republicii Moldova.

"Tiraspolul este favorabil implicării SUA şi UE în procesul de reglementare, însă continuă să se opună retragerii militarilor ruşi", a precizat Igor Smirnov. La începutul lunii Iunie, Preşedintele ucrainean şi omologul său moldovean au solicitat sprijin din partea UE, în vederea creării unui sistem internaţional de control vamal şi un mecanism de supraveghere la frontiera moldo-ucraineană, în special pe porţiunea dintre Ucraina şi Transnistria. UE a reacţionat în mod pozitiv la acest demers, în timp ce Moscova a văzut în acest proiect comun al Republicii Moldova şi Ucrainei de reglementare a statutului juridic al Transnistriei *"o încercare de a deteriora şi mai mult relaţiile ruso-moldovene"*, după cum a declarat Serghei Lavrov, ministrul rus al Afacerilor Externe.

Liderii dela Tiraspol, sunt cetăţeni ruşi şi, în marea lor majoritate, ofiţeri de rang superior în cadrul armatei şi al serviciilor de securitate ruseşti. Ei au venit din Rusia cu misiunea de a tăia o parte din teritoriul moldovean, care să servească intereselor geopolitice ale Rusiei în această zonă. Două forţe militare ruse staţionează acum în Transnistria: una acţionează sub drapel rusesc şi a doua sub drapelul Transnistriei, însă aceasta din urmă a fost creată printr'un trasfer de militari şi arme ruseşti. Astfel, problema transnistreană reprezintă *"un conflict internaţional, care trebue să fie reglat printr'un efort internaţional, inclusiv din partea UE"*, notează în final autorul articolului.

STUDIU DESPRE MIGRAŢIA CETĂŢENILOR MOLDOVENI ÎN STRĂINĂTATE

Peste o jumătate de milion de cetăţeni moldoveni, aproximativ 40 la sută din populaţia aptă de muncă, lucrează în străinătate, arată primul studiu privind migraţia şi banii transferaţi din străinătate, dat publicităţii Chişinău şi finanţat de Organizaţia Internaţională pentru Migraţie, Fondul UE pentru Securitate Alimentară şi biroul pentru Republica Moldova al Fondului Monetar Internaţional. Studiul a fost realizat în perioada Octombrie - Noembrie 2004, dar numărul celor care doresc să plece în viitorul apropiat în străinătate pentru a munci a fost estimat la aproape 700 de mii de oameni, adică aproximativ jumătate din populaţia aptă de muncă din Republica Moldova.

Sumele de bani pe care Moldovenii care muncesc în străinătate le transferă în Republica Moldova sunt la fel de impresionante: dela 461 milioane de dolari, adică 23 la sută din PIB în 2003 la 700 milioane de dolari, 27 la sută din PIB anul trecut. Cifrele se apropie de estimările Băncii Naţionale a Moldovei.

Care sunt destinaţiile, să le spunem aşa, favorite ale Moldovenilor care muncesc în străinătate? Rusia, urmată la mare distanţă de Italia şi Portugalia. Cei mai mulţi sunt bărbaţi, care muncesc de obicei sezonier, predominant în construcţii. Ţările de destinaţie preferate de femei sunt Cipru, Italia, Turcia şi Grecia.

Ce se întâmplă cu banii pe care Moldovenii care lucrează peste hotarele ţării lor îi trimit acasă? Cei mai mulţi bani sunt cheltuiţi pe mâncare şi haine şi în mai mică măsură pentru a cumpăra o casă sau pentru plata studiilor copiilor, ceea ce este văzută ca o investiţie. Dar prea puţini Moldoveni îşi investesc banii pe care îi câştigă lucrând în străinătate pentru a începe o mică afacere în Republica Moldova. Afluxul mare de bani care intră în Republica Moldova dela cetăţenii care lucrează peste hotare ajută economia moldovenească pe termen scurt şi rezolvă într'o oarecare măsură problema sărăciei, spun specialiştii, dar tot ei atrag atenţia că aceste sume foarte mari determină o falsă creştere economică, stimulează importurile şi aprecierea artificială a monedei naţionale.

Experţii internaţionali au şi câteva sugestii pentru guvernul moldovean. Şeful Misiunii Organizaţiei Internaţionale pentru Migraţie în Republica Moldova, Martin Wyss recomandă Guvernului Moldovean, în special MAE să stabilească prin misiunile sale în străinătate o legătură cu comunităţile Moldovenilor plecaţi din ţară. Guvernul moldovean a solicitat chiar OIM ajutor pentru crearea unor asociaţii ale Moldovenilor în străinătate. Şi reprezentantul Fondului Monetar Internaţional în Republica Moldova, Edgardo Ruggiero susţine că e mai bine să nu încerci să controlezi fondurile pe care oamenii plecaţi la muncă peste hotare le trimit în ţară pentrucă în acest caz ei vor recurge la canale informale pentru a le transmite şi pledează pentru creearea unui mediu de afaceri care să fie atractiv pentru investiţii.

Potrivit studiului realizat de compania CBS Axa din Chişinău, Moldovenii care muncesc în străinătate sunt ataşaţi de ţara lor natală pentrucă revin des acasă şi sunt altruişti, pentrucă transmit o mare parte din banii câştigaţi familiilor lor. De aceea pe termen scurt şi mediu banii aduşi de ei vor rămâne o sursă stabilă de valută străină. Depinde de autorităţile dela Chişinău dacă vor reuşi să-i determine să investească în afaceri în Republica Moldova.

RUSIA NU ÎŞI VA RETRAGE TRUPELE MILITARE DIN TRANSNISTRIA

Rusia nu intenţionează să îşi retragă trupele de menţinere a păcii din autoproclamata republică transnistreană, atât timp cât depozitele de arme rămân în regiune, a declarat ministrul rus al Apărării, Serghei Ivanov. *"Unităţile noastre militare nu se vor retrage în nici un caz, până când echipamentele Rusiei nu vor fi repatriate"*, a declarat Serghei Ivanov. El a afirmat că trupele ruse din regiune păzesc depozitele de arme, aflate aici din timpul epocii sovietice. Ministrul a precizat că autorităţile din Republica Moldova fac presiuni din ce în ce mai puternice asupra Rusiei, pentru a se retrage din regiune. Ivanov a avertizat că această politică ar putea afecta relaţiile dintre Moscova şi Chişinău.

Trupele ruseşti de menţinere a păcii staţionează în zonă cu aprobarea Republicii Moldova şi a republicii ei separatiste. Regiunea, puternic industrializată, în care se vorbeşte, în principal, limba rusă, se află pe malul stâng al râului Nistru. Conflictul în această zonă a început în 1992, în urma declaraţiei de independenţă a Moldovei faţă de fosta Uniune Sovietică.

Ca răspuns la orientarea noului stat către România, Sovietul Suprem Transnistrean a proclamat crearea republicii. Ciocnirile care au urmat au provocat moartea a numeroase persoane, inclusiv din rândul civililor. La 21 Iulie 1992, Preşedintele rus şi omologul său moldovean au semnat un acord de pace, în prezenţa liderului transnistrean.

13 CAZURI DE MALARIE ÎN ACEST AN ÎN R. MOLDOVA

În Republica Moldova a crescut numărul cazurilor de malarie. Ministerul Sănătăţii şi Protecţiei Sociale anunţă că în prima jumătate a anului curent au fost înregistrate 13 cazuri de îmbolnăvire, adică de şase ori mai multe comparativ cu aceeaşi perioadă a anului precedent. Medicii afirmă că în toate cazurile maladia a fost importată de peste hotare.

Aniversare cu iz sovietic la Tiraspol

Cel de-al 15-lea an de independenţă autoproclamată a republicii separatiste Transnistria a fost marcat, Vineri, la Tiraspol, prin organizarea unei parade militare fastuoase, profund nostalgică la adresa perioadei sovietice.

"Ne-am construit propriul stat deoarece am fost alungaţi din marea Uniune Sovietică," a declarat liderul separatist transnistrean, Igor Smirnov, cu ocazia manifestărilor, citat de *Reuters*. *"Noi l-am creat. Trăim la fel ca şi predecesorii noştri, fără a-i trăda pe aceştia"*, a continuat Smirnov. Preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin *"a decis îngheţarea discuţiilor"* pe tema soluţionării situaţiei transnistrene, a adăugat liderul dela Tiraspol, exprimându-şi, totodată, disponibilitatea de a relua tratativele cu autorităţile dela Chişinău. *"Suntem pregătiţi pentru discuţii. Discuţiile proaste sunt mai bune decât o luptă bună"*, a admis Smirnov. Mai incisiv, ministrul Apărării transnistrean, Stanislav Kazheyev, a apreciat că *"autorităţile moldovene încearcă să ne îngenuncheze"* pentru ca, ulterior, să-şi îndulcească discursul. *"Lăsaţi-le să ne umilească. Ne vom păstra republica"*, a venit concesia lui Kazheyev.

Trei secole de legături cu Rusia

Declaraţiile autorităţilor dela Tiraspol intervin în contextul în care, anterior manifestărilor aniversare din capitala transnistreană, Igor Smirnov a calificat politica promovată de autorităţile dela Chişinău faţă de Transnistria drept *"tâlhărie de stat"*, insistând asupra faptului că soarta regiunii separatiste va fi decisă numai de către locuitorii acesteia.

De asemenea, acesta a elogiat rolul trupelor Federaţiei Ruse detaşate pe teritoriul republicii separatiste, salutând formatul pentagonal de negocieri care exclude România în favoarea Rusiei, Ucrainei, Moldovei, Transnistriei şi Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa. Intervenţia liderului dela Tiraspol a fost însoţită, totodată, de un apel al tinerilor transnistreni, îmbrăcaţi *"regulamentar"* în uniforme militare, la adresa părţilor implicate în medierea conflictului transnistrean în vederea recunoaşterii independenţei auto-proclamate a regiunii.

Cu ocazia evenimentului, cadrele militare convocate la demonstraţia militară aniversară au mărşăluit în uniforme de inspiraţie sovietică, evoluţia acestora fiind urmată de o paradă a artiştilor, care a ilustrat legăturile profunde ale republicii separatiste din Republica Moldova cu Rusia, începând încă din secolul al XVIII-lea.

(A.M.L.)

ECONOMICE

LECŢIA KATRINA

Chiar dacă nu se compară cu tsunami din Asia, nu trebue subestimat impactul şi posibilele efecte, a ceea ce pare a fi cel mai mare dezastru natural care a lovit America. Coasta de Sud-Est a Statelor Unite este obişnuită să fie măturată de uragane devastatoare, urmate de eroice eforturi de revenire la normal. Katrina însă a fost neobişnuit nu atât ca forţă (clasat pe scara 4, sub uraganul Andrew care a lovit Florida, în 1992), cât pentru cât a durat şi pentru pagubele produse.

Apele dezlănţuite de Katrina au rămas la un nivel ridicat timp de două zile. La mijlocul săptămânii, guvernatorul Louisianei a ordonat evacuarea celor rămaşi în New Orleans, iar primarul oraşului a declarat că oraşul ar putea rămâne nelocuibil timp de trei luni. În premieră, în loc să-şi revină şi să se ridice după dezastrul natural, faimosul oraş american pare să se fi scufundat sub ape.

Toată lumea este de acord că, în parte, dezastrul nu putea fi evitat. Din 1718, când Jean Baptiste le Moyne de Bienville, un colonist francez, a decis să construiască această aşezare chiar pe direcţia uraganelor, într'un loc înconjurat de trei mari ape - delta fluviului Mississippi, Golful Mexic şi lacul Pontchartrain -, New Orleans a existat în umbra naturii şi a capriciilor ei. Acest lucru a fost însă agravat de o serie de greşeli recente. Acum, dezbaterea se poartă pe marginea întrebării care dintre greşeli a cântărit mai mult.

Deja, unii specialişti în probleme de mediu arată cu degetul, inevitabil, înspre fenomenul de încălzire a temperaturii globului, aşa-numitul *"efect de seră"*. Nu ar fi fost rău ca Administraţia Bush să-şi fi schimbat imediat poziţia în privinţa emisiilor de gaze şi taxelor impuse pentru diminuarea lor. Însă legătura între efectul de seră şi tragedia recentă este slabă. Este posibil ca încălzirea climei să fi sporit intensitatea uraganelor, lucru de altfel încă nedovedit, dar în mod cert nu a sporit numărul lor. Eroarea limpede este legată strict de o serie de decizii locale: prima legată de schimbarea topografiei Lousianei, urmată de o pregătire adecvată pentru astfel de urgenţe.

În decursul secolului al XX-lea, guvernul federal a controlat Mississippi, pentru a ajuta navigaţia şi - ironic - a preveni inundaţiile. În acest demers, a fost asanat 1 milion de acri din mlaştina care înconjura New Orleans, după care terenul a devenit adecvat pentru construirea de imobile. Riscul cel mare a fost implicit că s'a renunţat la protecţia naturală de care oraşul beneficia până atunci în faţa inundaţiilor. Sistemul de scurgere al oraşului, într'o oarecare măsură şi prost întreţinut - nu a fost capabil să facă faţă.

Ce ar trebui făcut? Justificarea pentru derularea unui uriaş plan de *"restaurare"* a mlaştinii protectoare - estimat la 14 miliarde de dolari - a crescut exponenţial. Dar sunt şi câteva insuficienţe: un program similar derulat de guvernul federal în Everglades a întâmpinat multe probleme şi a fost preluat anul trecut de guvernatorul Floridei, Jeb Bush. Multe ar putea fi făcute la nivel local în termeni de modernizare a barierelor în faţa inundaţiilor şi, în special, în privinţa obligării celor care le dezvoltă să achite toate costurile necesare pentru întreţinerea respectivelor bariere.

O altă serie de măsuri ţine de gradul de pregătire în situaţii de urgenţă. Prea mulţi oameni au rămas în zona Golfului, când Katrina a lovit, iar mulţi dintre cei rămaşi erau săraci sau incapabili să se deplaseze. Încălcările flagrante ale legii petrecute după dezastru sunt şi ele tulburătoare. Cu toate acestea, este mai uşor de criticat situaţia, decât de rezolvat. Câţi ar fi de pildă dispuşi să acorde guvernului prerogative nelimitate pentru a-i evacua pe oameni în ceea ce s'ar dovedi poate a fi doar un nou eşec? Altfel spus, autorităţile au avut prea puţini oameni pregătiţi să intervină la locul tragediei. Dacă acesta a fost marele test pentru Ministerul american al Securităţii Interne, nu putea să apară mai bine.

O altă întrebare ţine de impactul amplu asupra economiei americane. Imediat după uragan, preţul petrolului a sărit la 70 de dolari per baril, deşi acesta a scăzut după ce Preşedintele George W. Bush a decis scoaterea unor cantităţi de petrol din rezerva federală de petrol, pentru a ajuta rafinăriile afectate de uragan. Între timp, unii economişti spun că uraganul Katrina i-a costat pe Americani 25 de miliarde de dolari.

Dacă sunt lecţii date săptămâna aceasta şi care trebue învăţate din trecut, la fel vor fi lecţii ce trebue duse mai departe. New Orleans nu este singurul exemplu al orgoliului american. Multe din miracolele americane făcute de om sunt construite pe fundaţii naturale precare. Ceea ce s'a întâmplat recent pe coasta americană a Golfului Mexic, se va repeta, într'un alt fel, în Silicon Valley, Miami, Los Angeles sau în alte locuri care au sfidat geografia, într'un fel sau altul. Totdeauna vor fi dezastre şi cu noroc nu vor mai surprinde America la fel de nepregătită cum s'a întâmplat cu uraganul Katrina.

NUMELE ADEVĂRAT AL URAGANULUI KATRINA

Uraganul care a lovit pe data de 30 August, statul american Louisiana a primit numele Katrina din partea Serviciului Naţional de Meteorologie, dar numele său real este de fapt *"încălzirea globală"*, scrie Ross Gelbspan, semnatarul unui editorial în cotidianul american *The Boston Globe*, în ediţia sa de Miercuri, 31 August.

Când anul a debutat cu căderi masive de zăpadă în Los Angeles, cauza a fost încălzirea globală.

Când vânturi care bat cu 124 de mile pe oră au dus la închiderea instalaţiilor nucleare din Scandinavia şi au întrerupt curentul electric către mii de case din Irlanda şi Marea Britanie, cauza a fost tot încălzirea globală.

Când seceta din partea Vest-centrală a SUA a dus la o scădere masivă a cotelor râului Missouri, înregistrând cel mai scăzut nivel la începutul acestei veri, motivul a fost încălzirea globală.

În luna Iulie, când cea mai severă secetă a dus la puternice incendii în Spania şi Portugalia şi a determinat scăderea cotelor apelor din Franţa la cel mai jos nivel din ultimii 30 de ani, explicaţia a fost tot încălzirea globală.

Când un puternic val de căldură a lovit Arizona si a menţinut temperatura la peste 43 de grade Celsius şi a ucis peste 20 de oameni numai într'o singură săptămână, vinovată a fost tot încălzirea globală.

Iar când oraşul Bombay a primit cantităţi mari de ploaie într'o singură zi - provocând moartea a 1.000 de persoane şi afectând vieţile altor 20 de milioane de oameni - vina a aparţinut tot încălzirii globale.

Deşi Katrina a început iniţial ca un uragan de mici dimensiuni, care a atins Florida, şi-a supraîncărcat intensitatea în urma temperaturilor relativ ridicate dela suprafaţa mării în Golful Mexicului.

Consecinţele sunt pe cât dureroase, pe atât de terifiante.

Din păcate, prea puţini oameni din America cunosc adevăratul nume al uraganului Katrina, deoarece industria cărbunelui şi a petrolului au cheltuit milioane de dolari pentru a ţine în necunoştinţă de cauză opinia publică privind această problemă.

Motivul este simplu: pentru a permite climatului să se stabilizeze ar fi nevoie ca oamenii să micşoreze consumul de cărbune şi petrol cu până la 70 la sută.

Acest lucru ar ameninţa desigur supravieţuirea celor mai mari întreprinderi comerciale din istorie.

În 1995, audierile serviciilor publice din Minnesota au descoperit că industria cărbunelui a plătit cu peste un milion de dolari patru oameni de ştiinţă care erau militanţi publici împotriva globalizării. Iar ExxonMobil a cheltuit peste 13 milioane de dolari cu începere din 1998 pentru organizarea unor campanii împotriva încălzirii globale şi a unei campanii de lobby.

În anul 2000, industria cărbunelui şi a petrolului au înregistrat cea mai mare victorie de până atunci, în momentul în care George W. Bush a fost ales în funcţia de Preşedinte al SUA - iar după aceea i s'au făcut sugestii din partea industriei pentru politicile sale privind energia şi clima, notează autorul articolului.

În timp ce ritmul schimbării climei se accelerează, mulţi cercetători se tem că am intrat deja într'o perioadă ireversibilă în ceea ce priveşte schimbările acesteia.

În acest context, ignoranţa publicului american în legătură cu încălzirea globală se proiectează ca o acuzaţie adusă mass-media americane.

Când presa americană s'a *"deranjat"* să acopere acest subiect al încălzirii globale, s'a concentrat aproape în exclusivitate asupra aspectelor politice şi diplomatice şi nu asupra consecinţelor încălzirii asupra agriculturii, furnizării cu apă, vieţii plantelor şi a animalelor, sănătăţii publice şi vremii.

De ani de zile, industria extractivă învechită a făcut lobby pe lângă massmedia să acorde tot atâta importanţă scepticilor încălzirii globale cât acordă cercetărilor Comisiei Interguvernamentale privind Schimbările Climei - care reuneşte peste 2.000 de oameni de ştiinţă din 100 de ţări, fiind subordonată ONU.

Astăzi, când ştiinţa a devenit mult mai riguroasă - iar consecinţele la fel de vizibile ca puternica furtună din Golful Mexic - presa îndrăzneşte să atribuie vina pentru autodistrugere atât industriei petrolului cât şi cărbunelui.

"În calitate de cetăţean al Bostonului - scrie semnatarul articolului - *mă tem că iarna viitoare va fi, asemenea iernii trecute, una neobişnuit de scurtă, dar devastatoare. La începutul anului 2005, o puternică furtună de zăpadă a distrus instalaţiile de curent electric a mii de oameni din New England şi s'au înregistrat căderi masive de zăpadă în Boston.*

Numele convenţional al acestei luni a fost Ianuarie. Numele real al acesteia a fost *"încălzirea globală"*.

COLUMBUS TRAVEL
SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti, Timişoara sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-866-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

BNR: INVESTIŢIILE DIRECTE CU 30% MAI MICI ÎN PRIMELE PATRU LUNI

Investiţiile străine directe atrase de România în primele patru luni ale anului au fost de 485 milioane euro, în scădere cu circa 30% faţă de perioada similară a anului trecut, reiese din datele Băncii Naţionale a României (BNR), puse la dispoziţie de Agenţia Română pentru Investiţii Străine (ARIS). Potrivit BNR, în perioada Ianuarie-Aprilie a anului trecut, investiţiile străine directe au fost de 694 milioane de euro. *"Deşi statisticile arată că numărul proiectelor de investiţii a crescut faţă de anul trecut, BNR raportează că banii intraţi efectiv în ţară sunt mai puţini decât anul trecut. Acest lucru arată că s'au investit profituri ale investitorilor deja prezenţi pe piaţă, care au fost încurajaţi de rezultatele obţinute aici, în timp ce cei care nu cunosc piaţa sunt mai reţinuţi"*, a declarat preşedintele ARIS, Ana-Maria Cristina. Cu toate acestea, ea a precizat faptul că nivelul investiţiilor străine directe atrase de România până la sfârsitul anului se va încadra în estimările făcute de ARIS, cu câteva luni în urmă, de 3,2-3,8 miliarde de euro. *"Avem în derulare o serie de proiecte greenfield, la care se vor adăuga şi sume importante dela AVAS, din privatizările care urmează să se finalizeze în acest an"*, a menţionat Cristina.

Printre proiectele în derulare, care ar putea fi definitivate până la sfârşitul acestui an, oficialul ARIS a amintit investiţia din domeniul retail al companiei Tengelman, în valoare de 200 de milioane de euro, a firmei italiene Pirelli, în valoare de 40 de milioane de euro şi a celei portugheze Coindu, de 30 de milioane de euro. De asemenea, compania indiană din domeniul imobiliar Asmita a început să construiască 1.000 de apartamente în Bucureşti, proiect în valoare de 120 de milioane de euro. *"Peste 70% dintre proiectele monitorizate de ARIS sunt în domeniul auto. România are şansa să devină un actor important în zonă în acest domeniu"*, a explicat Cristina.

UE - ÎNGRIJORATĂ DE DEFICIENŢELE BUGETARE DIN BUCUREŞTI

Un document al Consiliului Economic şi Financiar al UE critică dur programul economic de preaderare al României şi în special măsurile de relaxare fiscală luate de guvernul Tăriceanu. Documentul - care reprezintă proiectul opiniei miniştrilor economiei din statele UE despre programul de preaderare - apreciază, în repetate rânduri, că politica fiscală a României este *"înconjurată de o serie de riscuri colaterale"*. Printre aceste riscuri, cel mai des invocat este cel legat de efectul asupra veniturilor la bugetul de stat. *"Miniştrii încurajează autorităţile române să implementeze măsuri adiţionale în vederea întăririi bazei veniturilor bugetare"*, se propune în acest proiect. Acest material mai arată că politica fiscală a României este îngrijorătoare şi pentrucă există posibilitatea ca, în 2007, la data aderării, deficitul să depăşească 3%. La o astfel de situaţie ar putea contribui şi sistemul de pensii *"fragil"* şi presiunea din sistemul de sănătate. Documentul mai afirmă că *"scenariul macro economic"* prezentat de autorităţile române nu este complet coerent şi ar fi fost nevoie de scenarii alternative care să ia în calcul creşterea puternică a cererii interne. Consiliul Economic şi Financiar al UE mai reproşează Executivului român faptul că nu a prezentat *"măsuri complet convingătoare"* în vederea îmbunătăţirii balanţei financiare a întreprinderilor de stat. În proiectul de opinie este salutată intenţia României de a continua reformele structurale, dar se arată că lipseşte un calendar clar cu *"ţinte tangibile"*. În plus, sunt avute în vedere prea puţine măsuri noi de restructurare, iar cele care există nu au un termen clar. Programul economic de preaderare al României a fost reactualizat de noul guvern la 18 Februarie 2005, dar documentul UE ia în calcul şi evoluţiile recente, precum rectificarea bugetului şi modificarea Codului Muncii.

ALIANŢA DA

PIERDE PROCENTE

Din Ianuarie Alianţa PNL-PD a pierdut 20 de procente, în timp ce PSD a câştigat 13 – aşa arată un sondaj de opinie făcut de IMAS. Acelaşi sondaj arată că Traian Băsescu rămâne cel mai popular politician, deşi a pierdut în şapte luni aproape 23 de procente. Un alt sondaj, CURS; relevă că 59% dintre Români nu vor anticipate. Rezultatele sondajului CURS ar putea ameninţa chiar şi poziţia de lider al lui Călin Popescu Tăriceanu, atât în PNL cât şi în Guvern. Purtătorul de cuvânt al PNL, Eugen Nicolaescu, spune că în momentul de faţă liberalii sunt în faza consultărilor, iar decizia finală va ţine cont de părerile liderilor dela centru, din teritoriu, dar şi din sondajele de opinie.

INFRACTORII DE PE INTERNET ÎNCEP SĂ CAUTE VICTIME ŞI ÎN RÂNDUL ROMÂNILOR

Infractorii de pe Internet încep să caute victime şi în rândul Românilor, după ce în ultimii ani Românii erau cei care păcăleau prin acest mijloc persoane din alte ţări. Autorităţile au blocat recent o încercare de fraudă făcută în numele şi cu antetul Băncii Naţionale. Se pare că autorii au profitat de dorinţa Românilor de a-i ajuta pe sinistraţii din regiunile inundate. Au creat o pagină de Internet care seamănă cu cea a BNR şi au cerut toate datele cadrului bancar a celui care dorea să facă donaţii. Banca Centrală le cere tuturor posesorilor de carduri de debit sau credit, să nu dea curs acestui anunţ.

55 DE MEDALII INTERNAŢIONALE PENTRU ELEVII ROMÂNI

Din luna Aprilie, de când au început olimpiadele internaţionale, elevii români s'au întors acasă victorioşi. Cele 55 de medalii câştigate la concursurile internaţionale de chimie, biologie, filosofie, fizică, matematică, informatică şi limba germană modernă au clasat România pe primul loc în Europa şi pe locul al doilea în lume.

Balcaniada de matematică, care a avut loc la Iaşi, a adus României primul loc în lume, iar la olimpiada internaţională de matematică, primul loc în Europa. Tot în România a avut loc şi o olimpiadă internaţională de chimie, la care au participat peste 40 de elevi din toată lumea. La această disciplină s'au obţinut cele mai multe medalii de aur, patru în total.

La Olimpiada Internaţională de Filosofie, care a fost găzduită de Capitala Poloniei, reprezentanţii Românieiau au obţinut cea mai bună performanţă de până acum: o medalie de aur şi una de argint.

MAI MULT DE JUMĂTATE DINTRE TINERII CĂSĂTORIŢI NU VOR SĂ AIBĂ COPII

Mai mult de jumătate dintre bărbaţii şi femeile care sunt activi sexual şi pot avea copii nu doresc să devină părinţi. Potrivit unui studiu, rata totală a fertilităţii a rămas la nivelul de 1,3 naşteri la o femeie. Studiul arată că rata specifică a fertilităţii a crescut cu aproximativ 80 la sută la grupa de vârstă 30-34 ani, în timp ce la grupa de vârstă 25-29 ani a rămas stabilă, iar la 20-24 ani, a scăzut.

AMÂNAREA INTEGRĂRII NE VA COSTA 2,5 MILIARDE DE EURO

Fabrizio Barbasso, directorul general al Direcţiei Generale Extindere a Comisiei Europene, a declarat că, *"dacă aderarea României la UE va fi întârziată pentru Ianuarie 2008, ţara va pierde aproximativ 2,5 miliarde de euro fonduri bugetare"*. Cele 2,5 miliarde de euro sunt trecute deja în bugetul UE pentru a fi acordate României în viitoarea sa calitate de stat membru al UE pentru anul 2007.

EXPERŢII BANCARI AUSTRIECI NU EXCLUD AMÂNAREA CU UN AN A ADERĂRII ROMÂNIEI ŞI BULGARIEI LA U.E.

Aderarea României şi Bulgariei la Uniunea Europeană ar putea fi amânată cu cel puţin o jumătate de an, din cauza reformelor aplicate doar cu jumătate de măsură, estimează experţii Raiffeisen Bank, citaţi în Wiener Zeitung.

Analistul şef al Raiffeisen, Peter Brezinschek, afirmă că în România şi Bulgaria *"corupţia înfloreşte la fel ca mai înainte"*. Colegii săi din aceste ţări susţin aceste afirmaţii şi iau deja în calcul amânarea cu cel puţin o jumătate de an a aderării lor la UE, mai ales din cauza reformelor extrem de greoaie în domeniul Justiţiei, scrie *Wiener Zeitung*.

Eşecul în două ţări a referendumurilor privind Constituţia europeană a fost o expresie a neîncrederii vechilor ţări membre aie Uniunii faţă de următorul val de extindere, dar, în pofida acestui fapt, arată cotidianul citat, experţii dela Raiffeisen cred în continuare că noii membri ai UE, la fel ca şi cei viitori, se află pe drumul unei creşteri economice, amploarea acesteia urmând să depindă de bugetul comunitar.

O reducere a bugetului european ar lovi în fondurile structurale, iar ţările din Europa Centrală şi de Est ar avea atunci un minus de unu la sută din Produsul Intern Brut (PIB). De suferit ar putea avea zlotul polonez, din cauza alegerilor prezidenţiale şi legislative ce vor avea loc în Polonia, precum şi forintul maghiar. Leul românesc ar putea pierde şi el din avânt, din cauza ratei productivităţii extrem de deficitare.

Marile avantaje în cazul României şi Bulgariei constau, potrivit cotidianului vienez, în costurile reduse de producţie, care, în Bulgaria, reprezintă chiar şi 20 la sută din media europeană, şi cota unică de impozitare - de 16 la sută (în România).

În ciuda dificultăţilor, activitatea la bursele din Est a început în al doilea trimestru al acestui an cu un uşor avânt, înregistrând o creştere de 9,1 procente, în Polonia (indicele WIG 20), şi de 35 la sută, în Ungaria (indicele BUX). Pieţele de acţiuni au putut să înregistreze creşteri mai mari decât cele de asigurări.

Datorită preţului, în continuare, ridicat al petrolului, care potrivit previziunilor Raiffeisen va creşte şi în Septembrie din cauza temerilor legate de scăderea rezervelor mondiale de ţiţei, titlurile la petrol ale companiilor Lukoil din Rusia, Rompetrol din România, MOL din Ungaria şi OMV din Austria au devenit atractive pe piaţa bursieră. *"În special pentru piaţa rusească, care constă în proporţie de 60 la sută din petrol şi gaz, se profilează o evoluţie pozitivă"* afirmă Brezinschek.

Pronosticurile Raiffeisen sunt ambigue în ce priveşte piaţa turcă de capital. Lira turcească rămâne puternică, iar eşecul referendumurilor nu a lăsat prea mult scepticism în urmă, dar în ciuda acestui lucru experţii avertizează asupra unui bilanţ negativ al productivităţii, datorat exporturilor în continuare reduse.

PÂINEA SE SCUMPEŞTE CU 10%

Federaţia Sindicatelor AGROSTAR anunţă că pâinea se va scumpi cu 10% în următoarele două luni, datorită inundaţiilor şi greşelilor de politică agricolă.

Federaţia mai consideră că este vorba şi despre un efect al majorării preţurilor la importuri şi la serviciile conexe, dar şi despre calitatea îndoielnică a grâului din recolta acestui an, care va fi declarat furaier.

ÎN PRIMUL SEMESTRU DIN 2005 DEFICITUL ROMÂNIEI A CRESCUT

În primul semestru din 2005, deficitul comercial al României a crescut cu peste 42 la sută faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut, ajungând la 4,2 miliarde de euro.

Din punct de vedere al preţurilor FOB/FOB, deficitul comercial a fost de peste 3 miliarde de euro în primele şase luni ale anului acesta, în creştere cu peste 50 la sută faţă de perioada similară a anului trecut.

În ceea ce priveşte exporturile FOB, acestea au totalizat peste 10 miliarde de euro, iar importurile CIF au însumat 14,7 miliarde de euro, mai mult cu 23 la sută faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut.

Conform datelor dela Banca Naţională a României, cursul de schimb al monedei naţionale la sfârşitul lunii Iunie 2005 a fost de 36.050 lei pentru un euro şi de 29.891 lei pentru un dolar.

DEFICITUL CONTULUI CURENT A DEPĂŞIT 2 MILIARDE DE EURO

Potrivit datelor comunicate de Banca Naţională a României (BNR), în perioada 1 Ianuarie-31 Mai 2005, contul curent al balanţei de plăţi a depăşit suma de 2 miliarde de euro, fiind cu 71,5% mai mare decât în perioada similară a anului trecut. Deficitul a avansat cu aproape 800 milioane de euro în luna Mai, faţă de luna Aprilie, mai exact, de la 1,39 miliarde de euro la 2,178 miliarde de euro. BNR precizează că schimburile comerciale au avut un sold negativ de 2,538 miliarde de euro, în creştere cu peste 930 milioane de euro, comparativ cu perioada Ianuarie-Mai a anului trecut, în timp ce veniturile au înregistrat un deficit de 624 milioane de euro, cu 91 milioane de euro mai mare decât în acelaşi interval din 2004.

Valoarea transferurilor curente, adică a fondurilor remise de către Românii din străinătate, inclusiv de celebrii *"căpşunari"*, a crescut cu 51 milioane de euro faţă de anul trecut, până la 984 milioane de euro, dar nu a reuşit, iată, să compenseze dezechilibrele celorlalte componente ale balanţei.

Lăsând la o parte valoarea mare a soldului negativ al balanţei comerciale - cel mai mare din ultimii 15 ani -, BNR precizează că ritmul de creştere a deficitului de cont curent s'a încetinit uşor, dela 85% în primul trimestru la 77% după primele patru luni şi la 71,5% la finele lunii Mai. În ceea ce priveşte datoria externă pe termen mediu şi lung, Banca Naţională anunţă că aceasta a ajuns la sfârşitul lunii Mai a.c. la 21,116 miliarde de euro, în creştere cu 16,4% faţă de 31 Decembrie 2004. Datoria externă publică şi public garantată a rămas la nivelul dela sfârşitul lunii Aprilie, de 10,87 miliarde euro, şi reprezintă 51,5% din datoria externă pe termen mediu şi lung, faţă de 55,4% la 31 Decembrie 2004. Datoria externă negarantată publică (aparţinând, în principal, agenţilor economici privaţi - n.n.) însuma la sfârşitul lunii Mai 9,319 miliarde de euro, cu o creştere de 20,7% faţă de 31 Decembrie 2004.

Mihai Ionescu, secretarul general al Asociaţiei Naţionale a Exportatorilor şi Importatorilor din România (ANEIR), consideră că politica economică deficitară promovată de Cabinetul Tăriceanu şi, mai ales, măsurile restrictive şi neproductive, promovate în ultima perioadă de Banca Naţională, au condus la scăderea dramatică a competitivităţii companiilor româneşti de export pe piaţa internaţională. *"În plus, după ce la rectificarea bugetară guvernul ne-a luat 400 miliarde de lei din primele de export, pe care le-a dat nu ştiu cărui minister, a venit acum şi Consiliul Concurenţei, care ne-a luat bonificaţiile la dobândă, pentru creditele de export"* - declară cu amărăciune Mihai Ionescu. Singurul avantaj pe care-l mai au exportatorii este acela că-şi pot plăti furnizorii şi subfurnizorii în valută, la aceste operaţiuni fiind cât de cât apăraţi de oscilaţiile mai mari sau mai mici ale cursului valutar - a adăugat secretarul general al ANEIR.

Mihai Ionescu a declarat că membrii Asociaţiei Naţionale a Exportatorilor şi Importatorilor sunt foarte îngrijoraţi, deoarece, în ultima perioadă, multe companii cu producţie de export au fost nevoite să închidă porţile sau să-şi restrângă drastic activitatea, trimiţând în şomaj circa 40.000 de angajaţi. Printre cele mai afectate sectoare se numără industria textilă, care este nevoită să facă faţă şi concurenţei neloiale din partea produselor ieftine aduse pe piaţa europeană, inclusiv în România, mai mult sau mai puţin legal, din China.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

INUNDAŢIILE DIN IULIE AU PROVOCAT PAGUBE DE PESTE 670 MILIOANE EURO

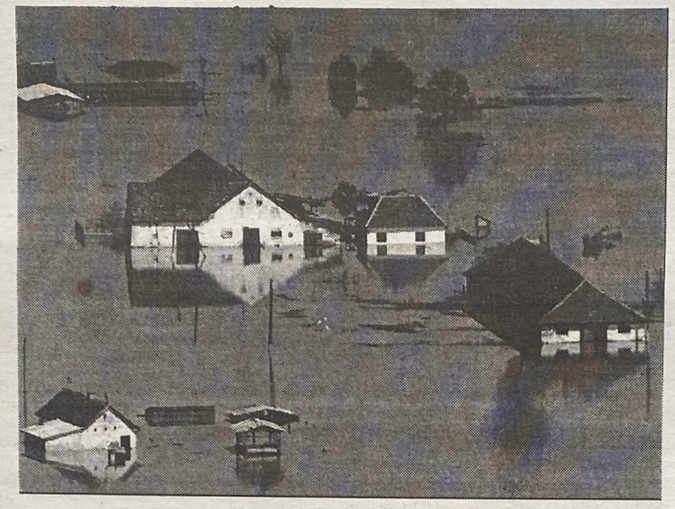

Inundaţiile înregistrate în perioada 1-17 Iulie au provocat pagube totale de 2,3 miliarde lei (23.942 miliarde lei vechi), cu 630 mii lei (6,3 miliarde lei vechi) mai mult decât cele înregistrate în urma inundaţiilor din primăvară, a anunţat ministrul Administraţiei şi Internelor, Vasile Blaga. La un curs valutar de circa 35.600 lei pentru un euro, pagubele produse de inundaţiile din luna Iulie se ridică la 672,5 milioane euro.

Blaga, care a condus şedinţa Comitetului Naţional pentru Situaţii de Urgenţă a expus efectele pagubelor produse de inundaţii, după ce cifrele au fost prezentate, în prealabil, Premierului Călin Popescu Tăriceanu. Datele centralizate vor fi transmise şi oficialilor europeni dela Bruxelles, pentru a fi luate în calcul în momentul în care se va decide sprijinul care va fi acordat României din Fondul Solidaritatea.

Conform cifrelor prezentate, inundaţiile înregistrate, în intervalul menţionat din luna Iulie, în cele 575 de localităţi din 34 judeţe, au afectat 25.127 locuinţe, dintre care 3.571 au fost distruse şi 2.993 sunt în pericol de prăbuşire. În urma viiturilor au decedat 24 de persoane, dintre care 15 în judeţul Vrancea, 4 în judeţul Bacău, 2 în judeţul Teleorman şi câte una în judeţele Alba. Constanţa şi Galaţi. Au fost afectaţi 375 kilometri drumuri naţionale, 979 kilometri drmuri judeţene, 1.573 kilometri drumuri comunale şi 638 kilometri străzi din diverse localităţi, dar şi 699 poduri şi 1.553 podeţe. La acestea se adaugă un total de 323.628 hectare terenuri agricole, 108 kilometri diguri, 751 kilometri apărări de maluri şi 74 baraje împotriva inundaţiilor. Un număr de 13 localităţi, dintre care 3 în Argeş, 2 în Bacău, şi câte 4 în Buzău şi Focşani, au fost încă deconectate dela reţeaua de electricitate.

BĂRBAŢII SUNT PLĂTIŢI CU 18% MAI MULT DECÂT FEMEILE

Diferenţa dintre salariile angajaţilor de sex masculin şi ale celor de sex feminin, s'a redus, în România, în perioada 1994-2003, cu 3%, dela 21%, la 18%, se arată într'un studiu realizat de Eurostat, biroul de statistică al Uniunii Europene.

În România, evoluţia salariilor a fost sinuoasă, astfel că între 1995 şi 1997 diferenţa s'a apreciat cu 3%, până la 24%, pentru ca în 1998 să scadă cu 4%, iar în 1999 cu încă 3%.

Nivelul a fost constant până în 2000, pentru ca un an mai târziu diferenţa să se majoreze cu un punct procentual, până la 18%. Dintre statele Europei Centrale şi de Est, în Bulgaria decalajul salarial din 2003 era similar cu cel al României, în Cehia, diferenţa era de 19%, la fel ca în 2002, iar în Polonia de 11%. În Slovacia, diferenţa a fost de 23%, în scădere faţă de nivelul din 2002, de 27%, iar în Ungaria de 14%.

Diferenţa salarială este calculată în funcţie de salariul brut pe oră câştigat de angajaţii de sex masculin şi cel similar obţinut de personalul de sex feminin. Studiul ia în calcul remuneraţiile angajaţilor cu vârste cuprinse între 16 şi 64 ani şi care lucrează cel puţin 15 ore pe săptămână.

Potrivit estimărilor Eurostat, evoluţia diferenţelor salariale din cele 25 de state ale Uniunii Europene a fost de doar 2% în decursul perioadei 1994-2003, dela 17% la 15%.

Diferenţa salarială consemnată în cele 15 ţări care alcătuiau UE înainte de extinderea din Mai 2004, a scăzut cu un punct procentual în intervalul 1994-1998, dela 17% la 16%. Ritmul s'a menţinut şi între 1998-1999, când decalajul ajunsese la 15%, pentru ca în perioada următoare, până în 2003, să se aprecieze până la 16%.

Potrivit estimărilor Eurostat, cele mai mari diferenţe salariale din 2003 au fost consemnate în Cipru, 25%, Estonia, 24%, Slovacia şi Germania, fiecare cu 23%. La polul opus, cele mai mici decalaje din 2003 au fost înregistrate de Malta, 4%, Portugalia, 9% şi Grecia, 11%.

Diferenţele salariale din Franţa au fost, în 2003, de 12%, în scădere cu un procent faţă de anul anterior. Potrivit studiului, în Marea Britanie, decalajul a fost de 22%, iar în Olanda de 18%. Cercetarea Eurostat a fost realizată atât pe baza sondajelor efectuate la nivel naţional cât şi prin estimări ale experţilor.

ÎN 2007, 80% DINTRE IMM-URI AR PUTEA FALIMENTA

Intrarea României în Uniunea Europeană fără ca întreprinzătorii să cunoască regulile minimale impuse pe plan economic de autorităţile dela Bruxelles poate duce la falimentul a 80% din IMM-urile româneşti, avertizează preşedintele Uniunii Naţionale a Patronatului Român (UNPR), Marian Petre Miluţ.

"Oficialii europeni cu care am avut posibilitatea să avem întrevederi au încurajat demersul nostru şi l-au considerat vital pentru actuala clasă politică."

NUMAI 45% DINTRE EUROPENI NE VOR ÎN U.E.

Susţinerea faţă de aderarea României la UE, în statele europene, se situează la nivelul de sub 50%, conform rezultatelor preliminare ale celui mai recent Eurobarometru. În favoarea aderării României la structurile Uniunii Europene s'au pronunţat 45% dintre respondenţi, în timp ce procentul oponenţilor este de 41%.

52 DE MII DE FAPTE ILEGALE DEPISTATE LA GRANIŢĂ ÎN 2005

În România, poliţiştii de frontieră au depistat, în prima jumătate a anului curent, aproape 52 de mii de fapte ilegale, numărul persoanelor care încearcă să treacă ilegal graniţa, călăuzele şi infracţiunile la regimul stupefiantelor fiind în creştere. Cele mai multe asemenea delicte vizează migraţia ilegală de persoane, contrabanda cu bunuri de larg consum şi braconajul piscicol.

DOAR 8,5% DINTRE LOCUITORII CAPITALEI ŞI-AU ASIGURAT CASA

Intenţia de asigurare a locuinţei în rândurile populaţiei este ridicată doar la nivel declarativ, pentrucă doar 8,5% dintre cei care percep avarierea locuinţei ca fiind cel mai mare risc au în prezent asigurată locuinţa. În materie de vorbe însă, aproape jumătate dintre locuitorii Capitalei spun că şi-ar asigura locuinţa. Pe de altă parte, autorităţile recunosc faptul că Bucureştii nu ar face faţă calamităţilor: cutremur, inundaţii.

DEFICITUL BALANŢEI DE CONT CURENT A CRESCUT

Deficitul balanţei de cont curent era de 1,391 miliarde euro, la 30 Aprilie, în creştere cu 77,2 la sută dela începutul anului, a anunţat Banca Naţională. Datoria externă pe termen mediu şi lung ajunsese, la 30 Aprilie, la 20,70 miliarde euro, în creştere cu 14,2 la sută faţă de 31 Decembrie 2004.

Datoria externă publică şi public garantată a înregistrat, la 30 Aprilie, un sold de 10,659 miliarde euro şi reprezenta 51,5 la sută din datoria externă pe termen mediu şi lung (faţă de 55,4 la sută la 31 Decembrie 2004). Datoria externă negarantată public s'a situat la 30 Aprilie 2005 la 9,085 miliarde euro, fiind cu 17,9 la sută mai mare decât la 31 Decembrie 2004.

Rata serviciului datoriei externe (calculată ca raport între serviciul datoriei externe şi exportul cumulat de bunuri şi servicii) a fost în perioada 1 Ianuarie - 30 Aprilie, de 35,3 la sută, faţă de 22,7 la sută în 2004. Gradul de acoperire a rezervei în luni de import (calculat ca raport între rezerva oficială a BNR la sfârşitul perioadei şi importul mediu lunar de bunuri şi servicii din perioada respectivă) a fost la 30 Aprilie 2005 de 5,7 luni de import, faţă de 5,2 luni de import la 31 Decembrie 2004.

JUMĂTATE DIN COŞUL MINIM DE CONSUM ARE ÎN EL PÂINE, MĂLAI, UNTURĂ, CARNE

Statisticile arată că din cele 21 milioane de Români, 36 la sută trăiesc din salariul minim garantat. Acesta este, în prezent, de 91 de euro pe lună, iar sindicatele se zbat să-l ridice la 150 euro pe lună.

NUMĂRUL ROMÂNILOR AFECTAŢI DE BOLILE PSIHICE S'A DUBLAT

Şeful Clinicii de Psihiatrie din cadrul Spitalului Militar din Bucureşti, Mihai Gheorghe, susţine că numărul persoanelor afectate de bolile psihice este în continuă creştere, în ultimii doi ani cazurile de acest gen dublându-se. *"Creşterea este determinată de factori genetici şi de scăderea apărării imunitare a organismului, care trebue să facă faţă unor condiţii existenţiale noi, iar aici un rol-cheie îl are stresul"*, a declarat Mihai Gheorghe. Conform medicilor psihiatri, afecţiunile psihice au ajuns printre primii inamici care atentează la starea de sănătate a Românilor, fapt care impune luarea unor măsuri suplimentare în vederea scăderii numărului celor afectaţi. În plus, secretarul de stat din Ministerul Sănătăţii Ioan Roman susţine că *"...se cheltuiesc sume astronomice pentru acest domeniu, mai ales pentru medicamente"*.

ÎN ROMÂNIA S'AU SPĂLAT 246 MILIOANE EURO ÎN ULTIMELE ŞASE LUNI

Oficiul Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor a anunţat că, în primele şase luni ale acestui an, au fost transmise 308 informări Parchetului General şi 28 Parchetului Naţional Anticorupţie, de şapte ori mai mult decât în perioada similară a anului trecut.

Iulian Dragomir, preşedintele Oficiului Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor, a precizat că suma reciclată este de 246 milioane de euro, o valoare dublă faţă de anul 2004. Din aceşti bani, Oficiul a dispus blocarea a aproximativ 5,8 milioane de euro. Dragomir a mai spus că printre infracţiunile generatoare de *"bani murdari"* se află înşelăciunea, evaziunea fiscală, criminalitatea organizată şi corupţia.

PROPUNEREA PPCD DE UNIFICARE A FORŢELOR DE ORIENTARE POPULARĂ ŞI LIBERALĂ

România are nevoie de reforme de fond şi de o grupare politică solidă de centru dreapta, de orientare populară, capabilă să şi le asume - se afirmă într'un comunicat de presă al Partidului Popular Creştin Democrat.

PPCD propune atât forţelor de orientare populară cât şi celor liberale unificarea într'o ofertă politică unică, bazată pe un program de guvernare de centru-dreapta şi pe convingerea că experienţele de dinainte şi chiar de după Decembrie 1989 nu trebue să se repete.

Este necesară asanarea morală a vieţii politice româneşti şi eliminarea definitivă, pe baza unei Legi a Lustraţiei, a foştilor securişti şi activişti comunişti – se subliniază în comunicatul PPCD.

ROMÂNIA FĂRĂ IARBĂ VERDE

Grădinile publice din România sunt sub limita europeană. Atât în ceea ce priveşte suprafaţa, cât şi amenajarea lor. Chiar şi în această situaţie însă, primăriile aprobă construcţiile de blocuri şi magazine în detrimentul parcurilor.

50 de metri pătraţi pe cap de locuitor. Aceasta este suprafaţa pe care o prevede Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) pentru orice locuitor al planetei. România a aderat la această normă numai pe hârtie, mai exact în Raportul privind Starea Mediului în România, din 2003, media din realitate ajungând de fapt la doar 18 mp/locuitor.

Nici localităţile europene nu se ridică însă la exigenţele OMS, media de pe vechiul continent fiind de aproximativ 25 mp/locuitor, conform informaţiilor dela Ministerul Mediului şi Gospodăririi Apelor. Ultimele informaţii pe care le deţine Ministerul Mediului despre suprafaţa verde a oraşelor din ţară datează din 2003. Din 1990, trendul acestora a urmat o linie descendentă. Dela aproape 22.000 de hectare, cât totalizau în 1990, suprafaţa verde a scăzut cu aproximativ 2.000 de hectare, în timp ce o creştere importantă se produsese în perioada 1980-1990, când totalul crescuse cu aproape 5.000 de hectare.

Scăderea cea mai importantă s'a petrecut în Capitală, unde în ultimii 15 ani spaţiile verzi s'au înjumătăţit. Dela 34 de milioane de metri pătraţi, cât existau în 1989, anul trecut, Ministerul Mediului raporta doar 17 milioane.

ROMÂNIA ÎN CIFRE

Aproape 90 la sută din populaţie sunt de limbă română: 6,6 la sută dintre Români sunt de limbă maghiară (în principal, în Transilvania); 2,5 la sută sunt rromi sau ţigani; restul populaţiei se împarte între originile germană, rusă, ucraineană şi turcă.

Numărul avorturilor (peste 170.000 în 2003) continuă să îl depăşească pe cel al naşterilor (161.958). 15,6 la sută din populaţie au vârsta cuprinsă între 15 şi 24 de ani. Cu o rată a şomajului de 6,3 la sută, şi o inflaţie de 6,3 la sută, România este esenţialmente agricolă, peste 31 la sută din populaţie fiind ocupată în acest sector. Iar 29 la sută din aceasta trăieşte sub pragul sărăciei.

Circa 87 la sută din cele 22,3 milioane de Români sunt de confesiune ortodoxă. Catolicii - de rit oriental (greco-catolici, numiţi *"uniaţi"*) sau de rit latin, reprezintă 11,4 la sută din populaţie (2,6 milioane de botezaţi), iar protestanţii (mai ales reformaţi de origine maghiară), aproximativ 5 la sută. Proporţia musulmanilor este apreciată la 1 la sută din totalul populaţiei.

INTERNAŢIONALE

RUSIA, AVOCATUL SAU INSPECTORUL IRANULUI?

În ultima vreme, în centrul atenţiei mass-media internaţionale se plasează din ce în ce mai des Iranul. Politica hotărâtă a conducerii Republicii Islamiste în direcţia intensificării activităţilor naţionale în domeniul exploatării energiei atomice stârneşte din ce în ce mai multă iritare în ţările dezvoltate din Occident, în frunte cu SUA. Cu toate acestea, pentru a înţelege cum vor evolua lucrurile în această chestiune, este necesar să se ţină cont şi de poziţia Rusiei, care în ultimul deceniu a devenit partenerul strategic al Iranului şi care este capabilă să joace un rol central în soluţionarea disputei din jurul programului nuclear al Teheranului, notează cotidianul rus *Politkom.Ru*.

Istoria relaţiilor

În timpul războiului rece şi al şahilor, Iranul, chiar dacă îşi declara nealinierea la diverse tabere, era tentat să sprijine Occidentul, temându-se, nu fără temei, de proliferarea ideii comuniste în rândul păturilor sărace extinse din ţară. Situându-se pe un drum al confruntării cu Occidentul, după Revoluţia islamică din 1979, Teheranul nu s'a apropiat totuşi de Moscova, desfăşurând adesea o politică şi mai antisovietică.

Relaţiile au început să se schimbe la sfârşitul anilor '80. Acest lucru a avut două cauze: în primul rând, după retragerea trupelor sovietice din Afganistan indignarea lumii islamice faţă de politica externă a Rusiei a început să scadă şi, în al doilea rând, epuizat după opt ani de război cu Irakul, statul iranian avea nevoie de modernizarea propriilor forţe militare. Este clar că Iranul nu se putea baza pe sprijinul Occidentului, care altădată fusese principala resursă a armatei iraniene, devenind după revoluţie principalul său inamic.

Cu timpul, după ce căpătase un potenţial de încredere, colaborarea dintre Rusia şi Republica Islamică Iran, exclusiv în domeniul tehnico-militar, s'a răspândit şi în alte domenii: complexul energetic, transportul, industria construcţiilor de maşini, comerţul bilateral cu mărfuri de larg consum.

Acest parteneriat a rezistat tuturor încercărilor anilor '90. După prăbuşirea URSS, regimul iranian al teocraţiei islamice nu a încercat să submineze autoritatea Rusiei în spaţiul postsovietic prin intermediul sprijinirii fundamentalismului islamic. În acest sens, reprezentativă este poziţia promoscovită reţinută a Teheranului pe marginea conflictului din Cecenia. La rândul său, în pofida slăbiciunilor evidente ale economiei şi structurilor sale de stat - slăbiciuni determinate de reformele dureroase din prima jumătate a anilor '90 - Rusia a rezistat cu destul succes presiunilor Occidentului în general şi ale SUA în particular, continuând şi chiar aprofundând cooperarea cu Iranul.

Este adevărat că Americanii au reuşit, totuşi, să oblige Moscova să semneze, în Iunie 1995, un acord oarecum secret, conform căruia Rusia urma să vândă Iranului, într'un număr destul de limitat, doar un anumit asortiment de arme şi numai până la sfârşitul anului 1999. Cu toate acestea, acordul nu a putut fi respectat până la capăt: deja în timpul preşedinţiei lui Vladimir Putin, Rusia s'a retras din acest acord, demonstrând astfel că nu doar SUA le este permis să renunţe la acorduri împovărătoare şi să se orienteze în politica externă exclusiv spre interesele sale naţionale.

Diferenţa dintre atitudinile Rusiei şi Occidentului privind parteneriatul cu Republica Islamică a căpătat noi nuanţe după începutul războiului condus de SUA şi îndreptat împotriva terorismului internaţional şi după proclamarea Teheranului drept parte a axei răului. Interesele naţionale ale Rusiei în contextul cooperării ruso-iraniene vizează nu numai stera economiei, dar şi securitatea naţională. La urma urmei, în acest caz este vorba şi despre statutul Rusiei pe plan internaţional. De aceea, este puţin probabil ca statul rus să pună capăt acestui parteneriat, în situaţia în care SUA îi va propune economiei ruse variante mai profitabile de colaborare internaţională. De altfel, este puţin probabil ca acest lucru să se întâmple.

Totuşi, nu trebuie uitat faptul că Vladimir Putin a reuşit să-şi facă un renume de persoană pragmatică. Să zicem că va exista o astfel de situaţie în care Teheranul se va apropia foarte mult de atingerea scopurilor sale nucleare (potrivit experţilor, în acest caz, şi teritoriul Rusiei se va dovedi accesibil unui posibil atac nuclear din partea Iranului, spre deosebire de teritoriile SUA sau chiar ale Uniunii Europene). Să presupunem că toate acestea vor avea loc pe fondul unei majorări bruşte a agresivităţii manifestate de conducerea iraniană în politica sa externă sau în condiţiile unei poziţii iraniene pusă într'adevăr în acord cu dorinţele terorismului internaţional. În acest caz, îşi va păstra, oare, Moscova calmul, rămânând indiferentă faţă de elaborările nucleare ale Iranului? Răspunsul este unul evident.

Cu alte cuvinte, se poate afirma cu toată convingerea că, în pofida tuturor acestor factori, colaborarea dintre Rusia şi Iran va continua în viitorul apropiat şi chiar se va intensifica. Menţinându-şi nişte poziţii puternice din Iran, statul rus va putea, în primul rând, să fie un fel de avocat al Republicii Islamice în faţa comunităţii internaţionale şi, în al doilea rând, va putea să îşi onoreze obligaţiile de inspector neoficial, care urmăreşte în mod vigilent ceea ce se întâmplă în cadrul proiectului nuclear al Teheranului, realizând acest lucru mai bine chiar decât Agenţia Internaţională pentru Energie Atomică (AIEA), UE, Pentagonul şi Departamentul de Stat luate la un loc, conchide cotidianul rus.

SHARON PĂRĂSIT DE PARTIDUL LIKUD, NETANYAHU CANDIDEAZĂ LA FUNCŢIA DE PREMIER

S'a prăbuşit şi ultimul dig: comitetul central al Likud l-a părăsit pe bătrânul Arik (Ariel Sharon), iar Bibi (Benjamin Netanyahu) a ridicat sabia... Sharon este din ce în ce mai singur; aşa cum este şi în viaţă, după ce şi-a îngropat soţia adorată, şi ca de atâtea ori în deşertul politicii, când, pe neaşteptate, şi în mod ireverenţios, şi-a schimbat şi destinul. Va şti oare să o facă şi de data aceasta, se întreabă autorul articolului din *Il Giornale*.

Benjamin Netanyahu, eternul indecis, eternul rival, fostul premier umilit de Arik, de data aceasta crede că are şanse de reuşită. Este sprijinit de majoritatea acelui Likud pe care Sharon l-a întemeiat şi l-a reprezentat. Luni, conducerea partidului a scăpat de controlul marelui bătrân şi a aprobat convocarea alegerilor primare la 26 Septembrie pentru desemnarea liderului. O manevră care, dacă sondajele o vor confirma, îl va aduce pe Bibi în fruntea partidului şi în cursa pentru conducerea ţării. Comitetul central al Likud a înfipt un pumnal în inima şefului guvernului, care este şi liderul şi unul dintre fondatorii acestui partid. Iar Netanyahu a lansat marţi provocarea anunţându-şi candidatura.

Desigur, manevra comitetului central şi candidatura lui Bibi îl fac pe Sharon să simtă că-i fuge pământul de sub picioare. Cu un premier renegat de partidul său şi un guvern slăbit, pentru prima oară în istoria Israelului, de către chiar formaţiunea majoritară, laburiştii nu vor aştepta nici un minut pentru a părăsi executivul. Alegerile anticipate vor fi inevitabile. Pentru a participa la ele, Sharon ar putea ieşi din partid, ar putea întemeia o nouă formaţiune de centru şi poate - aşa cum prezic unii - să dea viaţă unei noi formaţiuni politice împreună cu liderul laburist Shimon Peres, 82 de ani, şi cu Yosef Lapid, de 73 de ani.

Dacă politica ar fi o simplă sumă de voturi, partidul celor trei bătrâni ar obţine majoritatea în Knesset. În realitate, prea puţini parlamentari sunt dispuşi să abandoneze partidele tradiţionale pentru a urma trei lideri aflaţi la apusul carierei. Peres a spus deja că nu ar fi de acord, iar Lapid păstrează încă o atitudine precaută. Aşadar, volens nolens, Sharon va trebui să îşi recucerească Likudul său. Are de partea sa respectul internaţional câştigat prin retragerea din Gaza. Un respect care va deveni triumf la jumătatea lunii Septembrie când - la puţine zile înainte de alegerile primare, va fi primit la Adunarea Generală a ONU. Prin absurd, va trebui să spere că duşmanii palestinieni vor fi, de data aceasta, dispuşi să-i ţină isonul evitând noi atacuri şi noi vărsări de sânge. Dacă norocul îi va surâde, va conduce încă o dată marşul generalului-buldozer, iar recuperarea dezavantajului ar putea să nu fie imposibilă. Sondajul amintit nu se referă însă la cei nehotărâţi; şi nu prevede necunoscuta candidaturii la primare a lui Uzi Landau, ministrul din cadrul blocului Likud care - spre deosebire de indecisul Bibi - nu a votat de două ori în favoarea retragerii din Gaza înainte de a demisiona.

Fost premier israelian din 1996 până în 1999 şi lider al dreptei din cadrul partidului Likud, Netanyahu este un cinic şi totuşi dotat cu un extraordinar fler, scrie *Panorama*. Este capabil chiar şi în toiul unui miting inflamat să rămână rece, impasibil, prevăzând consecinţele propriilor acţiuni ca şi pe cele ale adversarilor săi. Aşa cred ziarele israeliene, atunci când nu îl descriu drept un intrigant vulgar, un businessman capabil să o vireze cu 180 de grade doar cu singurul scop de a se menţine mereu în şa.

Când, la sfârşitul lunii Iulie, şi-a prezentat demisia din funcţia de ministru de Finanţe în guvernul Sharon fiindcă nu era de acord cu aplicarea planului de dezangajare din Fâşia Gaza, era limpede că miza pe alegeri şi că a aruncat mănuşa provocării lui Sharon, duşmanul său dintotdeauna. Sharon este deci avertizat.

BINE AI REVENIT BIG BROTHER!

Camere de supraveghere peste tot, controlul e-mail-urilor şi telefoanelor. După bombele dela Londra a crescut cererea de securitate chiar în dauna libertăţii personale, scrie Moises Naim, editorul revistei *"Foreign Policy"*, una din publicaţiile mondiale de politică şi economie de primă mărime.

Dacă data de 11 Septembrie a schimbat modul nostru de a călători, data de 7 Iulie va schimba modul în care guvernele noastre *"ne observă"*, este de părere Moises Naim. Aceasta pentrucă atacurile teroriste dela Londra vor avea asupra camerelor cu circuit închis acelaşi efect pe care data de 11 Septembrie l-a avut asupra detectoarelor de metale şi altor scannere înrudite: le va face omniprezente.

După 11 Septembrie, în aeroporturile din oricare parte a lumii au crescut măsurile de securitate care îi obligă pe toţi cei care trebue să intre într'un terminal şi să se îmbarce pe un avion să treacă pe sub scannere capabile să identifice cuţite, bombe şi arme.

Aşa cum se ştie, cea mai importantă sursă de informaţii referitor la ceea ce s'a întâmplat la Londra a fost reprezentată de multitudinea de camere de supraveghere care controlează străzile, staţiile de autobuz şi alte locuri publice londoneze. Într'adevăr, tocmai datorită acestor camere au fost identificaţi unii dintre autorii atentatelor. Acum, fiecare oraş, forţă de poliţie şi unitate antiterorism intenţionează să acopere cu astfel de camere propriul teritoriu de competenţă. Metropolitan Transportation Authority din New York are deja la dispoziţie nu mai puţin de 5.723 camere, dar există persoane care susţin că nu sunt suficiente şi că în realitate numai jumătate din cele 468 staţii de metrou din New York sunt monitorizate de camere cu circuit închis. Există persoane care ar dori să instaleze astfel de camere în toate cele 6.182 de vagoane de metrou. Iar oraşul New York pare să nu fie singurul în acest sens. Primarul Capitalei SUA, Washington, Anthony Williams, a declarat la câteva zile după atentatele dela Londra că intenţionează să crească numărul camerelor de supraveghere din cartiere, parcuri, centre de recreere şi zone comerciale, şi aceasta într'un oraş deja ultramonitorizat.

De altfel, această camera-manie pare să nu fie o obsesie exclusiv americană. Unele oraşe europene au anunţat deja că vor să folosească investiţii majore pentru a instala monitoare şi camere în locuri publice. La o săptămână dela atacurile teroriste dela Londra, Uniunea Europeană s'a declarat de acord să stabilească reguli pentru arhivarea e-mail-urilor şi mesajelor telefonice, care să permită unităţilor antiterorism să aibă acces la informaţii de care ar putea avea nevoie pe viitor.

Astfel de măsuri au fost deja propuse în urmă cu un an, imediat după atentatul dela Madrid, dar au fost contestate de cei care au susţinut că reguli similare ar putea atât să prejudicieze libertatea civilă cât şi să crească capacitatea guvernelor şi autorităţilor de a-şi spiona cetăţenii şi *"scormoni"* cu curiozitate în vieţile private. În contextul victimelor valului de terorism global există însă şi angajamentul de a proteja libertatea civilă. Se ştie că este un instinct în întregime uman acela de a pune securitatea personală înaintea libertăţii civile. Reacţia la atentatele dela Londra şi rolul jucat de camerele de supraveghere cu circuit închis au confirmat faptul că securitatea este ceea ce opinia publică doreşte cel mai mult şi că singurul mod de a o obţine este prin măsurile unor guverne mai atente, mai vigilente şi prevăzătoare, pregătite să folosească camerele şi alte sisteme de monitorizare.

Aşa cum a afirmat primarul Washingtonului, Williams: *"Eu am fost întotdeauna pentru o utilizare mai largă a camerelor de supraveghere cu circuit închis. Nu cred că ele reprezintă marea ameninţare mortală pentru libertatea civilă, ameninţare de care opinia publică se teme"*. Williams are dreptate, este de părere Moises Naim. Adevărata ameninţare mortală nu sunt camerele de supraveghere, ci kamikaze. În acest sens, poate că nu este întâmplător faptul că teatrul de acţiune al unui roman publicat în 1949, în care se descria cum ar fi arătat lumea jumătate de secol mai târziu, este tocmai Londra. În romanul lui George Orwell, cu titlul *"1984"*, unul dintre protagonişti este *"Big Brother"*, metafora unui guvern care observă şi spionează totul şi pe toţi. Atentatele dela Londra din 2005 au făcut să revină Big Brother care ne observă. Şi nu numai la Londra.

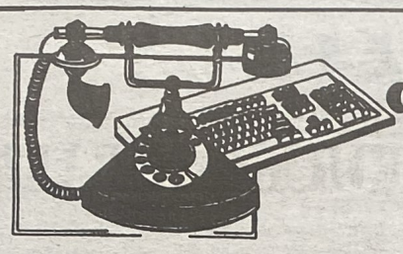

din cele 3 colţuri ale lumii

"PAKISTANUL RĂMÂNE CENTRUL GLOBAL PENTRU TERORISM ŞI AL-QAIDA", AFIRMĂ SCRIITORUL ŞI JURNALISTUL PAKISTANEZ, AHMED RASHID

Investigaţiile privind atentatele dela 7 Iulie dela Londra au scos la iveală legături cu Pakistanul. Dar ce rol a jucat ţara condusă de generalul Pervez Musharaf în atacurile teroriste? *Spiegel* On-line a vorbit cu Ahmed Rashid, jurnalist pakistanez, despre sprijinul ţării oferit unor grupări extremiste, şcolilor radicale religioase (madrasa) şi motivul pentru care Osama Ben Laden rămâne încă în Pakistan.

Ahmed Rashid este jurnalist pakistanez, autorul bestsellerului *"Taliban: Islamul militant, petrol şi fundamentalism în centrul Asiei"* (2000), o carte despre Afganistanul dinainte de invazia americană.

Întrebare: Domnule Rashid, după atacurile dela Londra, poliţia a descoperit că majoritatea dintre atentatori erau cetăţeni britanici de origine pakistaneză şi că ar fi călătorit în Pakistan pentru a primi instrucţiuni şi antrenament înainte de evenimentele dela 7 Iulie. Vă surprinde acest lucru?

Răspuns: Oamenii din Pakistan s'au temut foarte mult după atacuri, dar legătura cu Pakistanul nu ne-a surprins. Era foarte clar faptul că în Londra ar putea avea loc un atac din partea unor elemente ale comunităţii pakistaneze de acolo. Despre comunitatea musulmană se ştie că este foarte radicală - sau cel puţin o parte din aceasta. Oamenii ştiau că mulţi dintre ei aveau legături în Pakistan.

Î: Recent, au avut loc o serie de arestări în Pakistan. Rădăcinile atacurilor dela Londra au fost în Marea Britanie sau în Pakistan?

R: Rădăcinile atacului au fost în Marea Britanie. Începând cu atacurile dela 11 Septembrie 2001 din SUA, în rândul musulmanilor britanici a avut loc o enormă radicalizare. Există predicatori radicali şi moschei radicale. Sunt o mulţime de şcoli care le predau studenţilor din Coran în după-amiezele de Vineri, radicalizându-i în acelaşi timp. În Marea Britanie nu se duce lipsă de specializare ideologică.

Î: Cât de important este rolul pe care Pakistanul îl joacă în terorismul internaţional?

R: Pakistanul rămâne centrul global pentru terorism şi pentru rămăşiţele reţelei Al-Qaida, care este încă foarte puternică aici. De fapt, după atacurile dela 11 Septembrie, în pofida unor măsuri de combatere a terorismului iniţiate de către regimul militar al generalului Pervez Musharaf, nu am reuşit să eliminăm grupările militante din Pakistan. Acest lucru se datorează faptului că aceste grupări sunt foarte strâns legate în politica militară externă, cu precădere în Kashmir şi Afganistan. Grupările militante de aici nu au fost doborâte, iar dacă şcolile religioase pe care le controlează - aceştia controlează un număr cert de asemenea şcoli - nu vor fi închise, nu vom vedea încetarea activităţilor militante aici.

Î: Deci, cu alte cuvinte, în pofida declaraţiilor lui Musharaf în care acesta susţine că luptă pentru combaterea terorismului - declaraţii pe care le-a repetat cu prilejul unui discurs recent - el nu face suficient în acest sens. Este ceea ce doriţi să spuneţi şi dumneavoastră?

R: Când au loc acţiuni de combatere a terorismului, acestea nu sunt eficiente. Trei sute sau chiar 2.000 de persoane sunt arestate, apoi sunt reţinute pentru 90 de zile, după care sunt eliberate de îndată ce nu mai au loc presiuni din partea Occidentului. Nu a fost niciodată organizată o campanie de combatere a terorismului. Niciodată nu a avut loc acest lucru.

Î: În discursul său, Musharaf a vorbit prea puţin despre atacurile cu bombe dela Londra, din 7 Iulie. Care este principalul mesaj pe care acesta a dorit să îl transmită poporului său?

R: Mesajul său principal a fost unul pozitiv. El a declarat că trebue să combatem extremismul şi să declanşăm un Jihad împotriva radicalismului. Musharaf a cerut oamenilor să se mobilizeze şi să nu voteze în favoarea extremiştilor. Dar nu a existat nici o deficienţă în ceea ce priveşte astfel de discursuri. Întrebarea care se pune este dacă acestea vor fi urmate de vreo acţiune cu substrat.

Î: Musharaf a subliniat faptul că atacatorii dela Londra au fost născuţi şi crescuţi în Marea Britanie, în timp ce încerca să îndepărteze blamarea care plana asupra Pakistanului. Ce încerca de fapt să spună el?

R: Mesajul era acela că nu trebue să vii în Pakistan pentru a deveni fanatic. Poţi deveni fanatic şi în Yorkshire, în Leeds, sau oriunde în altă zonă din Marea Britanie, deoarece există suficient extremism şi acolo. La acest lucru se referea Musharaf.

Î: Aţi menţionat mai devreme că este destul de mult de făcut în Pakistan pentru a combate extremismul. Dar ce ar putea face Occidentul pentru a menţine presiunea asupra ţării şi asupra lui Musharaf pentru a combate în mod energic fanatismul şi terorismul?

R: Cea mai mare greşeală pe care a făcut-o Occidentul în legătură cu Pakistanul după 11 Septembrie a fost urmărirea diplomaţiei private. Nu a fost făcută public. Occidentul ar trebui să spună foarte clar la ce se aşteaptă din partea Pakistanului şi a regimului său. Preşedintele american George W. Bush, premierul britanic Tony Blair şi cancelarul german Gerhard Schroeder continuă să laude Pakistanul, declarând că această ţară face o treabă bună în ceea ce priveşte anihilarea Al-Qaidei şi a regimului taliban, dar în spatele acestor scene *"fredonează"* o cu totul altă melodie. Occidentul ar trebui să aibă o politică care să fie de domeniul public. Apoi publicul pakistanez ar însista ca Musharaf să îndeplinească aceste cereri.

Î: Dar Musharaf se află deja sub o mare presiune, în timp ce încearcă să meargă pe linia dintre a fi aliat cu Occidentul în războiul împotriva terorismului, în acelaşi timp în care în societatea pakistaneză există facţiuni puternice care sunt extremiste şi radicalizate.

R: Dar acesta a fost argumentul pentru ultimii patru ani. Adevărul este că Musharaf este încă aici, este încă în mare formă, iar nimic nu a fost făcut în legătură cu extremismul. Este foarte clar că Musharaf are o agendă politică bine pusă la punct. El doreşte să fie reales în 2007 şi doreşte să rămână în această funcţie până în 2012. Iar pentru acest lucru are nevoie de voturi. În acelaşi timp, a încercat să fie şi un bun partener al Occidentului. Dar agenda sa politică vizează angajamente privind combaterea terorismului şi extremismului. Un general de armată nu poate avea o agendă politică în timp ce încearcă să combată terorismul.

Î: Unul dintre motivele pentru care Occidentul nu exercită o mai mare presiune asupra lui Musharaf este acela că se teme în legătură cu ceea ce s'ar putea întâmpla în cazul în care acesta nu ar mai fi la putere. Musharaf a fost ţinta a două tentative de asasinat numai în ţara sa. Ce s'ar întâmpla în cazul în care guvernul său ar fi înlăturat sau dacă preşedintele ar fi asasinat?

R: Nu am nici un dubiu că armata ar prelua puterea. Poporul se teme, deoarece ţara deţine arme nucleare şi se teme ca ţara să nu sufere un colaps. Dar nu cred că s'ar putea întâmpla vreuna dintre variante. Va exista continuitate.

Î: După atentatele dela 7 Iulie atenţia s'a îndreptat spre mai multe şcoli religioase care au fost considerate drept pepiniere ale terorismului şi radicalismului. Ce rol joacă aceste şcoli religioase în Pakistan?

R: Atacatorii dela Londra au venit în Pakistan, dar nu cred că aceştia au venit să urmeze cursuri în madrasa. Cred că au venit aici să îşi facă relaţii cu grupări militante şi posibil să se antreneze. Majoritatea acestor madrasa din Pakistan - aş spune aproximativ 80 la sută - au un rol tradiţional. Acest lucru înseamnă că aceste şcoli predau Coranul, iar apoi scot molahi şi lideri religioşi - ca orice alte şcoli religioase din orice religie. Dar în Pakistan astfel de şcoli au fost preluate de către grupări militante şi au devenit semn de marcă al onoarei pentru extremişti. Aceste şcoli religioase au devenit platforme de recrutare pentru grupările extremiste. Dar sunt dificil de închis, deoarece sunt conduse de către grupări militante de care Musharaf are nevoie, sub alte aspecte, în cadrul politicii sale externe.

Î: Se presupune că Osama Ben Laden coordonează încă reţeaua sau se ascunde undeva în Pakistan. Ce rol mai joacă acesta în cadrul terorismului internaţional?

R: El se ascunde. Principala sa prioritate este să rămână în viaţă. Cel puţin el poate oferi câteva indicaţii strategice prin intermediul grupului său care îl sprijină. Dar nu este în situaţia de a conduce operaţiuni zi de zi.

Î: Unii susţin că Ben Laden se află în Pakistan şi că serviciile secrete pakistaneze ştiu unde se ascunde şi ar putea să-l prindă, dar nu doresc acest lucru.

R: El este cu siguranţă în Pakistan, deoarece Pakistanul are în mod tradiţional cea mai bună infrastructură pentru Al-Qaida. Nu cred că armata pakistaneză ştie unde este, dar aceştia nu caută suficient de mult deoarece se tem că ajutorul militar pe care îl primesc din partea SUA ar dispărea de îndată ce Ben Laden ar fi capturat.

Î: Premierul indian Manmohan Singh a efectuat de curând o vizită la Washington, unde Preşedintele Bush a promis o mai strânsă cooperare - inclusiv în ceea ce priveşte programul nuclear civil al Pakistanului. Ce înseamnă acest lucru pentru Pakistan?

R: Cea mai mare teamă a armatei pakistaneze este în legătură cu noile relaţii dintre America şi India. Faptul că Americanii doresc cooperarea cu programul nuclear al Indiei acum - ceea ce nu vor face cu Pakistanul - neliniştește foarte mult armata. Militarii doresc să menţină Americanii *"la bord"*, dar Pakistanezii ştiu că interesele pe termen lung ale SUA vizează India. Scopul armatei pakistaneze este să îi menţină pe Americanii de partea lor cât mai mult timp posibil.

Î: Unde vedeţi Pakistanul peste 10 ani?

R: Ţara are un potenţial mare şi există aici o forţă democratică. Dar principalele puteri din ţară, în acest moment, sunt, fără nici un dubiu, armata şi fundamentaliştii.

RUSIA: A DOUA GENERAŢIE DE OLIGARHI FACE JOCUL KREMLINULUI

Unul din principalele ziare din Rusia, *Nezavisimaia Gazeta*, a publicat un articol potrivit căruia aproape jumătate din economia Rusiei este controlată de doar 7 indivizi - toţi apropiaţi ai Preşedintelui Vladimir Putin. Economiştii reformatori cred că o astfel de monopolizare poate încetini ritmul de creştere economică a ţării.

Una dintre ironiile cele mai crude ale preşedinţiei Putin a fost apariţia unei noi clase de oligarhi. Asta în condiţiile în care actualul şef al statului a ajuns la putere promiţând că va limita influenţa primilor oligarhi, cei care au făcut averi uriaşe în timpul privatizărilor dubioase din primii ani de după căderea comunismului.

Este remarcabil că un număr atât de redus de persoane pot controla sectoare atât de vaste ale economiei ruseşti, dela liniile aeriene Aeroflot până la gigantul petrolier Gazprom. Mulţi analişti sunt de acord că influenţa elitei de afaceri şi politice, aflate la vârful puterii, este în creştere. Ei susţin că o astfel de structură poate explica creşterea economică din Rusia dar şi faptul că statul devine din ce în ce mai autoritar şi mai puţin preocupat de libertăţile democratice. Alţi analişti merg şi mai departe, spunând că dacă prima generaţie de oligarhi a făcut averi prin privatizare, a doua se îmbogăţeşte prin naţionalizare.

Printre vocile cele mai rezervate se numără şi consilierul economic al Preşedintelui Putin, Andrei Ilarionov, care avertiza şi el de curând că economia Rusiei ar fi *"moartă şi îngropată"* dacă preţurile la petrol nu ar fi atât de ridicate.

CASELE DE PENSII GERMANE POT INTRA ÎN COLAPS DACĂ NU PRIMESC SUBVENŢII DELA STAT

Conform previziunilor, casele de pensii din Germania se vor afla în Septembrie a.c. pentru prima oară după 1985 în incapacitatea de a achita din mijloace proprii plăţile către pensionari, relatează revista săptămânală *Der Spiegel*, editată la Hamburg, consultată de *Rompres*.

Experţii apreciază că vor trebui solicitate anticipat 450 de milioane de euro din contribuţia federală pe Octombrie pentru a putea plăti pensiile. Directorul VDR (Uniunea Germană a Beneficiarilor de Asigurări de Pensii), Franz Ruland, a afirmat într'un interviu acordat ziarului german *Handelsblatt* că este mai mult decât posibil ca la sfârşitul anului să fie nevoie de un credit federal pentru a salva casele de pensii dela insolvabilitate. Cauza acestui fapt este situaţia proastă a pieţei muncii, care nu a permis încasările necesare. În luna Iunie, aceste încasări scăzuseră deja cu 0,6 procente iar rezervele se află cu 890 de milioane de euro mult sub limita legală, de 3,2 miliarde de euro.

VATICANUL NU ACCEPTĂ LECŢII DELA ISRAEL

Tensiunea diplomatică între papa Benedict al XVI-lea şi Israel s'a accentuat după un comunicat prin care Vaticanul aminteşte statului evreu că *"Sfântul Scaun nu poate primi lecţii sau instrucţiuni dela nici o autoritate pentru tonul sau conţinutul declaraţiilor sale"*, relatează *Reuters*.

Israelul ceruse explicaţii Vaticanului pentru predica pronunţată de papă, în care acesta condamnase atentatele comise în mai multe ţări - între care Egipt, Turcia, Irak şi Marea Britanie - pentru *"moartea, distrugerile şi suferinţa"* semănate în acestea, dar omisese atentatul dela Netanya (Israel), revendicat de Jihadul islamic. Ministerul Afacerilor Externe israelian îl convocase pe nunţiul papal la Tel-Aviv pentru a-l întreba de ce papa nu se referise şi la atentatul respectiv din 12 Iulie în care cinci Israelieni fuseseră ucişi.

Vaticanul s'a declarat surprins de această reacţie şi a acuzat Israelul că deformează în mod deliberat cuvintele papei. Criza s'a agravat când un responsabil al Ministerului Afacerilor Externe israelian a declarat cotidianului *Jerusalem Post* că politica Vaticanului, de mai mulţi ani, este de a nu condamna terorismul al cărui întâietăţi este statul evreu. În comunicat Vaticanul ia apărarea defunctului papă Ioan Paul al II-lea, subliniind faptul că acesta condamnase atentatele palestiniene în numeroase rânduri. Comunicatul adaugă că papa nu poate condamna toate atentatele, fiindcă acestea sunt urmate adesea de măsuri de represalii *"nu întotdeauna conforme dreptului internaţional"*.

POLITICĂ INTERNAŢIONALĂ

CÂT DE EXTINS ESTE TERORISMUL ÎN EUROPA?

Atentatele dela Londra dovedesc un lucru: anchetatorii nu au reuşit încă să pătrundă în lumea islamismului radical din Europa. Ceea ce le compromite eforturile sunt celulele tot mai sofisticate care circulă neidentificate dintr'o ţară în alta şi indivizii care trăiesc aparent o viaţă insipidă până în momentul în care devin teroriştii activi. Atacurile lor se pot produce în orice clipă şi se pare în orice loc. Planul teroriştilor care au acţionat la Londra a fost sumbru şi perfid, pus la punct până la cel mai mic detaliu. O parte a sa a presupus plasarea de bombe în garnituri de metrou, scopul fiind simplu: masacrarea a cât mai multor *"necredincioşi"*, se comentează într'un articol amplu consacrat terorismului din Europa de revista germană *Der Spiegel*.

Anchetatorii au descoperit planul într'un fişier dintr'un laptop şi după toate probabilităţile a fost scris de un cetăţean britanic de origine sud-asiatică - Abu Issa Al-Hindi, un individ cu legături excelente cu eşalonul de vârf al reţelei teroriste a Saudităţului Osama Ben Laden. CV-ul acestuia arată precum biografia unui luptător exemplar al Jihadului. La vârsta de 20 de ani, s'a convertit dela hinduism la islamism, iar fundamentele urii le-a deprins în moscheile radicale din Londra. Pentru a lupta concret a mers în regiunea Kashmir şi în Afganistan. La data de 3 August 2004, autorităţile britanice l-au arestat în apropierea Londrei, povesteşte *Der Spiegel*. Planurile găsite în hard-ul laptop-ului personal denotă un control înalt al tehnologiei. Extremiştii musulmani care au participat la redactarea planului au măsurat chiar presiunea vântului asupra faţadelor clădirii pentru a determina care sunt cele mai slabe puncte, altfel spus zonele care ar fi putut fi cel mai rău afectate de un atentat. Scenariul găsit pe laptop-ul lui Al-Hindi seamănă cu atentatele concertate din 7 Iulie din metroul londonez şi din autobuzul etajat. Şi deşi este încă neclar cine a detonat bombele, experţii britanici în securitate spun că acestea poartă clar amprenta teroriştilor islamici.

Poate la fel de înfricoşător ca bombele care au explodat în recentele atentate este faptul că agenţii de securitate şi anchetatorii britanici şi europeni nu ştiau nimic din iminenţa atentatelor, aceasta în pofida faptului că au încercat ani de zile să se infiltreze în reţeaua islamică din Europa. Cu o lună inainte de atentate, Scotland Yard a coborit chiar cu un nivel gradul de alertă în capitala britanică.

Celulele Al-Qaida din Europa nu cad uşor victimele înfiltrării şi supravegherii, tocmai pentrucă intreaga organizaţie nu are o structura fixă, ci mai degrabă o ideologie care reuşeşte să fascineze tineri islamişti începând din Gibraltar până în Scandinavia. Este posibil ca aceşti tineri teroristi să se cunoască între ei şi să coopereze când este vorba de logistică, însă operează în grupuri mici, independente, flexibile, ceea ce face aproape imposibilă identificarea şi prinderea lor. Era clar că la un moment dat europenii, în speţă Britanicii, ar putea deveni ţinta unor atentate. Atentatele dela Istanbul, din Noembrie 2003, soldate cu 57 de morţi, dar şi atentatele dela Madrid, din 11 Martie 2004, soldate cu 191 de morţi, au fost doar începutul. *"Nici o ţară nu poate spera în mod fals că este sigură"*, a declarat coordonatorul UE pentru măsuri contrateroriste, Gijs de Vries. Ministrul german de Interne, Otto Schily, care a mers recent la Londra, pentru a se întâlni cu omologul său britanic, a atras atenţia că *"islamiştii radicali au numit în mod explicit Germania inamicul lor"*.

Bătrânul Continent, cândva locul în care musulmanii se retrăgeau a devenit acum un teren de luptă. Gilles Kepel, expert francez în Islam, se referă deja la actuala situaţie ca la o *"luptă pentru Europa"*. Pentru majoritatea experţilor este doar o chestiune de timp până când militanţii islamişti vor ataca din nou. Un înalt oficial german din cadrul securităţii naţionale a apreciat la rândul său că *"era aproape sigur că Londra va fi atacată la un moment dat"*. Desfăşurarea masivă de forţe britanice în Irak o făceau o ţintă de neocolit pentru teroriştii. *"Acelaşi lucru s'ar putea întâmpla şi aici. În definitiv, există trupe germane desfăşurate în Afganistan"*, a mai spus acesta.

Guido Steinberg, expert în terorism în administraţia cancelarului german Gerhard Schroeder, a rezumat situaţia succint: *"terorismul revine acasă"* şi revine în acele ţări ale căror guverne au crezut că sunt imune în faţa terorii, deoarece ani de zile au oferit un adăpost sigur unor extremişti islamici de notorietate.

Profilul atentatorului potenţial

Cea mai mare provocare pentru ţările europene are două laturi: cum să rezolve problema copiilor imigranţilor veniţi să trăiască în Europa şi care se lasă seduşi de ideea Jihadului global şi cum să amelioreze chestiunea restricţiilor autoimpuse. Anchetatorii sunt impiedicaţi în eforturile lor de a-i urmări şi captura pe potenţialii teroristi, de frontierele deschise ale Europei, de o lipsă a comunicării eficiente între agenţiile de spionaj şi de lipsa de omogenitate între strategiile naţionale de contraterorism.

În schimb, adversarii sunt extrem de mobili, elementele unei reţele ce se întinde pe tot continentul, susţinuţi de indivizi puternici care îi simpatizează şi finanţează, dar totodată capabili să acţioneze independent. Această nouă generaţie de *"luptători sfinţi"* au deja rădăcini suficient de adânci în Europa pentru a putea să circule liber, fără să atragă atenţia. Mulţi dintre ei au paşapoarte legale germane, spaniole, britanice sau franceze. Adesea, vorbesc mai multe limbi străine, sunt angajaţi şi dezvoltă planurile teroriste în timpul liber. Oficialii din securitate au de-a face tot mai puţin cu indivizi care vin din afara Europei, cu excepţia *"predicatorilor globali ai urii"*. De pildă, autorităţile olandeze ştiau că Mohammed Bouyeri, cetăţean olandez de origine marocană, este membrul unui grup islamic. Însă nu l-au considerat o figură importantă, până când acesta, îmbrăcat tradiţional, l-a asasinat pe regizorul olandez Theo van Gogh, în Noembrie anul trecut.

Dela angajatul paşnic la ucigaşul musulman radical

Cazul lui Bouyeri ilustrează şi cum o urmă poate conduce dela o celulă teroristă la alta. În Iunie 2004, cu câteva luni înainte de asasinarea cineastului, poliţia din Portugalia a arestat câţiva suspecţi teroristi care plănuiau se pare să-l asasineze pe Jose Manuel Durao Barroso, ce avea să devină preşedintele Comisiei Europene. Unul dintre suspecţi însă a împărţit un apartament din Amsterdam cu Bouyeri. Şi se pare că cel puţin 12 membri ai grupului Hofstad au fost implicaţi în asasinarea cineastului olandez. Expertul spaniol în terorism, Baltasar Garzon, a identificat o adevărată *"constelaţie de mici grupuri"* în Europa. În opinia sa, faza de radicalizare a membrilor durează nu mai mult de câteva săptămâni sau luni, adăugând că *"brutalitatea lor este cu atât mai mare, cu cât sunt mai tineri"*, iar Al-Qaida nu este acum nimic altceva decât *"o referinţă ideologică"* pentru ei. Ministrul german de Interne deplânge şi faptul că actuala *"metastază"* face extrem de dificilă combaterea islamismului extremist, în măsura în care agenţii săi nu se confruntă cu o *"organizaţie ierarhică care acţionează închis"*, ci mai degrabă cu grupuri *"care rareori acţionează în cadrul unei organizaţii închegate din punct de vedere logistic. Obiectivul este acum izolarea lor în mediul musulman"*, a mai spus acesta.

Tineri jihadişti călătoresc cu agenţiile de turism

Bombele dela Madrid nu au fost detonate de teroristi din regiunea Hindu Kush, ci de imigranţi, care la o primă vedere, păreau incapabili de aşa ceva, imigranţi care au trăit într'o cutie neagră mentală, deconectaţi dela valorile occidentale, dar trăind totuşi în inima Europei. Cu toate acestea, serviciile franceze de informaţii (DST) cred că aceste grupuri sunt sprijinite de o reţea logistică internaţională. În definitiv, şi piloţii-teroristi dela 11 Septembrie au trăit o perioadă la Hamburg şi s'au întâlnit în Spania pentru ultimele pregătiri înainte de *"marea lovitură"*.

Călătoriile făcute de tineri islamişti care merg acum să lupte în Irak demonstrează cât de bine interconectat este mediul extremist. Musulmanii europeni, în speţă cei din Franţa, Marea Britanie, Germania, sunt cei care merg să se alăture insurgenţilor din Irak. Iar agenţiile de turism aranjează călătoriile pentru cei interesaţi să meargă în Irak. Indivizi din clasa de mijloc, precum Lokman Mohammed din Munchen sau Mohammed M. din Milano aranjează drumuri dus-întors la Bagdad şi Mosul pentru tinerii jihadişti. Când revin din *"teatrul de luptă"*, aceşti extremişti musulmani sunt încărcaţi cu o proaspătă experienţă de luptă şi cu suficientă îndoctrinare ideologică pentru a fi apoi capabili de cele mai periculoase acte pentru securitatea Europei.

"Irakul este principala problemă", crede anchetatorul-şef francez, Jean-Louis Bruguiere. Şi serviciile de informaţii germane şi franceze au observat întoarcerea a zeci de islamişti din zona de război, în timp ce autorităţile britanice cred că astfel de combatanţi sunt în număr de circa 40 în Marea Britanie şi Franţa. Dar ce se întâmplă cu cei neidentificaţi, nemonitorizaţi? Cei care se întorc fără a fi reperaţi şi care ştiu să asambleze un explozibil şi să-l detoneze?

Ben Laden a ordonat comiterea mai multor atentate în Occident

Oficialii din domeniul securităţii consideră Irakul cea mai urgentă problemă. Anchetatorii din întreaga Europă intenţionează să stabilească curând un schimb fluent de informaţii, iar guvernul german a stabilit deja o echipă la centrul de contraterorism din Berlin pentru a se ocupa în special de această chestiune. Există tot mai multe indicii ca organizaţiile militante din Orientul Mijlociu, precum cea condusă de Iordanianul Abu-Musab al Zarqawi îşi sporesc prezenţa în Europa. Ben Laden însuşi i-a cerut se pare lui Zarqawi să-şi pregătească luptătorii pentru atentate în Occident, cerere care puţin probabil îi va ridica probleme temutului şeic.

De câteva luni, agenţii de spionaj au primit informaţii că acesta şi-ar fi trimis deja câţiva asociaţi apropiaţi în Europa. Înregistrări video cu realizările crude ale şeicului iordanian circulă deja printre musulmanii radicali din Europa. Oficialii europeni urmăresc cu costernare fenomenul. În definitiv, tot ceea ce provoacă teamă sau furie în Occident este o atracţie preţuită de musulmani.

Germania, *"colector"* de fonduri pentru teroristi, Bosnia, creuzetul lor

Cazul lui Ali Al-Fadhil, presupusul expert în explozibili din cadrul organizaţiei teroriste Ansar al-Islam, demonstrează încă o dată cât de eficiente sunt legăturile dintre Europa şi Irak. În Septembrie 2003, un tânăr turkmen, poreclit Resgar, i-a contactat pe fraţii musulmani din Munchen pentru a le cere asistenţă logistică. Se pare că al-Fadhil şi-a distrus ambele mâini, în timp ce manevra o mină de teren, aşa că avea nevoie urgent de asistenţă medicală. A fost dus în Marea Britanie, via Milano şi Franţa. Cel care i-a înlesnit călătoria a fost se pare un kurd din Munchen, Lokman Mohammed. În materie de logistică, Germania se pare că joacă un rol important pentru teroristi. De aici se adună mulţi bani, cu ajutorul fraţilor din moschei care cer donaţii.

Atentatele din Madrid şi asasinarea regizorului olandez au contribuit la demontarea unei mai vechi teorii: aceea că imigranţii *"nu vor scuipa în supa pe care o mănâncă"*, altfel spus nu vor ataca niciodată ţara care le-a oferit un cămin. Din anii '90 încoace, Bosnia a început să fie considerată un creuzet al terorismului internaţional, notează *Der Spiegel*. Se crede că circa 5.000 de musulmani au venit aici pentru a lupta în războiul civil din regiune. Dacă europenii eşuează în Balcani, o nouă generaţie periculoasă de extremişti islamici s'ar putea dezvolta aici. Există şi Saudiţi bogaţi care pompează bani în fosta zonă de conflict. De fiecare dată când autorităţile scot în afara legii una dintre organizaţiile lor caritabile, precum Fundaţia Haramain, noi organizaţii apar imediat şi continuă să distribuie fonduri către aceleaşi destinaţii. Aceste organizaţii de caritate funcţionează ca un *"bypass pentru inima unui pacient"*, a ţinut să explice un expert în terorism. În întreaga Europă moscheile grandioase şi elaborat construite par să fie locul unde se produce radicalizarea tinerilor musulmani. În special, grupurile de tineri radicali se formează în jurul unui mujahedin întors dintr'o zonă de conflict, Balcani sau mai recent Afganistan şi Irak. Potrivit estimărilor, nucleul de simpatizanţi ai Jihadului este mare în majoritatea ţărilor Vest-europene, componenţa sa fiind de circa 300 de membri în Germania şi de aproape 1.000 în Marea Britanie. Iar Londra, poreclită de unii chiar Londonistan, este de mulţi ani un magnet pentru jihadiştii din întreaga Europă şi chiar din întreaga lume. Deşi extremiştii musulmani din Anglia par a fi mult mai activi decât cei din Germania, anchetatorii germani au raportat un număr de atacuri preintâmpinate prin intervenţia autorităţilor. În Frankfurt de pildă, un grup de extremişti islamici - Al-Tawhid - au fost condamnaţi în 2003 pentrucă au încercat să detoneze explozibil într'o piaţă din oraşul francez Strasbourg. Până acum, rezultatele eforturilor europene de a combate terorismul nu sunt foarte încurajatoare. Guvernele naţionale se mişcă încet în privinţa implementării rezoluţiilor adoptate la Bruxelles, iar schimbul de informaţii între agenţiile de securitate rămâne precar. Drept urmare, Europa continuă să fie vulnerabilă.

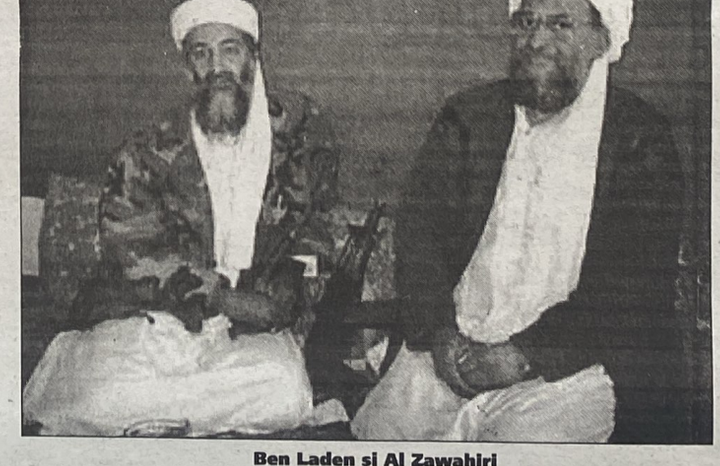

Ben Laden şi Al Zawahiri

CRONICA VREMII

CRIZA MORALĂ DE AZI

Ion BOIERU

Criza morală prin care România trece astăzi, rezultat al dictaturii comuniste timp de 45 de an, care a dezagregat complet principiile creştine şi morale ale poporului român, înlocuindu-le cu *"morala"* bolşevică, ateistă, inumană, satanică, fără nici un respect faţă de omenia spiritualităţii româneşti, sfârtecă viaţa normală a comunităţii naţionale de azi.

Toată rânduiala vieţii sociale a poporului român a fost înlocuită cu nemorala bolşevică, adusă de comuniştii din România, bulversând gama valorilor creştine şi naţionale. Mentalitatea specifică a ţăranului român, de origine daco-romanică, a fost înlocuită cu haosul gândirii şi felului de a vedea realităţile ale omului bolşevic, imitat de înţelepţii partidului lui Cozmâncă, Iliescu şi alţi neonomenclaturişti de tagma lor.

Tulburările din viaţa socială şi politică a poporului român de azi sunt rezultatul stăpânirii boşevice, realizată prin partidul comunist. Pesediştii de azi, care se cheamă de stânga, aliaţi ai Internaţionalei Socialiste, îşi menţin ideologia comunistă pe de o parte, iar pe de alta se îmbogăţesc, devenind milionari sau miliardari, prin corupţie. Datorită acestora, România a ajuns aproape la ruină, şi se zbate cu greu azi să iasă la liman.

Toate ajutoarele venite dinspre Occident au fost deturnate în favoarea nomenclaturii, iar omul de rând, ţăranul şi muncitorul pentru a căror bunăstare chipurile aceştia au luptat, se zbat în mizerie.

Pentru revenirea la starea de lucruri normale, o conducere nouă are de îndeplinit o serie întreagă de reforme, pentru readucerea stării de moralitate în viaţa poporului român.

Este necesară în primul rând o reformă a educaţiei naţionale pentru tineret, educaţie care trebue să înceapă dela o vârstă fragedă. Mai apoi, dintre aceştia trebue selectată, după o pregătire serioasă, o elită conducătoare, fără de care nu se poate conduce o ţară.

O refacere morală a naţiunii române nu se poate face decât fiind bazată pe aflarea adevărului istoric, pe pornirea la un proces al comunismului, în ţara în care metodele sovietice au fost aplicate în închisorile comuniste, începând cu reeducarea dela Piteşti.

Până când şi ultimul cetăţean al ţării nu va cunoaşte adevărul acestor 45 de ani negri de istorie, nu se va putea porni la însănătoşirea unui popor bolnav. Trec anii, şi nu se ştie nici azi adevărul despre Revoluţia din Decembrie '89, despre mineriade. Se încearcă stângaci să se afle cine sunt adevăraţii vinovaţi, dar stavilele sunt prea mari pentru a aduce adevărul la lumină.

Istoria, aşa cum se predă astăzi în şcoli, trece în câteva pagini peste partea cea mai neagră din istoria României, oprindu-se pe larg asupra unor aşa-zise personalităţi, vedete ale televiziunii, scriitori de nimic, conducători de partide actuale. Sistemul de învăţământ trebue complet schimbat, în sensul eliminării spălării creierelor tinere prin trecerea peste perioada comunistă, cu crimele ei, prin iertarea tuturor călăilor acestor 45 de ani. Nu cere nimeni răzbunare, ci doar educarea tineretului astfel, ca aceste perioade să nu se mai repete.

În plus, tineretul nu are nici un ideal. Singurul său ideal este să plece din România, pentru a-şi creea o situaţie materială satisfăcătoare. Un cetăţean care nu-şi cunoaşte istoria, care nu are frică de Dumnezeu, al cărui ideal sunt doar banii, este un om fără identitate. Iar un popor fără identitate, dispare. *"Fără ideal, omul se pierde"* spunea G. Bariţiu. *"Viaţa omului numai atunci este preţioasă, când ea urmăreşte un ideal"*, spunea L. Rebreanu, sau spunea Arghezi: *"Construieşte-ţi un ideal, alegând în săgeţile progeţilor pe cea mai înaltă, ca să nu poţi vedea în lupta cu umbra, vârful niciodată"*.

Astăzi însă, se pot educa noi generaţii de tineret, un tineret moral, cu frica de Dumnezeu, prin aflarea adevărului istoric, prin crearea unui ideal către care să ţintească, astfel pornind spre calea însănătoşirii unui popor îmbolnăvit timp de 45 de ani de comunism şi 15 ani de neocomunism.

Asociaţia Culturală din Hamilton şi Fundaţia Cuvântul Românesc din România, organizatorii

"Săptămânii Românilor"

Prima ediţie a reuniunii Emigraţiei Româneşti

21 - 28 August 2005

Câmpul Românesc din Hamilton, Canada

Mulţumeşte pe această cale Partenerului oficial, Sponsorilor şi Partenerilor media, pentru suportul dat

Partener oficial

Realitatea TV

Sponsori

WESTERN UNION

ideance

SUPREX International Ltd.

Parteneri media

Meridianul Românesc

Actualitatea | Media Group

Jurnalul Românesc

ALTERNATIVA

Din presa străină

CHINA: CENTRUL LUMII

În mai puţin de un deceniu, China va deveni a doua putere economică mondială, detronând Japonia şi depăşită doar de SUA. În mai puţin de doi ani este posibil să depăşească Franţa şi Marea Britanie ajungând pe locul patru în ascensiunea sa vertiginoasă, care a făcut-o să ocupe locul şase pe plan mondial, cu o creştere medie anuală de 9 la sută, subliniază Carlos G. Farado în articolul său publicat de ziarul Las Provincias.

Această creştere, din 1979 până în 2005, pe cât de susţinută pe atât de vertiginoasă a fost posibilă datorită geniului politic al succesorului lui Mao, Deng Xiaoping, aşanumitul Arhitect al reformelor. Tovarăşa al Marelui Cârmaci în lungul drum al făuririi Republicii Populare, micul cârmaci a lansat provocarea reformării agriculturii, industriei, apărării, ştiinţelor şi tehnologiei. Nimeni din restul lumii nu a crezut că va fi capabil să trezească din letargie acest uriaş dragon cu rădăcini în Marele Imperiu de Centru. Este denumirea Chinei în mandarină, Imperiul de Centru, care şi-a menţinut puterea timp de milenii, în timp ce restul popoarelor deabia erau cunoscute dincolo de graniţele lor obişnuite.

China a fost umilită de puterile occidentale şi de Japonia de-a lungul secolelor XIX şi XX prin practici ruşinoase şi de exploatare, cu războaie şi ocupaţii succesive, culminând cu ruşinosul război al opiului. Nimeni nu ar trebui să ignore această realitate în ce priveşte cosmoviziunea chineză care menţine un fundament taoist ce sfidează orice abordare filosofică şi religioasă occidentală. Chinezii îşi socotesc istoria în milenii nu în secole. De aceea au fost capabili să se adapteze revoluţiei comuniste a marelui Cârmaci Mao care, până la urmă, nu a durat decât jumătate de secol. De aceea politologii occidentali se văd debordaţi de implacabila realitate a faptelor.

Un popor disciplinat care s'a deşteptat şi care se pregăteşte să-şi reocupe locul din Imperiul de Centru al lumii, în timp ce restul puterilor discută şi se contrazic în faţa fenomenului terorismului fundamentalist. Deng Xiaoping a realizat cea de-a Doua Revoluţie servindu-se de armele adversarilor săi. Lansând incredibilul slogan *"a se îmbogăţi este un lucru bun"*, care i-ar uimi pe democraţii occidentali, dar pe care poporul chinez l-a înţeles, în înţelepciunea sa, asemeni proverbului *"pisică neagră, pisică albă, nu contează, şoareci să prindă!"*. Prin urmare, a obţinut postul permanent cu drept de veto în Consiliul de Securitate al ONU pe care îl deţinea *"insula rebelă Taiwan"*. Cu 80 la sută din cele 1,3 miliarde de locuitori dependenţi de agricultură şi creşterea animalelor, Deng nu a şovăit să le declare drept prioritare în timp ce a folosit toate resorturile capitalismului pentru a dezvolta regiuni precum Shanghai şi Canton, care au acţionat ca magneţi atrăgând majoritatea investiţiilor şi capitaluri venite din lumea întreagă, dar şi Taiwan. China deţine cele mai mare rezerve de dolari din lume care îi conferă o marjă de manevră fără piedici pe pieţele lumii. China finanţează cu mii de miliarde de dolari uriaşul deficit al SUA.

Un caz insolit într'o ţară comunistă: imigranţii care ocupau posturi-cheie în cercetare şi în dezvoltare în naţiunile cele mai puternice şi avansate din Occident, s'au întors în China cu toate cunoştiinţele şi relaţiile dobândite pentru a colabora la reconstrucţia acestui Imperiu de Centru al cărui simbol de milenii este Marele Zid. Sunt deja cunoscute toate progresele sale spectaculoase în domeniul economic, industrial, financiar, şi tehnologiei de vârf. Merită totuşi menţionat ceea ce a fost denumit drept al doilea Mare Zid Chinezesc barajul celor Trei Guri pe fluviul Yantze, al treilea cel mai lung din lume. A fost visul conducătorilor diferitelor dinastii: stăvilirea teribilelor inundaţii plătite cu preţul a milioane de vieţi în rândul populaţiei rurale. Cele 26 de turbine vor produce atâta energie cât 15 centrale nucleare, 85 de miliarde de kilowaţi pe oră pentru a susţine dezvoltarea ţării şi, mai ales pentru a comunica fluvial cu provincia Shanghai, cu 32 de milioane de locuitori. Vapoare trans-oceanice vor naviga pe fluviu pe parcursul a 1.500 de km ducând civilizaţia în inima continentului unde aşteaptă 80 de milioane de consumatori. China este cel mai mare receptor al investiţiilor externe: în curând va ajunge la 100 de miliarde pe an. Este şi unul din răspunsurile la întrebări de neimaginat pentru o minte occidentală: deşteptarea dragonului adormit pe fluviul YangTze pentru al transforma în generator de industrii, fabrici, poli ai dezvoltării tehnologice şi servicii pentru a uşura excesul de creştere economică din Shanghai, Canton şi Hong Kong, investind apoi în propriile regiuni. China nu va înceta să ne surprindă iar cel mai prudent lucru este să urmăm sfatul: mai bine să nu te pui cu dragonul, să te pliezi lui.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte